Cynllun Cynefin
Place Plan
colwyn

Cynllyn Cynefin Bae Colwyn

Ionawr
2024

Bay of Colwyn
Cyngor Tref - Town Council

Rhagair

Mae'n bleser mawr gennyf gyflwyno ein Cynllun Lle ar gyfer Bae Colwyn.

Mae'r cynllun hwn yn benllanw nifer o flynyddoedd o waith, a ddechreuwyd trwy gydnabod yr angen i greu cynllun ar gyfer a gyda phobl Bae Colwyn. Mae hyn yn ddilyniant i Brif Gynllun Bae Colwyn Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy 2010, sydd wedi llunio rhai o'r prosiectau adfywio corfforol mawr a welsom yn ein tref dros y 10 mlynedd diwethaf. Bydd hwn yn ein helpu i adeiladu ar y prosiectau hyn ar gyfer y dyfodol.

Y Cynllun Lle hwn yw'r cynllun cyntaf a grëwyd gan bobl Bae Colwyn. Mae wedi'i ariannu gan Gyngor Tref Bae Colwyn ar ran ein trigolion lleol, ac fe'i crëwyd gyda chefnogaeth ein hymgynghorwyr cynllunio, Cymorth Cynllunio Cymru. Mae'r broses o ddatblygu'r cynllun wedi'i harwain gan grŵp ymroddedig o bobl leol, gan gynnwys aelodau etholedig o'r Cyngor a chynrychiolwyr o'n sector gwirfoddol a'n cymuned fusnes lleol, gyda chefnogaeth fedrus gan ein tîm Staff a Swyddogion o GAS Conwy. Mae pawb ohonom yn ddyledus i'r Grŵp Llywio am eu hamser, eu hegni a'u hymrwymiad i'r broses.

Edrychaf ymlaen yn awr at weld y Cynllun yn datblygu i fod yn ddogfen fyw a gweithredol i roi arweiniad i waith y Cyngor Tref a'r mudiadau sy'n bartneriaid a ni, a bwrw iddi i droi'r weledigaeth ar gyfer ein tref yn realiti.

Cynghorydd Hannah Fleet

Maer Bae Colwyn 2023-24.

BAY OF COLWYN
CYNGOR TREF - TOWN COUNCIL

Fel Cadeirydd Grŵp Llywio Cynllun Cymunedol Bae Colwyn, rwy'n falch o gyflwyno ein Cynllun Lle ar gyfer Bae Colwyn i chi.

Cafodd nifer o gynlluniau datblygu eu paratoi dros y blynyddoedd, gan greu cynlluniau a pholisïau am ddefnydd tir ar gyfer ein tref. Yn flaenorol, rhai strategol oedd y rhain, wedi'u llunio gan weithwyr proffesiynol yn eu meysydd, ac yn aml yn dilyn prosesau cynllunio llym. Fodd bynnag, mae'r cynllun hwn yn wahanol, yn yr ystyr mai dyma'r cynllun cyntaf sydd wedi'i gyd-ysgrifennu gan bobl sy'n byw yn y dref, yn gweithio ynddi, neu'n ymweld â hi, i gyd-leisio a llunio dyfodol ein tref gyda'n gilydd. Mae hyn wedi cynnwys ymgysylltu â nifer fawr o bobl ifanc mewn sesiynau a ddarparwyd yn ein hysgolion lleol. Gobeithiwn y bydd llawer o'r bobl ifanc hyn yn dewis aros yma, fel ein preswylwyr a'n gweithwyr yn y dyfodol, ac y byddant yn falch o alw Bae Colwyn yn gartref.

Mae'r polisïau a'r camau gweithredu sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun i gyd yn deillio o syniadau a sylwadau a gyflwynwyd gennych chi, ein preswylwyr, perchnogion busnes ac ymwelwyr. Maent yn cael eu hategu gan dystiolaeth ac yn ein harwain i gyd, wrth i ni edrych at y dyfodol, i ddysgu o'r gorffennol. Bydd cynllun a gefnogir gan dystiolaeth yn ein helpu i gydweithio, nid yn unig i ddenu buddsoddiad pellach i'r dref, ond i ni gymryd camau i wella ein llesiant economaidd, corfforol a meddyliol ein hunain.

Yn ystod fy nghyfnod fel Cadeirydd Cynllun Lle Cymunedol Bae Colwyn, rwyf hefyd wedi bod yn Gadeirydd Grŵp Treftadaeth Bae Colwyn, sydd wedi ymchwilio a dogfennu Treftadaeth Bae Colwyn. Mae ein hymchwil a'n cyhoeddiadau wedi amlygu sut mae'r dref wedi newid dros ei hanes diweddar byr, o fod yn gymuned wledig yng nghanol yr 1800au, i fod yn gyrchfan wyliau bywiog a fwynhawyd gan y Fictoriaid a'r Edwardiaid, yn gartref i'r Weinyddiaeth Fwyd yn ystod yr ail ryfel byd ac yna, yn y pen draw, ei ddirywiad fel cyrchfan wyliau o'r 1980au. Drwy gydol y cyfnod hwn, mae Bae Colwyn wedi addasu i newid yn gadarnhaol ac wedi adfywio er budd y gymuned. Rwy'n hyderus y bydd y Cynllun Lle hwn yn annog y genhedlaeth nesaf i groesawu unrhyw newidiadau, tra'n cadw treftadaeth gyfoethog y dref a'i hadeiladau eiconig.

David Masding

Cadeirydd Cynllun Lle Cymunedol Bae Colwyn

Cynllun Cynefin
Place Plan
Colwyn

Ar ran Swyddogion y Cyngor Tref, mae'n bleser gennyf eich croesawu i'n Cynllun Lle cyntaf ar gyfer Bae Colwyn, lle rydym i gyd yn falch o fyw a / neu weithio ynddo.

Llwyddodd Prif Gynllun Bae Colwyn i ddenu buddsoddiad ar gyfer cyflawni rhai prosiectau adfywio o bwys ar draws y dref, gan gynnwys y prosiect parhaus i wella lan y môr a datblygiad Parc Eirias fel canolbwynt chwaraeon, hamdden ac adloniant o bwys. Wrth i'r datblygiadau mawr hyn agosáu at eu terfyn, roedd yn ymddangos yn amser delfrydol i archwilio Cynllun Lle gyda'r gymuned leol ehangach.

Er bod Cynlluniau Lleoedd yn gysylltiedig â Chynlluniau Datblygu Lleol ac y dylai eu cynnwys felly ganolbwyntio'n bennaf ar bynciau'n ymwneud â defnydd tir, roeddem hefyd yn ymwybodol y byddai datblygu'r Cynllun yn gyfle delfrydol i nodi a mynd i'r afael â rhai materion lles ehangach sy'n effeithio ar ein cymuned. Mae Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych yn cydnabod rôl bwysig cymunedau lleol wrth helpu i fynd i'r afael â blaenoriaethau llesiant, fel y nodir yn ei Gynllun Llesiant Lleol (2018-23).

Ffurfiwyd Grŵp Llywio Cynllun Cymunedol Bae Colwyn yn 2019 i archwilio creu Cynllun Lle. Er i'w gynnydd cynnar gael ei fygu gan bandemig Covid, fe ddechreuwyd ar y gwaith yn hwyr yn 2021 ac yn 2022 fe gwblhawyd proses drylwyr o ymgysylltu a'r gymuned, sydd wedi arwain at y Cynllun yr ydym yn falch o'i gyflwyno i chi heddiw. Mae hon wedi bod yn broses drylwyr iawn, ond hefyd yn bleserus ac yn un yr wyf yn hynod falch o fod wedi bod yn rhan ohoni. Un canlyniad cadarnhaol i'r broses fu cydnabod maint ac ansawdd yr asedau cymunedol yr ydym yn ffodus i'w cael ac y mae angen inni eu diogelu a'u gwella ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Hoffwn ychwanegu fy niolch personol i bawb sydd wedi cyfrannu a'n cefnogi yn y broses o ddatblygu ein Cynllun Lle, o aelodau gweithgar y Grŵp Llywio a'r Cyngor Tref, Swyddogion CBS Conwy a Chymorth Cynllunio Cymru, i chi, ein trigolion, a anfonodd eich sylwadau i'n porth ar-lein, wedi stopio i siarad â ni mewn digwyddiadau, anfon eich lluniau a'ch ffotograffau, neu fynychu un o'n sesiynau galw heibio ymgysylltu lleol. Ni fyddem wedi gallu cynhyrchu'r Cynllun hwn heb eich cyfranogiad chi, a gobeithio y byddwch yn parhau i weithio gyda ni wrth i ni ddechrau ar y daith i roi ein syniadau a'n dyheadau ar waith.

Tina Earley, Clerc y Dref
Cyngor Tref Bae Colwyn

BAY OF COLWYN
CYNGOR TREF - TOWN COUNCIL

Cynnwys

1. Ynglŷn â Chynllun Lle Bae Colwyn 8

Cyflwyniad...8

Sut mae'r cynllun yn cyd-fynd â chynlluniau eraill? 11

Ymgysylltu â Rhanddeiliaid a'r Gymuned..........................15

Adborth Cychwynnol Rhanddeiliaid 18

2. Rydym yn Caru Colwyn – Dadansoddiad O Le..........21

Ein Lleoliad 21

Ein Hanes 22

Ein Pobl...23

Peth y gymuned yn eu caru fwyaf am Fae Colwyn yw: 25

3. Ein Gweledigaeth ar gyfer Bae Colwyn 26

4. Ein Themâu a'n Nodau..27

Thema 1: Tai a Datblygu yn y Dyfodol 30

Thema 2: Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth 42

Thema 3: Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles 54

Thema 4: Symud o Gwmpas – Colwyn Cysylltiedig..........66

Thema 5 – Hyrwyddo Colwyn Werdd................................78

Thema 6 – Busnes, Manwerthu a Sgiliau 93

5. Cyflawni'r Cynllun Lle..108

6. Cynllun Datblygu Lleol Newydd 2018 - 2033.............110

7. Adran 106 – Syniadau am Brosiectau 111

Cyfeiriadau ac Atodiadau 113

Diolch a Chydnabyddiaeth

Hoffai Grŵp Llywio Cynllun Lle Colwyn ddiolch i holl drigolion y gymuned, busnesau lleol, ysgolion lleol a rhanddeiliaid allweddol am gefnogi a chyfrannu tuag at y prosiect Cynllun Lle hwn.

Diolch yn arbennig i'r canlynol a gymerodd ran allweddol yn y broses gan gynnwys cynrychiolwyr o:

- Cynghorwyr a Swyddogion Tref Bae Colwyn (wedi'i symud i frig y rhestr)
- Ystod o adrannau yn CBS Conwy yn arbennig y Tîm Polisi Cynllunio a'r Tîm Adfywio
- Pobl Llandrillo yn Rhos, Bae Colwyn, Hen Golwyn, Bae Colwyn Uchaf a Bryn y Maen
- Sefydliadau rhandeiliaid (gweler y rhestr yn yr adran ymgysylltu â'r gymuned)
- Clerc Cyngor Tref Bae Colwyn

Cynhyrchwyd y Cynllun gyda chefnogaeth Cyngor Tref Bae Colwyn, Cymorth Cynllunio Cymru a ChBS Conwy.

Yn y Llun: Grŵp Llywio Cynllun Lle Colwyn

Diolch am y Delweddau

Cyflwynwyd nifer o ddelweddau sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun gan drigolion ardal Bae Colwyn ac mae'r Tîm Cynllun Lle yn dymuno diolch o galon i'r holl unigolion a gyflwynodd. Cydnabuwyd y delweddau a gyflwynwyd lle bynnag y bu modd.

Llun y Clawr: Patrick O'Neil

Moeseg a diogelu data

Mae preifatrwydd y rhai a gymerodd ran yn yr ymchwil hwn wedi'i ddiogelu drwy gydol y broses o gynhyrchu'r cynllun hwn a chydymffurfiwyd â Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol bob amser.

- Mae'r holl ddata a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad hwn wedi'i wneud yn ddienw gan ddileu'r holl wybodaeth a ellir ei adnabod, naill ai o’r ffynhonnell neu o fewn cyfnod o 7 diwrnod o gwblhau'r broses o gasglu. Nid oes modd adnabod unrhyw unigolyn o'r data a gyflwynir yn y cynllun hwn.
- Dim ond gwybodaeth sy'n ymwneud yn uniongyrchol â'r ymchwil a'r cyd-destun ymchwil a gasglwyd.
- Lle cafwyd gwybodaeth gyswllt at ddiben diweddaru cyfranogwyr, mae hyn wedi'i storio ar wahân i ddata sy’n ddienw.
- Mae'r holl ddata wedi'i storio mewn storfa wedi'i hamgryptio.
- Lle mae data allanol wedi'i ddefnyddio o fewn y cynllun hwn, mae hyn wedi'i nodi ac wedi'i gyfeirio ato’n briodol.

Mapiau

Cyflenwyd yr holl fapiau gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
© Bluesky International Ltd a Getmapping plc 2022
© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2022 Arolwg Ordnans 100023380
Mae defnyddio'r data hwn yn amodol ar delerau ac amodau.
© Local Government Information House Limited hawlfraint a hawliau cronfa ddata 2022 100023380

Rhoddir trwydded ddirymiadwy anghyfyngedig, difreindal i chi yn unig i weld y Data Trwyddedig at ddibenion anfasnachol am y cyfnod y mae ar gael gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy; Ni chaniateir i chi gopïo, is-drwyddedu, dosbarthu, gwerthu neu fel arall sicrhau bod y Data Trwyddedig ar gael i drydydd parti mewn unrhyw ffurf; a Chedwir hawliau trydydd parti i orfodi telerau'r drwydded hon i'r Arolwg Ordnans.

Hawlfraint © Cyngor Tref Bae Colwyn

1. Ynglŷn â Chynllun Lle Bae Colwyn

Gwyliwch ein fideos dogfennol am sut y darparwyd y Cynllun Lleol ar www.colwynplaceplan.com/video

Cyflwyniad

Beth yw Cynllun Lle?

Cyflwynwyd Cynlluniau Lle gan Lywodraeth Cymru yn 2013 fel cyfle i gymunedau helpu i lunio eu hardaloedd lleol a chael mwy o lais mewn penderfyniadau cynllunio lleol. Rhaid i Gynlluniau Lle gael eu paratoi gan Gynghorau Tref neu Gymuned (lle maent yn bodoli) a chynnwys ymgysylltu helaeth â rhanddeiliaid a’r gymuned. Gall Awdurdodau Lleol eu mabwysiadu fel ‘Canllawiau Cynllunio Atodol’ i ddarparu mwy o fanylion lleol mewn ardaloedd penodol fel estyniad i’r Cynllun Datblygu Lleol.

Oherwydd ei natur, mae’r Cynllun Lle hwn yn canolbwyntio ar faterion cynllunio defnydd tir yn ardal Bae Colwyn. Mae'r Cynllun Lle yn ystyried (ac nid yw'n gwrth-ddweud) Cynllun Datblygu Lleol presennol Conwy a'r Cynlluniau Datblygu Lleol Diwygiedig sy'n ymddangos.

Pam cael Cynllun Lle ar gyfer Bae Colwyn?

Cafodd y syniad o gyd-greu cynllun gyda phobl ein tref ei drafod yn wreiddiol sawl blwyddyn yn ôl, yn dilyn cyflwyno Cynlluniau Cymdogaeth dros y ffin yn Lloegr a ‘Cynlluniau Lle’ yng Nghymru. Cydnabuwyd

- Gall Cynllun Lle alluogi cymunedau lleol i greu polisi cynllunio ar gyfer eu hardaloedd eu hunain, gan roi mwy o lais iddynt mewn penderfyniadau defnydd tir.
- Byddai'r broses o ddatblygu'r Cynllun yn gyfle delfrydol i adnabod a mynd i'r afael â rhai materion lles ehangach sy'n effeithio ar y gymuned leol.

Bryd hynny, roedd Prif Gynllun Bae Colwyn (a ysgrifennwyd ac a fabwysiadwyd gan CBS Conwy) yn dal i lwyddo i ddenu buddsoddiad ar gyfer cyflawni rhai prosiectau adfywio pwysig ar draws y dref (e.e., Parc Eirias). Wrth i’r datblygiadau mawr hyn agosáu ac wrth i flaenoriaethau ariannu Adfywio Llywodraeth Cymru ddechrau newid, roedd yn ymddangos yn amser delfrydol i gyflwyno’r cysyniad o Gynlluniau Lle i gymuned ehangach Bae Colwyn.

Ble mae'r Cynllun Lle hwn yn cwmpasu?

Mae’r Cynllun Lle hwn yn cwmpasu nifer o aneddiadau sy’n ffurfio ardal ehangach Bae Colwyn, gan gynnwys Llandrillo yn Rhos, Bae Colwyn, Bae Colwyn Uchaf, Bryn y Maen a Hen Golwyn. Mae hyn yn cyfateb i ardal awdurdod Cyngor Tref Bae Colwyn.

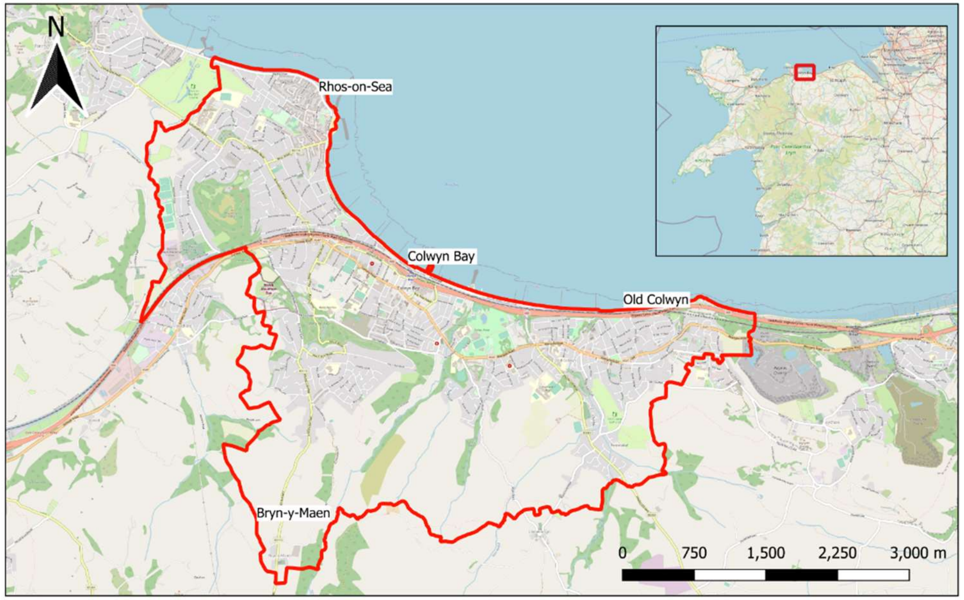

Pwy sy’n gyfrifol am y Cynllun?

Dechreuwyd ar y gwaith o gynhyrchu'r cynllun hwn a'i oruchwylio gan Grŵp Llywio Cynllun Cymunedol Bae Colwyn ar ran Cyngor Tref Bae Colwyn.

Ffurfiwyd y Grŵp Llywio yn yr Hydref 2019 ac mae’n cynnwys Cynghorwyr Tref, busnesau lleol, mudiadau gwirfoddol a chynrychiolwyr cymunedol eraill. Mae gan y Grŵp Llywio gyfansoddiad a Chylch Gorchwyl ffurfiol ac mae’r Cadeirydd yn gynrychiolydd o'r sector gwirfoddol.

Diben y broses Cynllun Lle yw gwella agweddau corfforol a chymdeithasol ardal trwy nodi, cytuno ac yna mynd i’r afael â blaenoriaethau trwy fabwysiadu Cynllun Cymuned / Lle lleol. Yn y pen draw, mae’r grŵp yn cynrychioli ac yn gwasanaethu pobl Bae Colwyn – yn hyn o beth, mae hwn yn gynllun a arweinir gan y gymuned, ac yn cael ei weld fel cyfle i bobl leol gamu i’r adwy a chymryd cyfrifoldeb i lunio dyfodol y dref eu hunain.

Y gobaith yw y bydd y cynllun yn cael ei fabwysiadu yn gyntaf gan Gyngor Tref Bae Colwyn ac wedyn gan CBS Conwy fel Canllawiau Cynllunio Atodol. Bydd y Grŵp Llywio yn helpu i arwain y cynllun drwy'r camau hyn ac yn sicrhau bod gweithdrefnau ar waith i ofalu bod dyheadau'r cynllun yn cael eu cyflawni.

Cefnogwyd y gwaith o gynhyrchu’r cynllun a’r ymgysylltu cysylltiedig â rhanddeiliaid a’r gymuned gan Gymorth Cynllunio Cymru, elusen sy’n cefnogi ymgysylltiad cymunedol yn y broses gynllunio yng Nghymru. Am ragor o wybodaeth, gweler www.planningaidwales.org.uk

Sut cafodd y Cynllun Lle ei baratoi?

Goruchwyliodd y Grŵp Llywio ystod eang o weithgareddau a helpodd i sicrhau bod y Cynllun Lle hwn yn drylwyr, yn seiliedig ar dystiolaeth ac yn adlewyrchu materion allweddol a nodwyd gan randdeiliaid lleol a'r gymuned.

Digwyddodd llawer o'r gweithgaredd hwn yn ystod 2022 a disgrifir y gweithgareddau allweddol yn y tabl gyferbyn. Darperir gwybodaeth fanylach am y camau a gymerwyd i baratoi'r cynllun yn yr adrannau dilynol.

Sut caiff y Cynllun Lle ei ddefnyddio?

Ar ôl i'r cynllun gael ei fabwysiadu gan Gyngor Tref Bae Colwyn a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy fel Canllawiau Cynllunio Atodol, y gobaith yw y bydd y cynllun yn:

1. Helpu i lywio gwaith Cyngor Tref Bae Colwyn, Grŵp Llywio'r Cynllun Cymunedol a phartneriaid o fewn y gymuned leol.
2. Hysbysu ymatebion Cyngor Tref Bae Colwyn i gynlluniau datblygu a gaiff eu cyflwyno ac ymatebion i geisiadau cynllunio unigol.
3. Gweithredu fel llwyfan a sylfaen dystiolaeth ar gyfer prosiectau a mentrau a fydd yn darparu gwell creu lleoedd a llesiant i bobl yn ardal Bae Colwyn.

Bydd y cynllun yn gweithredu fel 'dogfen fyw' a fydd yn newid dros amser ac mewn ymateb i amgylchiadau sy'n newid. Bydd effeithiolrwydd y cynllun yn cael ei fonitro gan Gyngor Tref Bae Colwyn a bydd y Grŵp Llywio yn goruchwylio'r gwaith o gyflawni'r camau gweithredu ynddo. Gweler adran 5 am ragor o wybodaeth am gyflawni a gweithredu'r cynllun.

Gweithgareddau Allweddol	Amcan
Ymchwil Bwrdd Gwaith	Sicrhau bod y Cynllun yn cyd-fynd â chynlluniau eraill ac ystyried ymchwil a gwybodaeth gyfredol (e.e., Cyfrifiad 2021).
Ymgysylltu â Rhanddeiliaid	Sicrhau y gall asiantaethau a mudiadau lleol a rhanbarthol helpu i nodi blaenoriaethau cynllunio, a'u cysoni â gweithgareddau a mentrau eraill. Cynhaliwyd dau gyfarfod mawr â rhanddeiliaid yn agos at ddechrau a diwedd paratoi'r cynllun.
Ymrwymiad Cymunedol	Nodi'r hyn sy'n bwysig i'r gymuned a sefydlu blaenoriaethau i sicrhau newid cadarnhaol i'r ardal. Cyflwynwyd ystod eang o ddigwyddiadau a gweithgareddau wyneb yn wyneb i gyrraedd cymaint o bobl â phosibl mewn gwahanol leoliadau yn Ardal Bae Colwyn.
Casglu Tystiolaeth	Casglu mwy o wybodaeth i archwilio blaenoriaethau'r Cynllun a chyfiawnhau cynigion o fewn y cynllun. Cynhaliwyd gweithgareddau casglu tystiolaeth dan arweiniad y gymuned yn gynnar yn 2023.
Drafftio ac Ymgynghori	Sicrhau bod y cynllun yn adlewyrchu materion a nodwyd a bod y polisïau a'r camau gweithredu yn briodol ac yn gyraeddadwy. Ymgynghorir â'r Grŵp Llywio, Cyngor Tref, CBS Conwy, rhanddeiliaid a'r gymuned ar y cynllun drafft cyn iddo gael ei fabwysiadu.

Sut mae'r cynllun yn cyd-fynd â chynlluniau eraill?

Nid y cynllun hwn yw'r unig gynllun sy'n effeithio ar Fae Colwyn – mae sawl darn o ddeddfwriaeth, cynlluniau eraill, polisïau a blaenoriaethau wedi'u cynhyrchu gan wahanol asiantaethau a lefelau o lywodraeth a fydd yn effeithio ar y dref dros y blynyddoedd i ddod.

Dangosir y dogfennau allweddol a fydd yn effeithio ar Fae Colwyn yn ystod oes y cynllun hwn yn y tabl gyferbyn. Mae'r Cynllun Lle hwn a'i egwyddorion, prosiectau a chamau gweithredu wedi'u profi yn erbyn y dogfennau hyn - y Cynllun Lle:

1. Nid yw'n gwrth-ddweud y polisïau, y blaenoriaethau a'r dyheadau yn y cynlluniau hyn.
2. Yn nodi cyfleoedd i gydweithio i helpu i gyflawni'r dyheadau yn y cynllun hwn.

Beth mae'r cynlluniau eraill hyn yn ei olygu i'r Cynllun Lle hwn?

Cynllunio

Mae Cymru'r Dyfodol – Cynllun Cenedlaethol 2040 yn gynllun Cymru gyfan ar gyfer datblygiad economaidd, gwydnwch hinsawdd ac iechyd a llesiant. Bydd Bae Colwyn yn dod o dan y polisi 'Canol Tref yn Gyntaf' sy'n blaenoriaethu twf ac adfywio mewn trefi. Mae'r rheilffordd a'r A55 yn cyfrannu at 'gysylltedd cenedlaethol' – dylai cynllunwyr gefnogi cynlluniau sy'n cynyddu ac yn gwella hyn.

Mae Polisi Cynllunio Cymru Llywodraeth Cymru a'i Nodiadau Cyngor Technegol cysylltiedig yn cynnwys canllawiau ar ystod eang o bynciau cynllunio a fydd yn effeithio ar benderfyniadau cynllunio ym Mae Colwyn.

Deddfwriaeth a Chynlluniau Allweddol		Cynlluniau a Strategaethau Lleol Eraill
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015) a'r Siarter Creu Lleoedd		BGC Conwy a Sir Ddinbych (Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus) Cynllun Lles Ardal Leol
Deddf Cynllunio (Cymru) (2015)		Bae Colwyn – Archwiliad Cymunedol, Gorffennaf 2010 (tref Bae Colwyn, wardiau Glyn a Rhiw)
Cymru'r Dyfodol – Cynllun Cenedlaethol 2040		Prif Gynllun Bae Colwyn, Hydref 2010
Polisi Cynllunio Cymru (Argraffiad 11)		Cynllun Buddsoddi Canol Tref Bae Colwyn, Medi 2018
Strategaeth Drafnidiaeth Cymru		Calon ein Tref – Bae Colwyn – Adolygiad o Ganol y Dref 2015-19, CBSC Tachwedd 2019
Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013		Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid 2014–17, Byw yn y Bae
Cynllun Lles CBS Conwy		Cynllun Sbarduno Newid – Adolygu
Bargen Twf Gogledd Cymru		Creu Conwy – Strategaeth Ddiwylliannol ar gyfer Sir Conwy
Cynllun Corfforaethol CBS Conwy		Cynllun Adfywio Hen Golwyn (Medi 2010)
Cynllun Datblygu Lleol CBS Conwy / Cynllun Datblygu Lleol Diwygiedig		Cynllun Adfywio Llandrillo-yn-Rhos (Mehefin 2011)

Mae *Adeiladu Lleoedd Gwell* (Gorffennaf 2020) yn nodi sut y gall cynllunio sicrhau gwell trefniadau creu lleoedd ac yn gosod blaenoriaethau fel 'creu cymdogaethau', 'hwyluso teithio llesol', 'ailddeffro twristiaeth' a darparu 'Isadeiledd Gwyrdd'.

Cynllun Datblygu Strategol Gogledd Cymru - Mae Bae Colwyn yn rhan o ranbarth sy'n cynhyrchu Cynllun Datblygu Strategol newydd ar gyfer Gogledd Cymru. Bydd y cynllun hwn yn canolbwyntio ar greu lleoedd ac yn gosod targedau ar gyfer tai a chyflogaeth ar draws Conwy; bydd yn bwysig iawn am y rheswm hwn. Mae Pennod 9 yn nodi blaenoriaethau y dylid eu cyflwyno mewn perthynas â Bae Colwyn mewn ymgynghoriadau ar y Cynllun Datblygu Strategol.

Cynlluniau Datblygu Lleol

Mae *Cynllun Datblygu Lleol Conwy 2007-2022* yn effeithio ar bob penderfyniad cynllunio yng Nghonwy. Cynllun defnydd tir yw hwn sy'n nodi cyfleoedd datblygu safle-benodol mewn ymateb i anghenion y gymuned ac mae'n gyfrwng i ddiffinio blaenoriaethau twf a datblygu i'r dyfodol. Mae'n darparu fframwaith i arwain penderfyniadau ar geisiadau cynllunio ac mae'n cael ei adolygu ar hyn o bryd.

Mae *Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLl)* newydd yn cael ei baratoi ar hyn o bryd. Bydd y cynllun hwn yn dyrannu tir i'w ddatblygu, yn dynodi ardaloedd i'w gwarchod ac yn cynnwys polisïau i ddarparu'r sail ar gyfer penderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Bydd y CDLl yn disodli'r Cynllun Datblygu Lleol presennol unwaith y caiff ei fabwysiadu. Bydd y CDLl yn cwmpasu cyfnod o 15 mlynedd ac mae ganddo'r amcanion a ganlyn:

- Annog creu lleoedd cynaliadwy
- Hyrwyddo lleoedd iach a chymdeithasol
- Datblygu lleoedd llewyrchus
- Gwerthfawrogi ein lleoedd naturiol a diwylliannol

Mae'r cynllun newydd hwn yn nodi Hen Golwyn fel un o 5 maes allweddol yn y sir i'w datblygu o fewn y CDLl ac mae'n ffocws twf canolog ar gyfer:

- 450 o gartrefi newydd
- Mannau hamdden newydd
- Rhandiroedd
- Gwelliannau i ffyrdd, trafnidiaeth gyhoeddus a llwybrau beicio
- Gwelliannau i ysgolion cynradd ac uwchradd
- Tir ar gyfer twf swyddi

Bydd Cynllun Lle Bae Colwyn yn rhoi cyfle i Fae Colwyn a'i chymunedau cyfagos sef Hen Golwyn i'r dwyrain a Llandrillo-yn-Rhos i'r gorllewin ychwanegu haen leol o fanylion i'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLl). Mae tystiolaeth y Cynllun Lle a gasglwyd o gymunedau Bae Colwyn wedi'i hamlinellu yn y Cynllun Lle hwn a gall tîm cynllunio CBS Conwy ei ddefnyddio wrth gynhyrchu'r CDLl Newydd a chynlluniau'r dyfodol.

<u>Economi ac Adfywio</u>

Mae *Strategaeth Twf Economaidd CBS Conwy 2017-2027* yn nodi dyheadau i gynyddu cynhyrchiant, cystadleurwydd a thwf busnesau lleol. Mae *Cynllun Rheoli Cyrchfan Conwy 2019 - 2029* yn cydnabod bod twristiaeth yn ganolog i economi Conwy ac yn gosod gweledigaeth i gynyddu gwerth, ansawdd a chynaliadwyedd twristiaeth trwy gydol y flwyddyn.

Mae *Strategaeth Ddiwylliant Creu Conwy 2021-2026* yn cydnabod y gall diwylliant ysgogi twf economaidd cynaliadwy a helpu i ddod â chymunedau ynghyd. Mae'r strategaeth yn nodi rhaglen ar gyfer gweithgareddau diwylliannol, dathlu lleoedd eithriadol a datblygu pobl. Yn bwysig, mae'r strategaeth hon wedi arwain at ffurfio 'Tîm Tref' ym Mae Colwyn gan ganolbwyntio ar ddatblygu mentrau diwylliannol yn yr ardal - fe nodwyd y cyfleoedd ar gyfer cydweithio gyda Thîm y Dref o fewn y cynllun hwn.

Mae'n bosibl y bydd cyllid ar gael yn y dyfodol o *Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU*. Mae cyllid Llywodraeth Cymru yn debygol o barhau i ganolbwyntio ar adfywiad economaidd a chanol trefi - gweler '*Adeiladu Lleoedd Gwell'*. Mae pwyslais ar flaenoriaethu cyllid ar gyfer trefi sydd â 'chynllun creu lle' neu ryw fath o gynllun (fel hwn) yn ei le.

<u>Creu Lleoedd</u>

Mae Creu Lleoedd yn broses lle mae pobl o wahanol sectorau yn cydweithio i ddatblygu lleoedd nodedig, bywiog a chynaliadwy. Mae *Siarter Creu Lleoedd Cymru* yn annog cyfranogiad cymunedol wrth ddatblygu lleoedd ac i helpu'r lleoedd hynny i aros yn gysylltiedig â'i gilydd tra'n tyfu'n gynaliadwy. Mae datblygu lleoedd sydd â hunaniaeth unigryw gadarnhaol gyda chymysgedd eang o ddefnyddiau sy'n lleihau'r angen i deithio mewn car hefyd yn bwysig. Mae'r egwyddorion hyn wedi eu hystyried wrth gynhyrchu'r cynllun hwn a dylid eu hystyried wrth weithredu'r cynllun.

<u>Newid Hinsawdd</u>

Mae Llywodraeth Cymru wedi datgan argyfwng hinsawdd a natur (mae hyn yn canolbwyntio ar wrthdroi colli bioamrywiaeth yng Nghymru). Er mwyn mynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd, mae Llywodraeth Cymru wedi gosod targed i ddod yn 'Sero Net' erbyn 2050 (mae Sero Net yn golygu cydbwyso allyriadau nwyon tŷ gwydr â nwyon rydyn ni'n eu tynnu o'r atmosffer). Mae gan CBS Conwy ei darged Sero Net ei hun o 2030. Bydd gan y rhan fwyaf o'r dogfennau y cyfeirir atynt yn y Cynllun Lle hwn dargedau

penodol mewn perthynas â datgarboneiddio megis gwneud cartrefi'n fwy ynni effeithlon a chynyddu'r defnydd o ynni adnewyddadwy. Mae unrhyw flaenoriaethau cymunedol sy'n cyd-fynd â'r targedau hyn wedi'u hamlygu.

Darparu Lles

Mae *Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015)* yn ei gwneud yn ofynnol i bob corff cyhoeddus feddwl yn hirdymor a gweithio'n well gyda phobl, cymunedau a'i gilydd. Mae'n annog atal problemau megis tlodi, anghydraddoldeb iechyd a newid hinsawdd.

Mae Cynllun Llesiant Lleol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych (2023-2028) yn rhoi blaenoriaeth i lesiant meddwl da i bob oed, cydnerthedd cymunedol a chreu lleoedd sy'n wydn yn amgylcheddol. Mae hefyd yn ceisio mynd i'r afael ag anghydraddoldebau, cefnogi'r Gymraeg, cefnogi mynediad i lety ac osgoi dyblygu - mae hyn yn bwysig.

Mae'r Cynllun Lle hwn wedi'i ddylunio i gyd-fynd ag egwyddorion y Cynllun Llesiant. Ffocws y Cynllun Llesiant yw gwneud Conwy a Sir Ddinbych yn lle mwy cyfartal gyda llai o amddifadedd. Mae'r 4 thema wedi'u nodi i gefnogi'r prif amcanion a bydd y rhain yn cael eu hadlewyrchu yn y Cynllun Lle:

- **Lles** - Mae cymunedau'n hapusach, yn iachach ac yn fwy gwydn yn wyneb heriau, megis yr Argyfwng Newid Hinsawdd a Natur, neu gostau byw cynyddol.
- **Economi** – Mae yna economi lewyrchus, a gefnogir gan weithlu medrus sy'n addas ar gyfer y dyfodol
- **Cydraddoldeb** – Mae'r rhai â nodweddion gwarchodedig yn wynebu llai o rwystrau.
- **Tai** – Mae mynediad gwell i dai o ansawdd da.

Crynodeb

Bydd yr holl gynlluniau, blaenoriaethau a pholisïau yn berthnasol i Fae Colwyn i wahanol raddau. Nid oes angen gwybodaeth fanwl amdanynt, ond os hoffech edrych ar unrhyw un ohonynt yn fanylach gallwch ddod o hyd i ddolenni iddynt ar dudalen 113.

Dylai'r Cynllun Lle gefnogi a chynnal yr egwyddorion yn y cynlluniau hyn. Pe na baent yn gwneud hynny, gallai olygu y byddai'r gymuned a gwahanol lefelau o lywodraeth yn tynnu i wahanol gyfeiriadau – mae'n debygol y byddai hyn yn wrthgynhyrchiol. Nid yw hyn yn golygu bod yn rhaid i'r cynlluniau fod yn union yr un fath ar bob lefel. Yn ddelfrydol, dylai Cynllun Lle ymestyn ac ychwanegu hynodrwydd lleol at yr egwyddorion yn y cynlluniau uwch ei ben.

Ymgysylltu â Rhanddeiliaid a'r Gymuned

Pam mae ymgysylltu yn bwysig?

Ymgysylltu â rhanddeiliaid a'r gymuned ym Mae Colwyn fu'r elfen bwysicaf wrth gynhyrchu'r Cynllun Lle hwn. Rôl y Grŵp Llywio fu ymgysylltu'n well ac annog cydweithio rhwng cymunedau.

Mae'r dulliau arloesol a ddefnyddiwyd gan dîm y Grŵp Llywio i ymgysylltu'n well â'r gymuned ac i wneud y broses yn ystyrlon ac yn gadarnhaol wedi bod yn uchafbwynt cyfnod ymgysylltu cymunedol prosiect y Cynllun Lle.

Cadwyd at egwyddorion arfer gorau Cymorth Cynllunio Cymru drwy'r broses er mwyn sicrhau y bydd ymddiriedaeth a thryloywder y broses yn caniatáu i'r Cynllun Lle bontio rhwng creu lleoedd a pholisïau'r CDLl.

- Dechrau'n gynnar
- Meithrin ymddiriedaeth
- Proses glir
- Rheoli disgwyliadau
- Cydgyfnewid gwybodaeth
- Amrywiaeth o ddulliau
- Sylfaen gyffredin
- Adborth clir
- Gwerthusiad ystyrlon

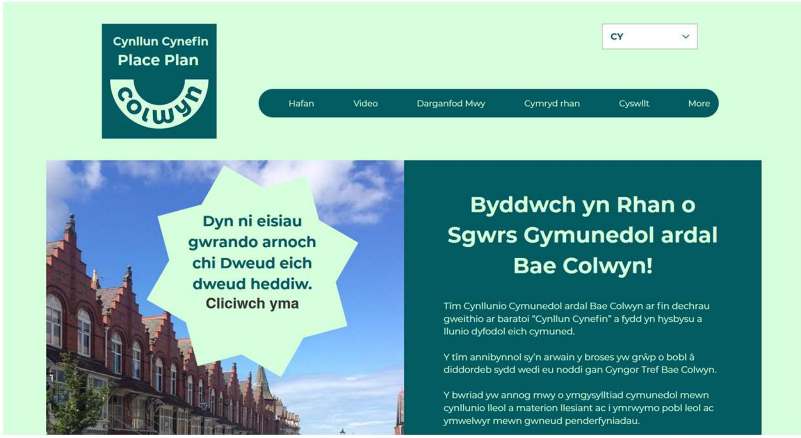

Sut oedd y gymuned yn cymryd rhan?

Nodau’r holl weithgareddau hyn oedd:

1. Codi ymwybyddiaeth ac annog cyfranogiad yn natblygiad y Cynllun Lle.
2. Deall blaenoriaethau rhanddeiliaid a safbwyntiau'r gymuned ar ystod eang o faterion yn well.
3. Sefydlu'r hyn y mae pobl yn ei garu ac y dylid ei ddathlu am ardal Bae Colwyn.
4. Nodi’r heriau a’r cyfleoedd presennol sy'n wynebu'r ardal.
5. Helpu i lunio gweledigaeth ar gyfer sut yr hoffai pobl weld Bae Colwyn yn y dyfodol.
6. Nodi syniadau a blaenoriaethau ar gyfer polisïau, prosiectau a gweithgareddau posibl.

Defnyddiwyd cymysgedd o ddulliau ymgysylltu gan gynnwys cyflwyno digwyddiadau a chyfarfodydd wyneb yn wyneb ac ar-lein, creu gwefan ymgysylltu, arolwg ar-lein a map rhyngweithiol. Gweler www.colwynplaceplan.com am ragor o wybodaeth.

Anogwyd cymryd rhan yn y gweithgareddau hyn trwy hysbysebu ar ystod eang o ddulliau, gan gynnwys posteri, taflenni, datganiadau i'r wasg, cyfryngau cymdeithasol, radio lleol, e-bost, gwefannau lleol a hysbysfyrddau cymunedol.

Dyddiad	Gweithgareddau
28^{ain} Chwefror 2022	Digwyddiad 1^{af} i Randdeiliaid ym Mharc Eirias
Mawrth 2022	Lansio gwefan a map ar-lein Placecheck
Mai 2022	Lansio cystadleuaeth celf ieuenctid
7^{fed} Mai 2022	Hyrwyddo Cynllun Lle Prom Xtra
17^{eg} Mai 2022	Gweithdy ysgol gyda 6 ysgol gynradd leol a sesiwn galw heibio ym Mae Colwyn Uchaf
18^{eg} Mai 2022	Sesiwn galw heibio a gynhaliwyd yn Llandrillo-yn-Rhos
25^{ain} Mai 2022	Grŵp ffocws 1 ar-lein
8^{fed} Mehefin 2022	Grŵp ffocws 2 ar-lein
28^{ain} Mehefin 2022	Sesiwn galw heibio a gynhaliwyd yng Nghanolfan Siopa Bay View
29^{ain} Mehefin 2022	Gweithdai ysgol gydag Ysgol Bod Alaw ac Ysgol Uwchradd Eirias
30^{ain} Mehefin 2022	Gweithdai ysgol gydag Ysgol Bryn Elian a sesiwn galw heibio yn Hen Golwyn
24^{ain} Tachwedd 2022	Ail Ddigwyddiad i Randdeiliaid yn Llandrillo-yn-Rhos
8^{fed} Chwefror 2023	Cyfarfod Ar-lein gyda Swyddogion Adfywio a Phriffyrdd CBS Conwy
6^{ed} Mawrth 2023	Wythnos casglu tystiolaeth gymunedol
5^{ed} Hydref 2023	3^{ydd} Digwyddiad i Randdeiliaid yn Llandrillo-yn-Rhos i adolygu'r Cynllun Drafft – polisïau a chamau gweithredu

Pwy oedd yn gysylltiedig?

Cynhyrchodd y gweithgareddau ymgysylltu 1,104 o fynychwyr a chafwyd 5,628 o sylwadau.

Gweithgaredd Ymgysylltu	**Nifer y Cyfranogwyr**	**Nifer y Sylwadau**
Lle Gwirio map ar-lein	198	280
Digwyddiadau galw heibio	115	1394
Gweithdai ysgol	352 o bobl ifanc (10 o Ysgolion)	1092
Arolwg ar-lein	230	2862
Grwpiau ffocws ar-lein	18	-
Tri digwyddiad i randdeiliaid	125	-
Cystadleuaeth celf I blant	56	-
Casglu tystiolaeth	10	
CYFANSWM	**1,104**	**5,628**

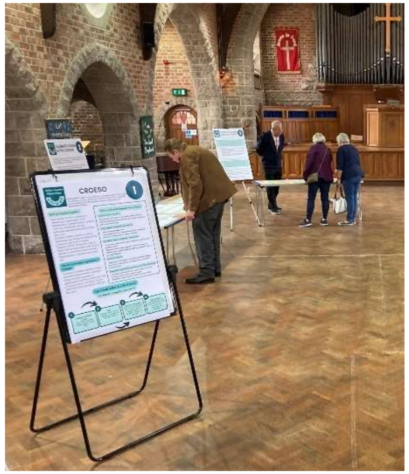

Adborth Cychwynnol Rhanddeiliaid

Cynhaliwyd sesiwn Ymgysylltu â Rhanddeiliaid cychwynnol ym Mharc Eirias ym mis Chwefror 2022. Mynychwyd y digwyddiad gan 40 o randdeiliaid o ystod eang o fudiadau lleol a chenedlaethol. Fe nodwyd ystod eang o themâu y gellid eu harchwilio ymhellach trwy waith ymgysylltu yn ddiweddarach. Roedd rhai o'r themâu allweddol a nodwyd yn y digwyddiad hwn yn cynnwys:

- Gwarchod Mannau Gwyrdd / Bioamrywiaeth
- Gwella'r Economi Leol
- Darparu cymysgedd priodol o dai
- Hwyluso gwell Twristiaeth
- Dathlu ein hynodrwydd
- Gwelliannau canol y dref
- Symud o gwmpas
- Ymgysylltu a chefnogi pobl ifanc
- Ymgysylltu â'r boblogaeth leol
- Sicrhau gwell lles i'r gymuned

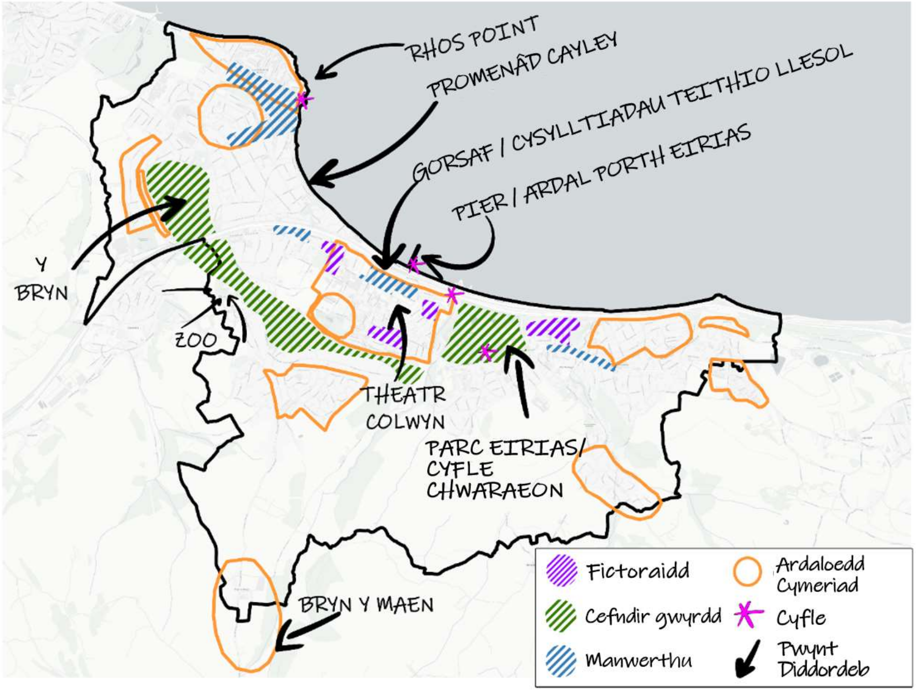

Nododd a mapiodd y digwyddiad ardaloedd cymeriad o bwys a phwyntiau o ddiddordeb yn yr ardaloedd yn ogystal â rhai cyfleoedd allweddol ar gyfer datblygiad pellach (gweler y map gyferbyn)

Nododd y digwyddiad restrau mawr o'r hyn y dylid ei ddathlu am Fae Colwyn yn ogystal ag amrywiaeth o heriau a chyfleoedd (gweler y samplau gyferbyn). Cafodd y rhain eu categoreiddio yn ôl defnydd tir a materion nad ydynt yn ymwneud â defnydd tir a nodwyd ffynonellau tystiolaeth cychwynnol ar gyfer pob pwnc.Roedd yr adborth o'r digwyddiad yn llywio datblygiad yr holl weithgareddau ymgysylltu â'r gymuned yn ddiweddarach, gan gynnwys cynllunio digwyddiadau a chynnwys arolygon. Gweler yr atodiadau am grynodeb llawn o'r pynciau a drafodwyd yn y digwyddiad.

Heriau Enghreifftiol	Cyfleoedd Enghreifftiol
Cyfleoedd cyflogaeth cyfyngedig, economi cyflog isel	Gwarchod mannau gwyrdd e.e. Y Bryn
Tai fforddiadwy a thai rhent preifat o ansawdd gwael	Ymestyn y pier a gwella'r promenâd
Canfyddiad negyddol o Fae Colwyn ac ymgysylltiad isel	Codi proffil i gynnal mwy / digwyddiadau mwy
Eiddo gwag yng nghanol y dref, e.e. Gwesty'r Imperial	Mwy o weithwyr ieuenctid / cyfleusterau yn y gymuned

Adborth o Ymgysylltu â'r Gymuned

Er mwyn casglu barn y gymuned defnyddiwyd cymysgedd o ddulliau ymgysylltu ar-lein ac wyneb yn wyneb i roi opsiynau hygyrch i bawb yn y gymuned i gymryd rhan. Roedd y gweithgareddau'n cynnwys ymarferion mapio, arolygon a thrafodaethau a hwyluswyd.

Gan ddefnyddio’r themâu a sefydlwyd yn y digwyddiad cychwynnol i randdeiliaid, bu i’r gweithgarwch ymgysylltu cymunedol ganolbwyntio ar y cwestiynau canlynol:

1. Sut dylai Bae Colwyn edrych ymhen 15 mlynedd?
2. Beth ydych chi'n ei garu am Fae Colwyn?
3. Pa leoedd sy'n bwysig i chi?
4. Pa leoedd sydd angen eu gwella, a sut?
5. Beth yw'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ardal?

Caniataodd canlyniadau'r gweithgaredd hwn i ni fireinio'r themâu a nodwyd yn wreiddiol a datblygu set o flaenoriaethau i gasglu mwy o dystiolaeth arnynt.

Cynhwyswyd canlyniadau'r gweithgareddau hyn drwy gydol y cynllun hwn ac mae adroddiad cryno ar ymgysylltu cymunedol penodol ar gael yn yr atodiadau.

Mannau sydd angen eu gwella

Themâu gyda 10 neu fwy o Sylwadau	
Symud o gwmpas	55
Unedau Gwag	29
Cyfleusterau Cymunedol	24
Siopa	24
Cyflwr Gwael	19
Twristiaeth	19
Gofalu am Colwyn	18
Cyfleusterau i Ieuenctid	18
Mannau Agored	16
Y Traeth	14
Busnesau Lleol	12
Sbwriel	11
Diogelwch	11
Parcio	10

Themâu gyda 5 neu fwy o Sylwadau	
Natur	9
Meinciau	8
Bwyd	7
Tai	7
Diwydiant	6
Amhenodol	6
Gwyrddio	5
Pedestreiddio	5
Toiledau	5

Symud o Gwmpas (55)

“Mae pwyntiau allweddol y dref yn meidiog ac wedi'u gwahanu ac nid yw cymorth rheoli traffig na gwahanu trafnidiaeth gyhoeddus yn helpu hyn”.

“Llawer o dyllau a phalmentydd anwastad”

Cyfleusterau Cymyunedol (24)

“Mwy o weithgareddau dan do ar ddyddiau gwlyb ym Mae Colwyn, Rhos, Hen Golwyn”

“Mwy o doiledau cyhoeddus di-dal”

“Mwy o weithgareddau i wahanol oedrannau”.

Unedau Gwag (29)

“Ffordd yr Orsaf, Bae Colwyn; gwnewch rhywbeth efo Gwesty’r Imperial”.

”Siopau gwag yng nghanol y dref.”

“Gwella ardal siopa Bae Colwyn, yn enwedig siopau gwag.”

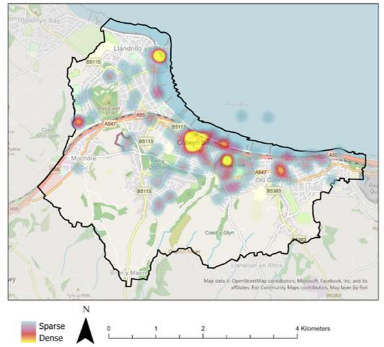

Glan y Môr

- **Hybu'r fferm wynt** gydag arwyddion yn dangos faint o drydan a gynhyrchir a'r prif adegau pan gynhyrchir trydan.
- Hyrwyddo ac ymfalchïo yn y pier fel nodwedd o'r dref.
- Ychwanegu **mannau gorffwys** a mannau cysgodol ar hyd y promenâd.
- Cefnogi Colwyn ac Ymddiriedolaeth Pier Bae Colwyn ym **Mlwyddyn y Pier 2023.**

Cyfleusterau / Cefnogaeth Cymunedol

- **Costau byw –** Gwasanaethau a chefnogaeth i’r gymuned e.e. gofal plant, cyfleusterau golchi cymunedol, banciau bwyd.
- **Chwaraeon, iechyd ac adloniant** megis Yoga, saethyddiaeth, theatr, amgueddfeydd, minigolff a stondinau gwerthu dan do.
- Cefnogaeth a **gwirfoddolwyr** o fewn y gymuned i wella'r ardal a darparu gwasanaethau.

Gwasanaethau Ieuenctid

- Pethau i blant a theuluoedd yng nghanol y dref **y tu hwnt i siopa.**
- Clwb ieuenctid wedi'i deilwra i genhedlaeth Heddiw.
- Trac BMX.

Ymgysylltu â Phobl Ifanc

Yn ystod mis Mai a mis Mehefin 2022, aethom ati i gynnal sgyrsiau gyda phobl ifanc ym Mae Colwyn.

Fe drefnwyd cystadleuaeth Gelf, gan dderbyn 56 o geisiadau a chynhaliwyd gweithdai Cynllun Lle yn:

- Ysgol Pen Y Bryn
- Ysgol Eirias
- Ysgol Bryn Elian
- Ysgol Bod Alaw

At ei gilydd, roedd 10 ysgol o’r dalgylch mwy wedi’u cynrychioli. Buom yn gweithio gyda dros 325 o blant a derbyniwyd 1092 o sylwadau. Mae adborth y bobl ifanc wedi’i ymgorffori yn adrannau eraill y cynllun ac fe welir canlyniadau’r gystadleuaeth gelf gyferbyn.

2. Rydym yn Caru Colwyn – Dadansoddiad O Le

Ein Lleoliad

Mae Bae Colwyn yn cynnwys tref arfordirol Gogledd Cymru, Bae Colwyn a’i chymunedau gyfagos, Hen Golwyn yn y Dwyrain a Llandrillo-yn-Rhos i’r Gorllewin, gan ymestyn i mewn i’r tir trwy Goed Pwllycrochan i ymgorffori Bae Colwyn Uchaf a phentref Bryn y Maen. Mae Bae Colwyn mewn lleoliad perffaith hanner ffordd ar hyd Arfordir Gogledd Cymru ac mae ganddo gysylltiadau trafnidiaeth da, gyda gwasanaethau bws a thrên aml a mynediad hawdd mewn car o ffordd ddeuol yr A55.

Bae Colwyn yw'r ail anheddiad trefol mwyaf yng Ngogledd Cymru gydag amcangyfrif poblogaeth gyfredol o oddeutu 26,478. Mae'r dref wedi'i gosod ar wastatir arfordirol cul gyda choedwigoedd a bryniau yn gefndir yn edrych uwchlaw bae eang.

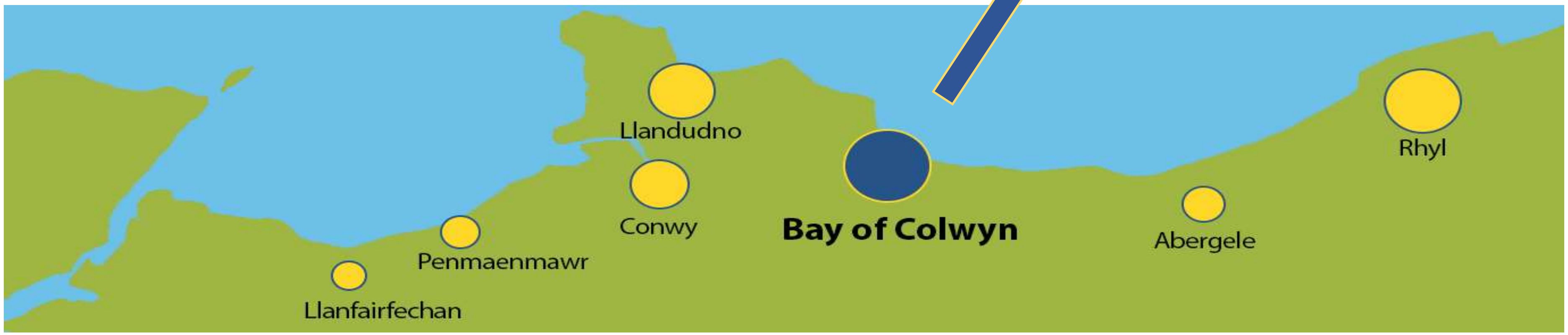

Ein Hanes

61OC – Y Rhufeiniaid yn goresgyn Gogledd Cymru.

1200 – Mynachod Sistersaidd yn adeiladu cored bysgota ganoloesol ger Rhos Point

1284 – Goruchafiaeth Cymru gan y Brenin Edward I a Chastell Conwy yn cael ei adeiladu

1844 – Creu Plwyf Colwyn

1848 - Rheilffordd Caer i Fangor yn agor ar hyd arfordir Gogledd Cymru

1875 - Sefydlu Cwmni Stad Bae Colwyn a Phwllycrochan

1885 – Gwaith yn dechrau ar yr hyn sydd bellach yn Theatr Colwyn

1895 – Daeth Rhanbarth Llywodraeth Leol yn Ardal Drefol Bae Colwyn a Cholwyn

1898 – Agorwyd y Promenâd

1904 – Agorwyd Neuadd y Dref ger Ffordd Coed Pella Road

1905 - Prynwyd Coed Pwllycrochan

1905 - Llyfrgell Rhydd yn Agor

1911 – Goleuadau trydan wedi'u hymestyn i Hen Golwyn

1921 - Caffael tir Parc Eirias

1939 – Y Weinyddiaeth Fwyd yn adleoli i Fae Colwyn

1947 – Bae Colwyn yn cynnal yr Eisteddfod Genedlaethol

1958 - Theatr Bypedau Harlequin yn Agor

1963 - Sŵ Mynydd Cymreig yn Agor

1973 - Agor Pencadlys Heddlu Gogledd Cymru ym Mae Colwyn

1974 – Ffurfiwyd Bwrdeistref Bae Colwyn

1985 - Agor Gwibffordd yr A55 Bae Colwyn

1987 – Canolfan siopa Bay View yn cael ei hagor

1995 – Ffurfiwyd Cyngor Tref Bae Colwyn ar gyfer Hen Golwyn, Bae Colwyn a Llandrillo-yn-Rhos

I weld llinell amser llawn o hanes Bae Colwyn, ewch i:

https://colwynbayheritage.org.uk/timeline/?lang=cy

Ein Pobl

Roedd yr holl ddata'n ymwneud ag ardal Cynllun Lle Bae Colwyn yn unig, gan gynnwys Bae Colwyn, Llandrillo-yn-Rhos a Hen Golwyn. Holl Swyddfa Ddata Ystadegau Gwladol (2021). Gall ffigyrau amrywio ychydig rhwng categorïau oherwydd cyfrifiad OFNS.

Dosbarthiad Oedran

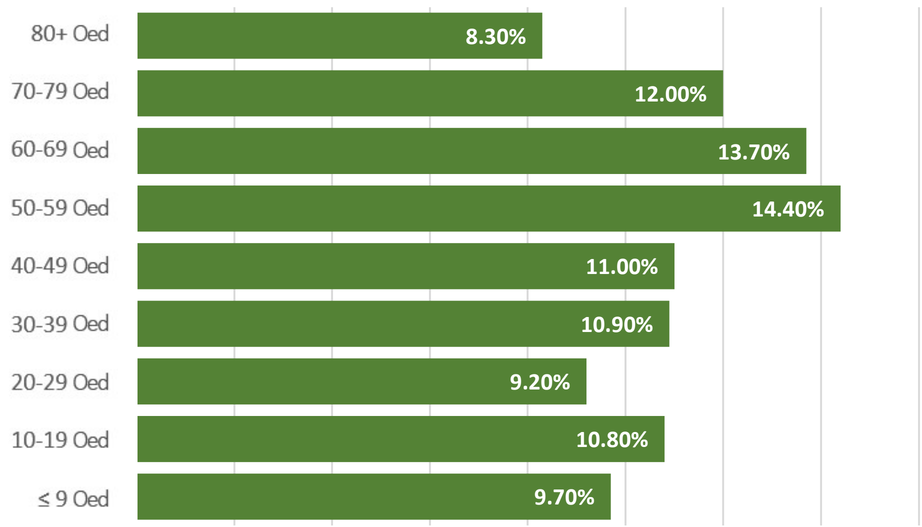

Dosbarthiad Rhyw

Rhyw	Cyfanswm Pobl Bae Colwyn	% y Boblogaeth	% Sir Conwy	% Cymru
Gwryw	12,874	48.6%	49.1%	51.1%
Benyw	13,602	51.4%	50.9%	48.9%

26,478

Poblogaeth Ardal Bae Colwyn

(Sir Conwy: 114,741, Cymru: 3,136,000)

11,999

Cyfanswm y Nifer o Anheddau

1,787.85

Pobl fesul km2

Siaradwyr Cymraeg

	Canrean y Bobloigaeth
Bae Colwyn	19.09%
Sir Conwy	25.3%
Cymru Gyfan	17.8%

Cyflogaeth

Statws Economaidd Status*	% Bae Colwyn	% Sir Conwy	% Cymru
Mewn cyflogaeth amser llawn	33%	74.5%	73%
Mewn cyflogaeth ran-amser	16%		
Myfyriwr Ddim yn Gyflogedig	4%	3.8%	12%
Ddim yn Gyflogedig - wedi ymddeol	30%	20.7%	21.6%
Ddim yn Gyflogedig - chwilio am waith	3%	2.17%	4.2%
Ddim yn gyflogedig - gofalwr / anabledd / arall	13%	8.8%	15.9%

* Nid yw'r data yn cynnwys y rhai dan 16 oed

Addysg

Lefel uchaf o gymhwyster	% Bae Colwyn	% Sir Conwy	% Cymru
Dim cymwysterau	17.1%	18.7%	18.2%
Cymwysterau lefel 1 a lefel mynediad	8.3%	8.6%	9.6%
Cymwysterau Lefel 2	14.4%	14.4%	13.4%
Cymwysterau Lefel 3	17.0%	16.5%	16.9%
Cymwysterau Lefel 4 ac uwch:	34.5%	32.4%	33.8%
Prentisiaeth	6.0%	6.3%	5.3%
Arall	2.8%	3.0%	2.8%

Lefel 1: cymwysterau hyd at 1-4 Lefel O/CSE/TGAU unrhyw raddau neu gyfwerth.
Lefel 2: cymwysterau hyd at 5 neu fwy o Lefelau O/CSE/TGAU graddau A*-C neu gyfwerth..
Lefel 3: cymwysterau hyd at 2+ Safon Uwch neu gyfwerth.
Lefel 4 ac uwch: cymwysterau hyd at ac uwch lefel gradd neu gyfwerth

Amddifadedd (aelwydydd)

	% Bae Colwyn	% Sir Conwy	% Cymru
Nid yw cartref yn cael ei amddifadu mewn unrhyw ddimensiwn	46.20%	46.1%	45.5%
Cartref yn cael ei amddifadu mewn un dimensiwn	34.93%	34.8%	33.6%
Cartref yn cael ei amddifadu mewn dau dimensiwn	15.05%	15.2%	16.04%
Cartref yn cael ei amddifadu mewn tri dimensiwn	3.69%	3.7%	4.5%
Cartref yn cael ei amddifadu mewn pedwar dimensiwn	0.13%	0.2%	0.16%

Diffiniadau:

Mae dimensiynau amddifadedd a ddefnyddir i ddosbarthu aelwydydd yn ddangosyddion sy'n seiliedig ar bedair nodwedd aelwyd a ddewiswyd.

Addysg - *Mae cartref yn cael ei ddosbarthu fel un difreintiedig yn y dimensiwn addysg os nad oes gan neb addysg lefel 2 o leiaf ac nad oes unrhyw un rhwng 16 a 18 oed yn fyfyriwr amser llawn.*

Cyflogaeth - *Mae cartref yn cael ei ddosbarthu fel un difreintiedig yn y dimensiwn cyflogaeth os yw unrhyw aelod, nad yw'n fyfyriwr amser llawn, naill ai'n ddi-waith neu'n economaidd anweithgar oherwydd salwch neu anabledd hirdymor.*

Iechyd - *Mae cartref yn cael ei ddosbarthu fel un difreintiedig yn y dimensiwn iechyd os oes gan unrhyw berson yn y cartref iechyd cyffredinol sy'n wael neu'n wael iawn neu'n cael ei nodi'n anabl.*

Tai - *Dosberthir aelwyd fel un difreintiedig yn y dimensiwn tai os yw llety'r aelwyd naill ai'n orlawn, mewn annedd a rennir, neu heb wres canolog.*

Yr hyn yr ydym yn ei garu am Fae Colwyn

Fel rhan o'n gwaith ymgysylltu, fe wnaethom ofyn i'r gymuned pa leoedd y maent yn eu caru ym Mae Colwyn. Cawsom **235 o sylwadau** yn ymwneud ag ystod eang o bynciau. Mae'r map gwres yn dangos crynodiadau'r sylwadau a dderbyniwyd mewn mannau penodol, gyda'r melyn yn nodi'r crynodiad uchaf o sylwadau.

Y 5 peth y gymuned yn eu caru fwyaf am Fae Colwyn yw:

1. Mannau agored
2. Y traeth
3. Cyfleusterau cymunedol
4. Siopa
5. Golygfeydd lleol

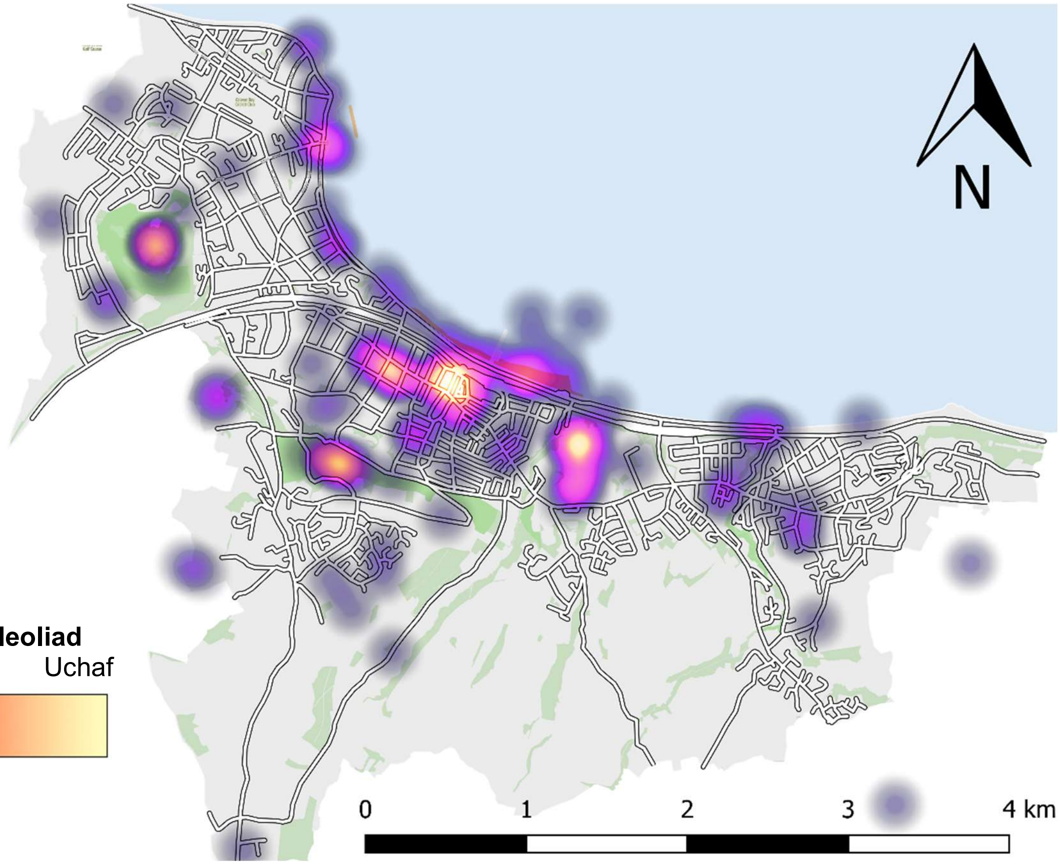

3. Ein Gweledigaeth ar gyfer Bae Colwyn

Erbyn y flwyddyn 2037, y nod ydy sicrhau bod Bae Colwyn yn lle bywiog a nodedig i fyw, gweithio ac ymweld ag ef gyda chymuned a chynwysoldeb yn greiddiol iddo.

Datblygu'r Weledigaeth, Themâu a Nodau

Wrth galon y Cynllun Lle hwn mae gweledigaeth a rennir ar gyfer Bae Colwyn sy'n adlewyrchu anghenion a dyheadau'r gymuned leol. Mae'r weledigaeth hon wedi'i datblygu'n gyfan gwbl gan drigolion a rhanddeiliaid yn y gymuned dros gyfnod estynedig o ymgysylltu:

Cam 1 – Yn gyntaf, gofynnwyd i randdeiliaid cymunedol ddatblygu cyfres o ddatganiadau byr yn ateb y cwestiwn "Erbyn y flwyddyn 2037, rwyf am i Fae Colwyn fod yn…?"

Cam 2 – Nesaf, aethom â'r atebion hyn i'r gymuned drwy ein sesiwn galw heibio a holiadur ar-lein a gofyn i bobl bleidleisio ar eu prif flaenoriaethau, tra'n ychwanegu unrhyw beth y gellid bod wedi'i golli.

Cam 3 – Yn olaf, aethom â'r adborth hwn yn ôl i randdeiliaid cymunedol, a gofyn iddynt ddatblygu gweledigaeth derfynol sy'n adlewyrchu blaenoriaethau'r gymuned. Mae'r weledigaeth ddilynol yn adlewyrchu gwerthoedd, gobeithion a dyheadau a rennir gan y bobl sy'n galw Bae Colwyn yn gartref. Rydym yn gyffrous i gydweithio i droi'r weledigaeth hon yn realiti.

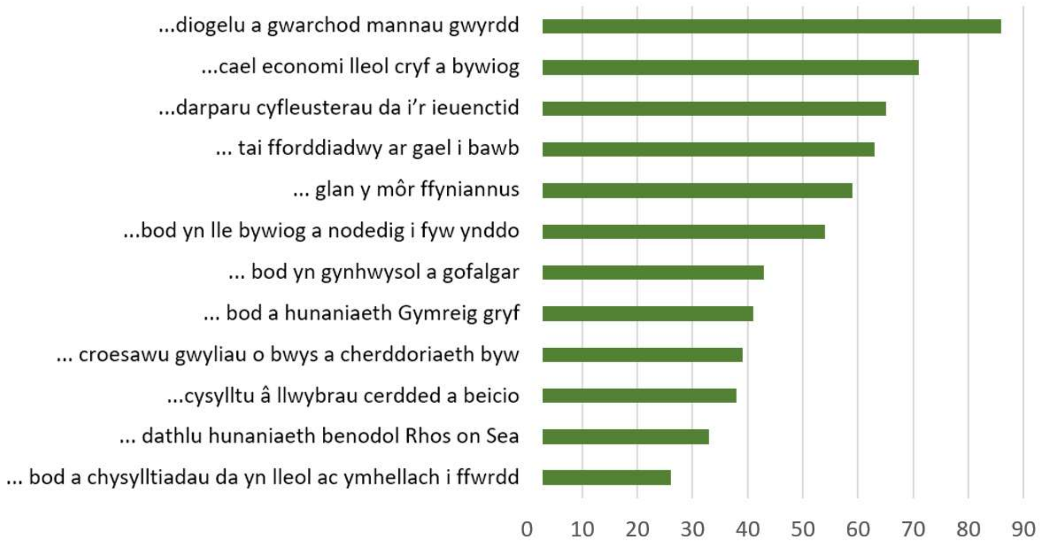

4. Ein Themâu a'n Nodau

Mae nifer o themâu allweddol wedi dod i'r amlwg drwy'r prosiect Cynllun Lle sy'n arwyddocaol wrth ystyried dyfodol Bae Colwyn. Drwy ganolbwyntio ar y meysydd allweddol hyn, gallwn sicrhau dyfodol cynaliadwy, bywiog a chynhwysol i'r ardal.

Bydd pob thema yn cloi gyda rhestr o egwyddorion Cynllun Lle, ynghyd ag awgrymiadau am brosiectau a chamau gweithredu. Awgrymir bod Cyngor Tref Bae Colwyn yn ystyried penodi swyddog Prosiect i gyflawni'r Cynllun Lle wrth symud ymlaen i sicrhau bod y prosiectau a'r camau gweithredu yn cael eu cyflawni.

Mae'r themâu a'r nodau a ddeilliodd o'r cyfnod ymgynghori cyhoeddus wedi'u mireinio ac maent yn cynnwys:

Thema	Nodau
1. Tai a datblygu yn y dyfodol	Bydd ein **tai** yn amrywio gyda chyfran ohonynt yn fforddiadwy tra'n diwallu anghenion pobl a natur.
2 Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth	Bydd ein cymuned yn dathlu ac yn hyrwyddo **treftadaeth** yr ardal, gan werthfawrogi ei **diwylliant Cymreig** a'i **hunaniaeth unigryw** gyda dyheadau i chwalu rhwystrau i wneud **diwylliant Cymreig** yn hygyrch i bawb. Bydd ein hardal yn cynnal **digwyddiadau**, gwyliau, a cherddoriaeth fyw, sy'n hygyrch i bawb.
3 Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles	Bydd ein **mannau diogel** yn cefnogi gweithgareddau cymunedol a diwylliannol ac yn sicrhau bod darpariaeth iechyd a lles yn diwallu anghenion ein holl drigolion yn enwedig gan feithrin ein **pobl iau.**
4 Symud o Gwmpas – Colwyn cysylltiedig	Bydd ein rhwydwaith lleol yn hyrwyddo **cysylltedd trwy deithio llesol** tra'n cadw ni'n gysylltiedig ymhellach i ffwrdd. Byddwn yn sicrhau bod polisi trafnidiaeth genedlaethol yn cael ei deilwra i gyd-fynd â blaenoriaethau lleol.
5 Hyrwyddo Colwyn Werdd	Bydd ein **mannau agored** a'n **glannau** yn lân, yn ffynnu ac yn hygyrch i bawb.
6 Busnes, Manwerthu a Sgiliau	Bydd ein **strydoedd mawr** yn brysur, yn cefnogi busnesau lleol ac economi leol gref. Bydd ein **trigolion** yn cael y cyfleoedd i ddatblygu **sgiliau newydd** a manteisio ar **swyddi o ansawdd uchel.**

Bydd gan lawer o'r themâu gyfleoedd a heriau sy'n gorgyffwrdd. Yn ogystal, bydd llawer o’r prosiectau a’r camau gweithredu sydd wedi datblygu o drafodaethau lleol gyda’r gymuned a rhanddeiliaid yn ymwneud â materion llesiant. Nodir bod yr holl faterion defnydd tir yn cael eu crynhoi o dan y tablau polisi Cynllunio tra bod materion lles yn dod o fewn y tablau camau gweithredu a phrosiectau yn y dyfodol.

Mae egwyddorion y Cynllun Lle yn glynu at ac yn mynd i’r afael â pholisïau presennol CDLl Conwy – fe restrir y rhain o dan bob thema er gwybodaeth.

Gweithredu'r Cynllun

Fe weithredir y Cynllun trwy gyfres o egwyddorion a chamau gweithredu cynllunio fel yr amlinellir yn thema pob pennod. Mae gan bob thema set o amcanion sydd wedi arwain at nodi egwyddorion a phrosiectau / camau gweithredu.

Bydd y rhain yn cael eu hadolygu’n flynyddol a’r Cynllun yn cael ei ddiweddaru gan Grŵp Llywio’r Cynllun Lle. Ceir rhagor o wybodaeth am weithrediad y Cynllun yn Adran 5.

Thema 1

Tai a Datblygu yn y Dyfodol

Llun gan Louise Nicholls

Thema 1: Tai a Datblygu yn y Dyfodol

Cyflwyniad gan drigolion

Bydd y bennod hon yn archwilio pwysigrwydd diwallu anghenion tai trigolion Bae Colwyn yn awr ac yn y dyfodol. Mae'r gymuned wedi rhoi blaenoriaeth uchel i sicrhau bod modd i bawb fanteisio ar dai fforddiadwy o ansawdd uchel. Mae hyn yn cynnwys darparu cymysgedd o fathau o dai i ddiwallu anghenion amrywiol unigolion yn y gymuned, o'r ifanc i'r henoed, yn ogystal â datblygu adeiladau gwag a rhai nad ydynt yn cael eu defnyddio'n ddigonol i ehangu'r stoc tai presennol.

Mae Cynllun Llesiant Conwy yn ein hysbysu fod tai o ansawdd da a charbon isel yn hanfodol ar gyfer lles unigolion a chymunedau, gan ddarparu diogelwch, preifatrwydd, iechyd da, a lle ar gyfer hunaniaeth bersonol, tyfiant a datblygiad. *(Ffynhonnell: Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych, Cynllun Llesiant Drafft 2023 i 2028)*

Bydd yr adran hon yn rhoi trosolwg o'r dirwedd bresennol i dai ym Mae Colwyn, gan ymgorffori barn y gymuned, cyn amlinellu set o bolisïau a chamau gweithredu i fynd i'r afael â'r heriau a'r cyfleoedd a nodwyd.

Beth ddywedodd y gymuned wrthym am dai?

Themau poblogaidd:

- Ailddefnyddio adeiladau gwag a lletyau uwchben siopau
- Tai fforddiadwy
- Nifer yr ail gartrefi ac Airbnb's
- Dylai tai yn y dyfodol fod yn gynaliadwy
- Osgoi datblygiadau tai ar feysydd gwyrdd
- Landlordiaid absennol

Adborth allweddol

37% rhoi blaenoriaeth i wella'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy o ansawdd da, gan gynnwys eiddo rhent fforddiadwy a thai ar gyfer pobl sengl.

24% rhoi blaenoriaeth i ymchwilio i'r potensial ar gyfer datblygiadau tai mewnlenwi bach.

Syniadau gan y gymuned ar dai:

- Darparu'r isadeiledd sydd ei angen cyn codi tai – e.e. mwy o feddygon, deintyddion, ac ati.
- Mwy o dai yng nghanol y dref. Ymhlith y lleoliadau allweddol a nodwyd gan y gymuned lle mae unedau gwag uwchben siopau mae - Ffordd Abergele, Ffordd yr Orsaf.
- Ymhlith yr adeiladau gwag mwy a nodwyd ar gyfer tai posibl mae Gwesty'r Imperial a'r Swyddfeydd yn Ffordd Dinerth.
- Canran uwch o ddatblygiadau tai i fod yn fforddiadwy i gadw pobl ifanc; gydag a heb blant.
- Yr angen am lety efo rhent fforddiadwy yn y dyfodol
- Mynd i'r afael â'r nifer uchel o Airbnb ac ail gartrefi ar hyd y Promenâd (yn rhwystro eiddo rhag defnydd lleol ar hyn o bryd).
- Mwy o lety i dwristiaid.
- Roedd sicrhau bod tai yn y dyfodol yn fforddiadwy ac yn gynaliadwy yn thema gref ymhlith pobl ifanc (40 o bobl ifanc).
- Dylid cyfyngu datblygiadau tai ar raddfa fawr i safleoedd tir llwyd.

Dyfyniadau gan y gymuned

"Cyfyngu ar AirBNBs + Cefnogi twristiaeth / gwestai ar lan y môr."

"Tai Fforddiadwy – Angen i % uwch o adeiladau newydd cael eu dylunio fel rhai gwirioneddol fforddiadwy. "

"Canol y Dref a Rhos – defnyddio lloriau uchaf ar gyfer tai"

"Llawer o AirBNBs ar y promenâd ac ail gartrefi - ddim ar gael i bobl leol"

"Cyflwr trist iawn fel ein "Stryd Fawr" a'r olygfa gyntaf o'r orsaf. Rhaid i landlordiaid absennol fod yn atebol am gyflwr eu heiddo"

"Mae angen ailwampio Ffordd Abergele yn llwyr - Fflatiau i bobl leol uwchben siopau"

"Lleoedd gwag uwchben siopau – mae canol y dref yn teimlo'n wag"

"Mwy o dai fforddiadwy ar gyfer teuluoedd incwm isel."

Beth wnaethom ni amdano?

Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd gan y gymuned, casglwyd gwybodaeth bellach trwy ymchwil bwrdd gwaith a chasglu tystiolaeth a arweinir gan y gymuned i ddarparu gwybodaeth benodol fanylach yn ymwneud â Bae Colwyn. Roedd hyn yn cynnwys casglu data lleol ar ail gartrefi ac adeiladau gwag yn yr ardal ac archwilio safleoedd posibl ar gyfer datblygu safleoedd tai mewnlenwi llai. Rhoddir crynodeb o'r canfyddiadau isod.

Arweiniodd hyn at nodi set o amcanion ar gyfer y Cynllun Lle a ddefnyddiwyd wedyn i ddatblygu cyfres o egwyddorion posibl ar gyfer y cynllun a chamau gweithredu a awgrymir y gall y gymuned eu cymryd i fynd i'r afael â rhai o'r materion hyn.

Tai ym Mae Colwyn

Mae'r Cynllun Lle yn cynnwys ardaloedd Llandrillo yn Rhos, Bae Colwyn, Hen Golwyn a Bryn y Maen. Mae pob un o'r rhain yn unigryw gydag ystod eang o stoc tai yn bresennol.

Dengys cyfrifiad 2021 fod 65% o drigolion yn byw mewn anheddau perchen-feddianwyr gyda 35% yn byw mewn llety rhent ar draws ardal Cynllun Lle Bae Colwyn. Dangosir y mathau o lety yn nhabl 1 gyferbyn:

Mathau o Dai	**% o Anheddau**
Ar wahân	27.31%
Tŷ pâr	30.23%
Teras	13.07%
Mewn bloc o fflatiau neu denement a adeiladwyd I bwrpas.	18.25%
Rhan o dŷ a droswyd neu dŷ a rennir, yn cynnwys ystafelloedd gwely / lolfa.	8.45%
Rhan o adeilad arall a addaswyd, er enghraifft, a fu gynt yn ysgol, eglwys neu warws.	0.86%
Mewn swyddfa fasnachol, er enghraifft, mewn swyddfa, gwesty neu uwchben siop.	1.80%
Carafán neu llety 'dros dro' arall	0.03%

Tabl 1: Mathau o Dai ym Mae Colwyn

Mae yna dystiolaeth bod llawer o'r unedau tai mwy yn y mannau adeiledig yn adeiladau hŷn, gyda llawer ohonynt yn amlwg angen eu hatgyweirio. Defnyddir y mathau hyn o eiddo yn aml fel Tai Amlfeddiannaeth (HMO). Mae mater landlordiaid absennol ac adeiladau gwag ac adeiladau nad ydynt yn cael eu defnyddio'n ddigonol yn her ac yn un a nodwyd droeon yn ystod yr ymgysylltiad cymunedol.

Ar hyn o bryd mae 423 o anheddau yn ardal Bae Colwyn a fu'n wag am 6 mis neu fwy. Mae 50 o'r rhain yn fflatiau uwchben siopau / adeiladau masnachol eraill (CBSC Mawrth 2023). Mae hyn yn dangos yr angen cryf i flaenoriaethu cael unedau gwag yn ôl i ddefnydd gweithredol.

Oherwydd ei leoliad arfordirol gwych a'i botensial fel man poblogaidd i dwristiaid, bu cynnydd yn y nifer o dai newydd sy'n cael eu prynu gan ddatblygwyr i'w defnyddio fel ail gartrefi ac Airbnb. Canlyniad y duedd hon yw bod teuluoedd ifanc a phrynwyr tro cyntaf yn methu â fforddio cartrefi oherwydd prisiau cynyddol a phrynwyr gydag arian parod. Mae tystiolaeth am y nifer o letyau gwyliau yn ddiarhebol o anodd ei nodi gan nad oes angen i berchnogion eiddo ddatgan eu bod yn defnyddio eu heiddo fel llety gwyliau.

Blwyddyn	**Nifer o Lety Gwyliau hunan-adroddedig**
2020/2021	42
2021/2022	63
2022/2023	72

Tabl 2: Llety Gwyliau Hunan-gofnodedig

Mae Tabl 2 yn dangos faint o eiddo sydd wedi'u hunanddatgan fel Llety Gwyliau ac sy'n talu ardrethi Busnes, yn hytrach na'r dreth gyngor yn ardal y Cynllun Lle (*Ffynhonnell: CBSC 2023)* ac yn dangos y duedd gynyddol o 42 yn 2020/21 i 72 yn 2022/23. Yn ogystal â hyn, roedd ciplun o Airbnb yn nodi bod cyfanswm o 136 o eiddo ar gael i'w rhentu rhwng Chwefror 2023 a Chwefror 2024 (*Ffynhonnell: Airbnb, Chwefror 14, 2023)*.

Mae'r gymuned leol wedi dweud wrthym ei bod yn ymddangos bod tuedd i ddefnyddio'r stoc tai presennol ar gyfer llety gwyliau.

I gael darlun clir o'r farchnad dai – mae tabl 3 yn dangos nifer o dai a werthwyd a'r prisiau gwerthu cyfartalog yn ardal y Cynllun Lle rhwng Chwefror 2022 a Chwefror 2023. (*Ffynhonnell: Cofrestrfa Tir).*

Mae Tabl 4 yn rhoi cipolwg o'r llety sydd ar gael yn ardal y Cynllun Lle ar Chwefror y 14eg 2023. *(Ffynhonnell: Rightmove)*

Mae tystiolaeth o Asesiad o'r Farchnad Dai Leol CBS Conwy (AMTLI) 2018-2022 yn nodi y dylai darparu tai fforddiadwy ddod yn ffocws allweddol ar gyfer darparu tai. Mae'r ddogfen hon yn dibynnu ar Nodyn Cyngor Technegol 2 *Cynllunio a Thai Fforddiadwy* i ddiffinio tai fforddiadwy (gweler tudalen 16 o'r AMTLI).

Mae'r gymuned wedi dweud wrthym fod angen amrywiaeth o dai fforddiadwy a deiliadaethau o ansawdd da ledled Bae Colwyn i ddiwallu ystod eang o anghenion unigol gan gynnwys yr oedolion ifanc hynny sy'n dymuno aros yn yr ardal i weithio a phrynu eu cartrefi cyntaf. Mae galw hefyd gan y boblogaeth sy'n heneiddio sy'n dymuno ymddeol i'r ardal neu sydd am aros yn yr ardal ond symud i eiddo llai.

Mae'n hysbys, ers mabwysiadu CDLl Conwy, bod y rhaglen blynyddol o adeiladu tai wedi gostwng yn gyson yn is na'r targedau (*ffynhonnell: Cynllun Datblygu Lleol Mabwysiedig – Sylfaen Tystiolaeth – Tai)*. Mae'n hanfodol felly bod polisïau'r dyfodol yn cael eu hategu gyda chamau gweithredu sydd â dull arloesol ar gyfer darparu tai fforddiadwy o fewn ardal y Cynllun Lle.

Math o Dŷ	**Nifer a Werthwyd**	**Cyfartaledd Pris Gwerthiant**
Ar wahân	83	£ 335,255.57
Tŷ pâr	85	£ 236,897.06
Terras	68	£ 152,343.38
Fflat	103	£ 154,210.24
Arall (heb ei nodi)	13	£ 218,534.62
Cyfanswm a Werthwyd	352	
Cyfanswm (preswyl)	339	

Tabl 3: Gwerthu Tai Bae Colwyn 2022 yn ôl math o dŷ. Ffynhonnell Cofrestrfa Tir EM, 2022

Math o Dŷ	**Ar Werth**	**I'w Rhentu**
6 + ystafell wely	3	1
5 ystafell wely	16	0
4 ystafell wely	53	0
3 ystafell wely	61	5
2 ystafell wely	77	2
1 ystafell welytudioo	45	0
Stiwdio	1	0
Rhannu Tŷ		1
Cyfanswm	256	10

Tabl 4: Llety sydd sydd ar gael gan Rightmove ym Mae Colwyn ar 14 Chwefror 2023

Polisi Cynllunio Cenedlaethol

Cymru'r Dyfodol: Mae Cynllun Cenedlaethol 2040 yn nodi bod ardal arfordir Gogledd Cymru rhwng Caernarfon a Phrestatyn yn Ardal Twf Rhanbarthol – mae Bae Colwyn yn ganolog i'r ardal hon ac felly'n arwyddocaol yn strategol gyda Llywodraeth Cymru yn cefnogi twf cynaliadwy ac adfywio. Mae gan ardal y Cynllun Lle, felly, arwyddocâd cenedlaethol a sirol o ran tai yn y dyfodol.

Polisi Cynllunio Conwy

Mae Bwrdeistref Sirol Conwy wedi blaenoriaethu 5 maes ffocws ar gyfer twf o fewn y Sir yn y dyfodol, ac un ohonynt yw Hen Golwyn lle bwriedir darparu 450 o gartrefi newydd.

Mae'r dyraniadau tai presennol yn y CDLl yn cynnwys Tŷ Mawr, Hen Golwyn (dyraniad sydd eisoes yn y CDLl). Mabwysiadwyd y brîff datblygu ar gyfer Tŷ Mawr fel Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) ym mis Gorffennaf 2018. Mae'r safle hwn yn union i'r dwyrain o ffin y Cynllun Lle ond yn dal yn ddigon agos i haeddu sylw. Ni chafodd y safle hwn ei ddatblygu yn ystod cyfnod cynllun y CDLl. *(Ffynhonnell: CCA CDLl Conwy – Briff Datblygu Tŷ Mawr (Gorffennaf 2018)*

Mae'r CDLl Newydd yn cynnwys safleoedd datblygu pellach gan gynnwys Fferm Peulwys, Ffordd Peulwys, Hen Golwyn (safle 2) – mae'r safle hwn wedi'i rannu o'r gogledd i'r de gan ffin y Cynllun Lle gyda hanner ochr ddwyreiniol y safle y tu hwnt i ffin y Cynllun Lle. Mae'r safle mawr hwn yn ddyraniad presennol yn y CDLl.

Polisïau CDLl Perthnasol

Polisïau Strategol: DP/1 - DP/8.#

Polisïau Tai: HOU/1 – HOU/12.

Eraill: NTE/6 – Effeithlonrwydd ynni a thechnolegau adnewyddadwy mewn datblygiadau newydd.

Dogfennau Perthnasol Eraill

- Asesiadau tai (CBSC a Chymdeithasau Tai)
- Ystadegau'r Cyfrifon – Proffiliau Tail
- Strategaeth Tai Gwag (2019)
- Bwletin Tai 2022 (CBSC)
- Llywodraeth Cymru – Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040
- 'Amcangyfrifon o angen tai ychwanegol (seiliedig ar 2019)' Llywodraeth Cymru dros gyfnod o ugain mlynedd hyd at 2038-39 (o ganol blwyddyn i ganol blwyddyn)
- Cynllun Datblygu Lleol Mabwysiedig – Sylfaen Tystiolaeth – Tai – CBS Conwy
- Cynllun Datblygu Lleol Newydd - Sylfaen Tystiolaeth – Tai CDLl Newydd - Sylfaen Tystiolaeth - Tai – CBS Conwy
- Bwrdeistref Sirol Conwy – CDLl Newydd – Strategaeth a Ffefrir Gorffennaf 2019
- TAN1: Cyd-astudiaeth Tai ac Argaeledd Tir
- Cynllun Corfforaethol Conwy (2022- 2027)

Cymeriad Tai

Mae cymysgedd eang o stoc o dai o ansawdd yn y Bae – mwy poblog i'r gogledd gydag ystadau mwy newydd i'w canfod ar dir uchel i'r de-ddwyrain.

Mae'r map cymeriad gyferbyn yn rhoi syniad o sut mae Bae Colwyn wedi datblygu dros amser gydag ehangiad mawr ar ddechrau'r 20fed ganrif a ategwyd ato gan nifer o ystadau tai cymdeithasol yn y 60au a'r 70au a chreu Ucheldir Colwyn o'r 1970au.

Mae cyfleoedd am adeiladu newydd yn y dyfodol wedi'u crynhoi i'r de yn Hen Golwyn. Fel rhan o'r gwaith casglu tystiolaeth ar gyfer y Cynllun Lle – cafodd y potensial am safleoedd mewnlenwi eu dynodi drwy'r broses Cynllun Lle – gweler isod.

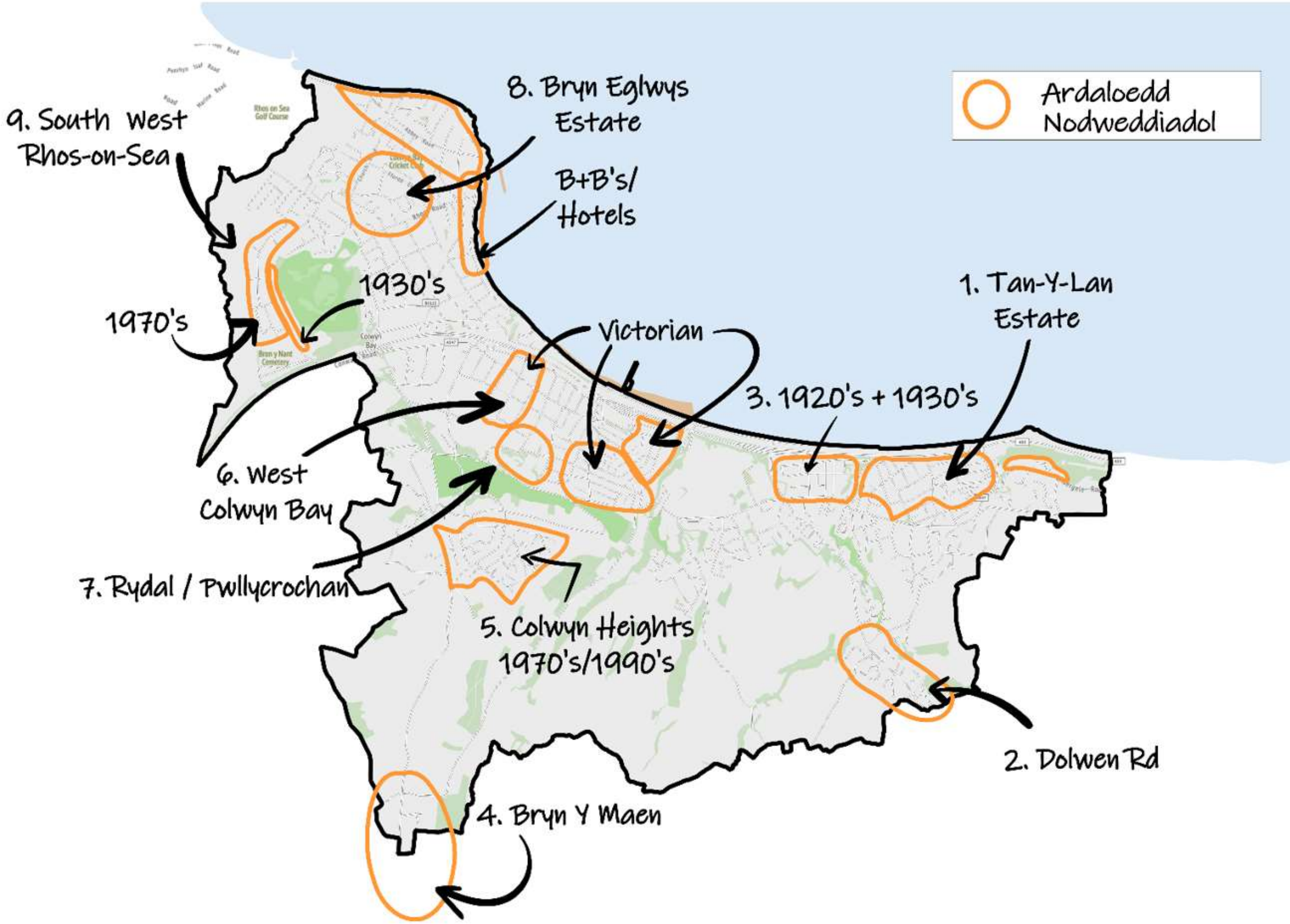

Mae'r lluniau isod yn rhoi ymdeimlad o gymeriad yr ardaloedd a phensaernïaeth a hynodrwydd pob lle.

Y Potensial am Safleoedd Mewn-lenwi Bach

Mae Grŵp Llywio'r Cynllun Lle eu hun wedi edrych ar yr ardal yn fanylach ac wedi nodi rhai safleoedd mewn-lenwi bach a fyddai'n cynnwys llai na 10 o anheddau. Fe nodir y rhain ar y map isod ar gyfer eu hystyried yn y dyfodol.

Amcanion ar gyfer y Cynllun Lle – Tai a datblygu yn y dyfodol

Yn seiliedig ar y blaenoriaethau cymunedol a nodwyd a'r dystiolaeth a grynhowyd uchod, fe ddynodwyd yr amcanion canlynol ar gyfer y Cynllun Lle:

Nod: Bydd ein tai yn amrywio gyda chyfran ohonynt yn fforddiadwy tra'n diwallu anghenion pobl a natur**.**

Rhif yr Amcan	Amcanion y Bennod Tai
Amcan 1.	Lleihau'r nifer o fflatiau gwag uwchben siopau yn y craidd manwerthu - yn enwedig Ffordd yr Orsaf
Amcan 2.	Lleihau'r nifer o adeiladau gwag yn y Cynllun Lle trwy hyrwyddo ailddefnydd amgen (e.e., ar gyfer yr angen lleol am dai)
Amcan 3.	Deall yn llawn a dechrau mynd i'r afael â'r materion sy'n ymwneud ag Airbnb ac ail gartrefi yn ardal y Cynllun Lle
Amcan 4.	Cefnogi datblygiad cymysgedd o ddeiliadaethau a chartrefi fforddiadwy (yn yr ardaloedd canolog a'r safleoedd tai newydd fel y'u nodir yn y CDLl) ac yn enwedig y rhai sy'n hyrwyddo adeiladwaith cynaliadwy ac egwyddorion hunan adeiladu.
Amcan 5.	Ymdrin â'r materion sy'n ymwneud â landlordiaid absennol a chwilio am ffyrdd arloesol o wella.
Amcan 6.	Meithrin cysylltiadau partneriaeth gyda CBSC i ymchwilio i gyfleoedd A106 ar gyfer gwelliannau i lesiant preswylwyr a chysylltiadau â thai newydd e.e., mannau chwarae
Amcan 7	Ymchwilio i gyfleoedd ar gyfer cynlluniau tai a arweinir gan y gymuned
Amcan 8	Cefnogi datblygiad safleoedd mewnlenwi (llai na 10 tŷ) fel y nodir yn y bennod ar Dai yn y Cynllun Lle.

Egwyddorion y Cynllun Lle – Tai

Cyfeirnod Egwyddor	Egwyddor	Amcanion Cysylltiedig	Lle bo'n fwyaf perthnasol
HP1.	Bydd datblygiadau tai yn cael eu cefnogi lle maent yn dangos y darperir cartrefi cymdeithasol, canolraddol a fforddiadwy, cymysgedd o fathau o dai a'r egwyddorion a ganlyn: • Gwelliannau net i isadeiledd (e.e., meddygon newydd, deintyddion, isadeiledd priffyrdd, cyfleusterau cymunedol) fel rhan o'r cynnig datblygu • Trafodaethau gyda'r Cyngor Tref cyn cyflwyno cais • Briff Dylunio (cymysgedd o fathau o dai) • Ymgysylltu â'r gymuned ar y cyfle cyntaf • Cysylltiadau teithio llesol cryf • Ffynonellau ynni adnewyddadwy	4 & 6	
HP2.	Cefnogir datblygiad ac adnewyddiad priodol o ran treftadaeth sy'n defnyddio adeiladau gwag, safleoedd tir llwyd a lloriau uwch mewn lleoliadau yng nghanol y dref, yn enwedig lle mae newid defnydd i unedau preswyl neu waith-byw.	1 & 2	Llandrillo yn Rhos, Hen Golwyn (e.e. 1 Ffordd Endsleigh) Bae Colwyn
HP3.	Er mwyn annog defnyddio lloriau uwchben siopau (ar gyfer defnydd preswyl, masnachol neu hamdden) - rhoddir cefnogaeth i ddatblygiadau sy'n gwella mynediad ac yn hyrwyddo blaenau siopau agored a gweithredol, yn enwedig yn ardaloedd Ffordd yr Orsaf a Ffordd Abergele.	1	Ffordd yr Orsaf Ffordd Abergele
HP4.	Rhoddir cefnogaeth i ddatblygiadau sy'n hyrwyddo egwyddorion adeiladu cynaliadwy a mentrau hunan-adeiladu.	4	
HP5.	Rhoddir cefnogaeth i gynlluniau tai a arweinir gan y gymuned	7	
HP6.	Rhoddir cefnogaeth i ddatblygu safleoedd mewnlenwi o fewn ardal y Cynllun Lle (llai na 10 annedd) fel y nodir yn y Bennod Tai.	4	Safleoedd a nodir yn y Bennod Tai

Prosiectau / Camau Gweithredu – Tai

Cyfeirnod Gweithredu	Gweithrediadau / Prosiectau	Amcan Cysylltiedig	Erbyn Pryd?	Corff Arweiniol / Cydweithwyr
HA1.	Cydlynu â ChBS Conwy i edrych i mewn i'r posibilrwydd am ymchwil, mentrau, grantiau a chymorth i ddod ag adeiladau gwag yn ôl i ddefnydd, megis • Cynlluniau i drawsnewid eiddo canol y dref gan ddefnyddio Grantiau Trawsnewid Trefi. (ffocws arbennig ar Ffordd yr Orsaf a Ffordd Abergele). • Benthyciadau di-log i wella eiddo. • Grantiau ar gyfer adeiladau sydd wedi bod yn wag am hyd at 6 mis. • Cynlluniau prydlesu ar gyfer eiddo gwag.	1, 2, 5	Hir	Grŵp Llywio **CBS Conwy** Y Cyngor Tref CBSC – Timau Tai ac Adfywio
HA2.	Sefydlu cysylltiadau gyda'r Tîm Cynllunio yn CBS Conwy i: • Dynodi caniatâd cynllunio cyfredol yn ardal y Bae a thrafod y posibilrwydd am gyfleoedd ariannu Adran 106. • Cynorthwyo i baratoi briffiau dylunio ar gyfer safleoedd tai a fydd yn destun ymgynghoriad cyhoeddus llawn.	6	Canolig	**Y Cyngor Tref** CBS Conwy – Tîm Cynllunio
HA3.	Ymchwilio ymhellach i hyd a lled y problemau Airbnb ac Ail gartrefi yn ardal y Cynllun Lle.	3	Canolig	Y Cyngor Tref, **CBS Conwy,** Cwmpas
HA4.	Archwilio cyfleoedd i gydweithio gyda landlordiaid cymdeithasol cofrestredig (LCC).	4	Byr	Y Cyngor Tref, **CBS Conwy,** Cwmpas, LCC
HA5.	Ymchwilio i gyfleoedd ariannu i fwrw ymlaen â chynlluniau tai a arweinir gan y gymuned gan weithio mewn partneriaeth ag eraill.	4	Canolig	**Cwmpas,** Y Cyngor Tref, CBS Conwy
HA6.	Dynodi union anghenion y gymuned mewn perthynas â thai – gweithio gyda CBS Conwy yn y lle cyntaf.	1-6	Byr	LCC, CBS Conwy, Y Cyngor Tref, Cwmpas

Thema 2

Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth

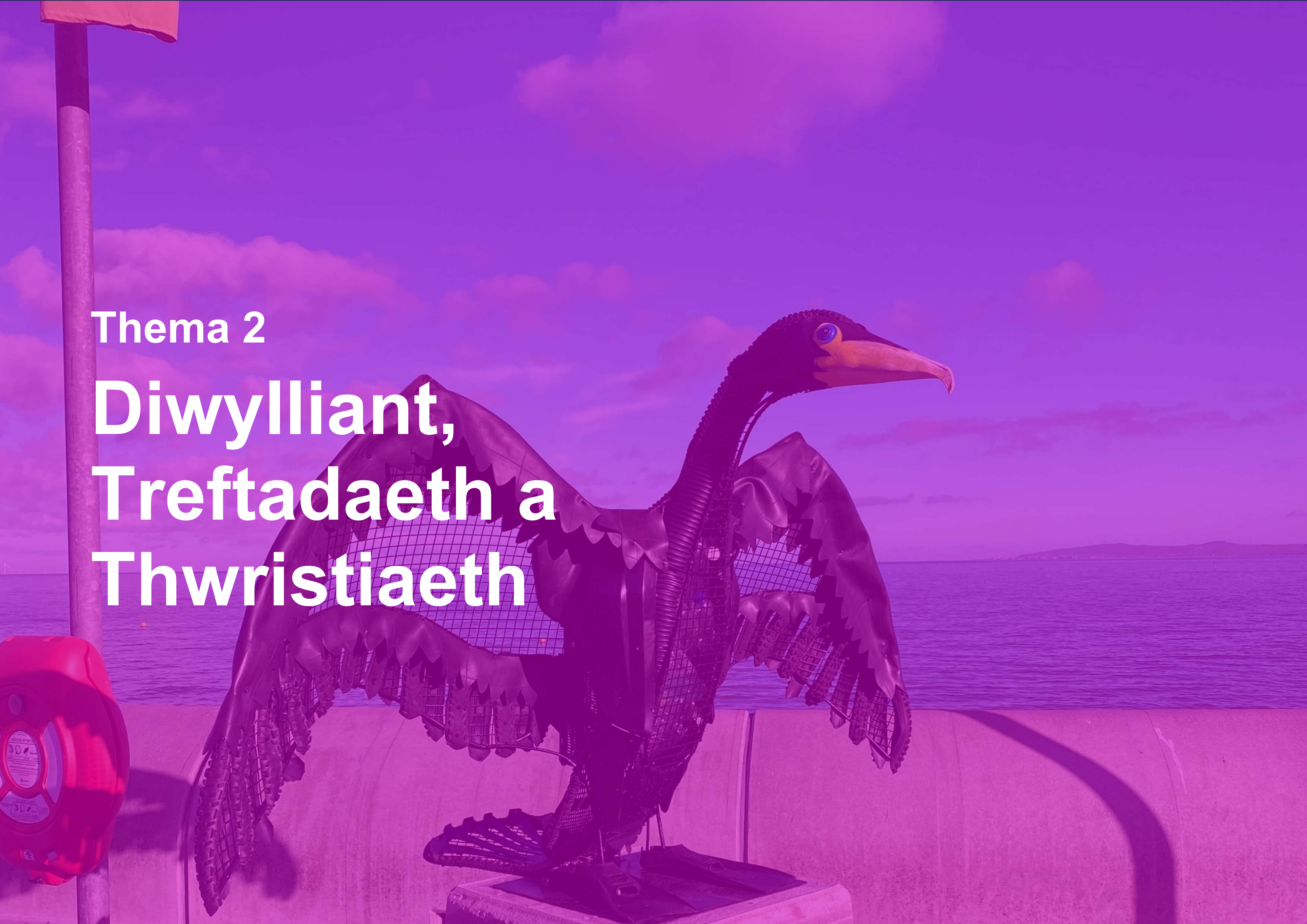

Thema 2: Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth

Cyflwyniad

Mae'r bennod hon yn cydnabod y rôl bwysig y mae Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth yn ei chwarae wrth lunio hunaniaeth Bae Colwyn a denu ymwelwyr.

Mae’r gymuned wedi dweud wrthym eu bod yn rhoi blaenoriaeth uchel i sicrhau bod treftadaeth gyfoethog y Bae yn cael ei diogelu a’i harddangos, a dywedodd llawer o bobl wrthym eu bod am hyrwyddo a dathlu arlwy twristiaeth Bae Colwyn gan eu bod yn teimlo’n falch iawn am yr hyn sydd gan yr ardal i'w gynnig.

Bydd yr adran hon yn rhoi trosolwg o’r Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth a gynigir ym Mae Colwyn ar hyn o bryd, gan ymgorffori barn y gymuned, cyn amlinellu set o bolisïau a chamau gweithredu i fynd i’r afael â’r heriau a’r cyfleoedd a nodwyd.

Beth ddywedodd y gymuned wrthym?

Themâu Poblogaidd

- Datblygu cynnig cryfach i ddenu ymwelwyr gan gynnwys llety
- Marchnata Bae Colwyn
- Mynediad ag arwyddion
- Dathlu hanes a diwylliant Colwyn a’i safle unigryw yng Ngogledd Cymru
- Gwyliau a Digwyddiadau: mynediad i bawb
- Gwrthdaro rhwng trigolion a thwristiaid

Adborth allweddol

75% Eisiau diogelu’r promenâd, y pier a lan y môr

46% Yn ein arolwg ar-lein rhoddwyd blaenoriaeth ar ddiogelu cyfleusterau diwylliannol megis Theatr Colwyn

44% Rhoddwyd blaenoriaeth i ddiogelu treftadaeth lleol

41% Eisiau diogelu’r Celfyddydau a Gwyliau

19% Rhoddwyd blaenoriaeth i ddenu gwyliau gwych a cherddoriaeth fyw ar gyfer dyfodol Bae Colwyn

18% Rhoddwyd blaenoriaeth i gynnal hunaniaeth Gymreig gref ar gyfer dyfodol Bae Colwyn.

- Defnydd llawn o Barc Eirias
- Gwarchod nodweddion treftadaeth leol
- Hyrwyddo treftadaeth leol a chyfleusterau diwylliannol
- Defnyddio lleoedd gwag ar gyfer gweithgareddau diwylliannol
- Dathlu'r iaith Gymraeg a’i hunaniaeth

Dyfyniadau gan y gymuned

- *“Gofalu am Drigolion, nid ymwelwyr yn unig.”*
- *“Gweithio i annog ymwelwyr i’r Bae trwy gyflwyno mesurau megis cymhellion parcio am ddim a chymhellion busnes.”*

Syniadau’r gymuned ar Ddiwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth:

- Defnyddio gofod ar gyfer diwylliant
- Awgrymu gŵyl flodau flynyddol ar gyfer Awst / Medi
- Teimlai'r rhai a ymatebodd, balchder o'r bensaernïaeth a threftadaeth a theimlent fod angen ailddatblygu adeiladau llai yn hytrach na'u dymchwel.
- Dathlu cysylltiadau diwyllianol Colwyn a’i threftadaeth
- Thema gyffredinol o awgrymiadau’r gymuned yw y dylid marchnata, yn briodol ac yn helaeth, digwyddiadau i dwristiaid a gynigir gan Colwyn
- Penodi rheolwr tref / swyddog twristiaeth i hyrwyddo Bae Colwyn
- Datblygu gwaith y Llwybr Dychmygu
- Y posibilrwydd i ddefnyddio adeiladau gwag fel gofod ar gyfer gweithgareddau diwylliannol, digwyddiadau a gweithdai
- Y posibilrwydd o ddefnyddio gofod ar y pier newydd i osod byrddau addysgiadol ynglŷn â'r tyrbinau gwynt, eu cynhyrchiad ynni a'u heffaith amgylcheddol
- Datblygu Lido yn Llandrillo-yn-Rhos

Beth wnaethom ni amdano?

Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd gan y gymuned, casglwyd mwy o wybodaeth trwy ymchwil bwrdd gwaith a chasglu tystiolaeth a arweinir gan y gymuned i ddarparu gwybodaeth benodol fanylach yn ymwneud â Bae Colwyn, fel y cyflwynir isod.

Arweiniodd hyn at nodi set o amcanion ar gyfer y Cynllun Lle a ddefnyddiwyd wedyn i ddatblygu cyfres o bolisïau posibl ar gyfer y cynllun ac fe awgrymwyd camau gweithredu y gall y gymuned eu rhoi ar waith i fynd i’r afael â rhai o’r materion hyn.

Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth ym Mae Colwyn

Mae gan Bae Colwyn treftadaeth gyfoethog gyda llawer o adeiladau'r dref yn rhoi cipolwg i'r gorffennol. Mae'r nodweddion hyn yn rhoi hunaniaeth unigryw i'r ardal ac ymdeimlad o le i drigolion a'r rhai sy'n ymweld â'r ardal. Ehangodd yr ardal yn gyflym gyda'r rheilffordd yng nghanol y 19eg ganrif gan ddenu ymwelwyr i'r dref arfordirol.

Fodd bynnag, oherwydd gostyngiad yn nifer y twristiaid aeth y gwestai mawr Fictoraidd a'r tai llety yn adfeilion a chafodd llawer eu troi'n dai amlfeddiannaeth (HMO). Yn ddiweddar mae rhaglenni adfywio wedi buddsoddi'n helaeth yn yr ardal i weld gwelliannau megis "amddiffynfeydd morol, datblygiadau glan y môr, adnewyddu Theatr Colwyn, cyfleusterau chwaraeon a digwyddiadau ym Mharc Eirias, adfer a chadw adeiladau allweddol trwy Menter Treftadaeth Treflun (MTT), cynlluniau i wella tai a swyddfa Coed Pella" *(ffynhonnell: Lansio Bae Colwyn – Creu Conwy, Creating the Spark – Strategaeth Ddiwylliannol ar gyfer Sir Conwy)*

Ffynhonnell: Treftadaeth Conwy

Dywedodd y gymuned wrthym fod yr ardal yn wirioneddol unigryw gan ei bod wedi'i ffinio i'r de gan fynyddoedd ac i'r gogledd gan y môr a'r promenâd – dyma bwynt gwerthu unigryw'r ardal a pham fod gan dwristiaeth botensial fawr yma. Nododd 76% o'r rhai a ymatebodd i arolwg y Cynllun Lle bod diogelu a chryfhau'r promenâd, y pier a glan y môr yn flaenoriaeth gref ar gyfer y dyfodol.

Diwylliant a Threftadaeth:

Mae cymysgedd cyfoethog o bensaernïaeth ac adeiladau nodedig ym Mae Colwyn, ac mae'r rhain eisoes wedi'u hamlygu gan fentrau arloesol fel y Llwybr Dychmygu https://www.imaginetrail.com/ a ddatblygwyd gan y gymuned fel rhan o brosiect Dychmygwch Bae Colwyn.

Mae gan Grŵp Treftadaeth Bae Colwyn wefan hefyd https://colwynbayheritage.org.uk/ sy'n adnodd o fri ac yn cynnig 6 taith gerdded treftadaeth wedi'u tywys o fewn ardal y Cynllun Lle ynghyd â hanesion llafar a manwl am adeiladau allweddol pwysig a gwybodaeth fanwl am enwogion allweddol fel Sidney Colwyn Foulkes.

Fel rhan o’r gwaith casglu tystiolaeth ar gyfer y Cynllun Lle cytunwyd bod angen adolygu’r arwyddion ar gyfer y teithiau cerdded treftadaeth bresennol a gwneud cysylltiadau â llwybr newydd ym Mharc Eirias (i’w lansio ym mis Medi 2023). Cytunwyd hefyd y byddai'r Grŵp Treftadaeth yn elwa o hyrwyddo hyn ac aelodaeth newydd gyda'r potensial i gyfuno gwefan bresennol y Grŵp Treftadaeth â gwefan y Cyngor Tref. Mae’n hanfodol bod polisïau a chamau gweithredu’r Cynllun Lle yn ategu’r holl brosiectau treftadaeth a diwylliant blaenorol sydd wedi eu cyflawni yn yr ardal.

Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth

Ar hyn o bryd mae gan ardal y Cynllun Lle bedair ardal gadwraeth ddynodedig a 117 o Adeiladau Rhestredig.

- Ardal Gadwraeth Canol Tref Bae Colwyn
- Ardal Gadwraeth Hen Golwyn
- Ardal Gadwraeth Llandrillo-yn-Rhos
- Ardal Gadwraeth Pwllycrochan

Mae dwy heneb gofrestredig:

- Gwersyll Bryn Euryn
- Tŷ Canoloesol Llys Euryn, Llandrillo-yn-Rhos

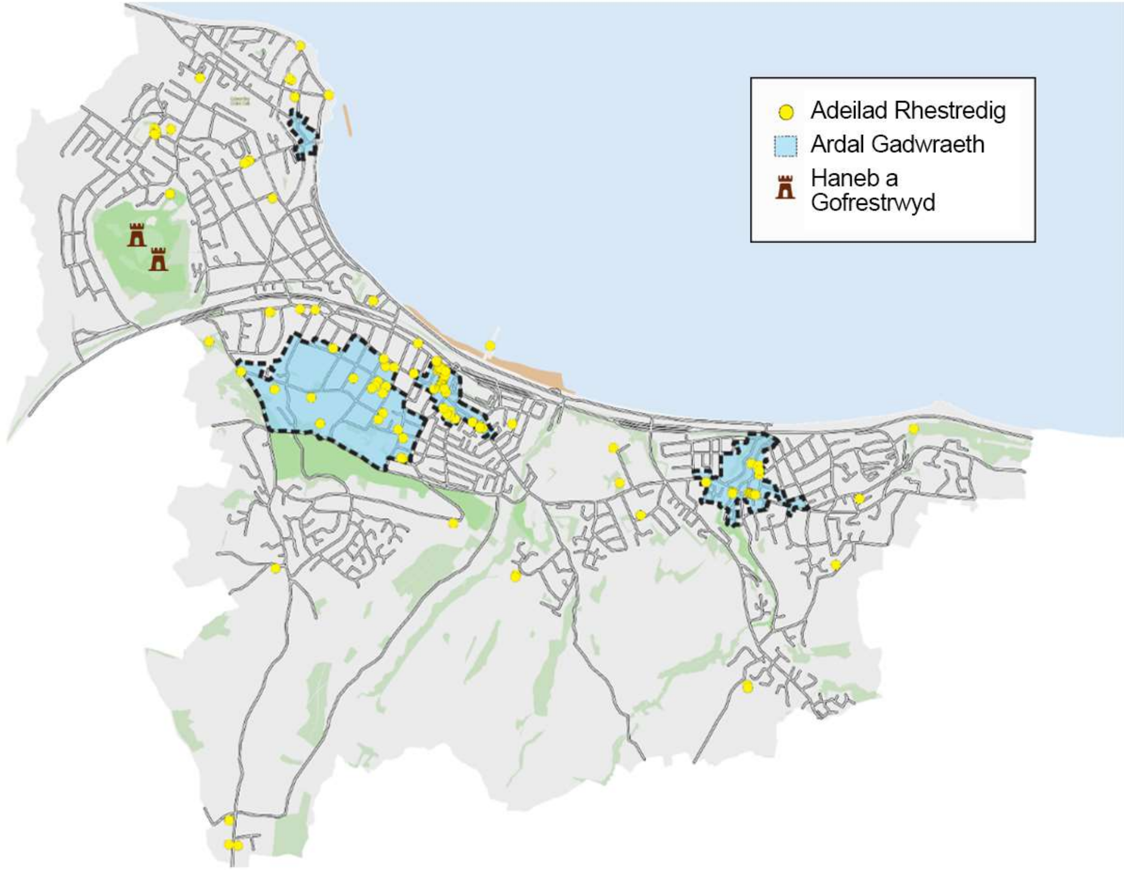

Nodweddion bach treftadaeth

Mae'r dudalen hon yn dangos tair enghraifft o nodweddion treftadaeth a ddynodwyd gan y gymuned. Mae'r delweddau o'r plac (chwith uchaf) a'r porth bwa (gwaelod) i'w gweld ar adeilad rhestredig gradd 2 ar Ffordd yr Orsaf.

Ar hyn o bryd, mae'r teras o siopau a adeiladwyd oddeutu 1887 i ddyluniadau Booth, Chadwick a Porter, penseiri Bae Colwyn a Manceinion, yn cael ei ddefnyddio at ddibenion masnachol. Hwy oedd prif benseiri'r Colwyn Bay and Pwllycrochan Estate Company, a oedd yn bennaf gyfrifol am ddatblygu Bae Colwyn yn gyrchfan ar ôl 1875. Mae'r eiddo hwn wedi cael llawer o ddefnyddiau gan gynnwys banc ac yn ddiweddarach gorsaf heddlu fel y dangosir gan y fantol cyfiawnder a gefynnau.

Daw'r rheilen (ar y dde uchaf) o'r Pier Fictoria gwreiddiol sydd wedi'i gadw a'i ymgorffori yn y Pier Fictoria newydd sydd wedi'i gwtogi. Cafodd y balwstrad haearn gyr gyda monogram ei baentio i adlewyrchu'r lliwiau gwreiddiol o 1934.

Cynnig Twristiaeth

O ran yr arlwy a'r profiad i dwristiaid, mae'r gymuned wedi dweud wrthym eu bod yn teimlo bod cyfoeth o botensial yn yr ardal o Barc Eirias a'r digwyddiadau sy'n cael eu hyrwyddo yma, i lwybrau treftadaeth, y Sŵ Fynydd, y promenâd, a gwyliau blynyddol .

Mae twristiaeth yn gyflogwr a diwylliant allweddol, ac mae atyniadau'n hanfodol bwysig i gefnogi ffyniant yr ardal. Mae'r digwyddiadau a'r gwyliau nid yn unig yn denu ymwelwyr, ond hefyd yn darparu adloniant ac ymdeimlad o les i'r rhai sy'n byw yn yr ardal.

Mae twristiaeth yn cyfrannu £887m y flwyddyn mewn incwm yn Sir Conwy, a gynhyrchir gan 9.5m o ymwelwyr (*Cynllun Rheoli Cyrchfan Conwy).* Mae atyniadau / digwyddiadau allweddol yn ardal y Cynllun Lle yn cynnwys:

- Theatr Colwyn
- Y Sŵ Fynydd
- Chwaraeon dŵr Parc Eirias
- Prom Xtra
- Cyngherddau'r Haf
- Cystadlaethau Rygbi
- Gorymdaith Dydd Gŵyl Dewi
- Sioe Flodau, Llandrillo-yn-Rhos

Mae'r gymuned (a busnesau lleol) yn cyflwyno ystod amrywiol o ddigwyddiadau gan gynnwys:

- Picnic Mawr T4CB
- Digwyddiad Pride
- Sinema awyr agored

Polisïau CDLl Perthnasol
Polisïau Strategol: TOU/1, TOU/2 & TOU/4 (Twristiaeth), CTH/1 – CTH/5 – polisïau treftadaeth diwylliannol gan gynnwys yr iaith Gymraeg.

Dogfennau Perthnasol Eraill

- Cofrestr Asedau Adeiladau Hanesyddol
- Rhaglen Iaith Menter Iaith
- Data Cyfrifiad
- Adroddiad STEAM – LIC / CBSC
- "Creu Conwy – Creating the Spark" – Strategaeth diwylliannol i Fwrdeistref Sirol Conwy 2021 - 2026
- Ymgynghoriad Strategaeth Llyfrgelloedd
- Cynllun Rheoli Cyrchfan Conwy Plan 2019 – 2029 CBSC
- "Mewn Lleoliad Perffaith ar gyfer Busnes a Thwf" Strategaeth Twf Economaidd Sir Conwy 2017-2027"
- TAN 15 – Llifogydd / Amddiffynfeydd Môr
- Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru
- Strategaeth Partneriaeth Twf Llywodraeth Cymru ar gyfer Twristiaeth 2013-2020
- Strategaeth Digwyddiadau (CBSC)
- Astudiaeth Gyntaf o Ganol Trefi Conwy (Litchfields, Mehefin 2022)
- Cynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych 2023 i 2028 (Drafft)

- Arddangosfeydd Oriel Colwyn ag Inc
- Gŵyl ffotograffiaeth Northern Eye
- Marchnadoedd Nadolig a chrefftwyr / thema
- Criced Blynyddol Morgannwg (Llandrillo-yn-Rhos)
- Digwyddiadau garddwriaethol (Llandrillo-yn-Rhos)

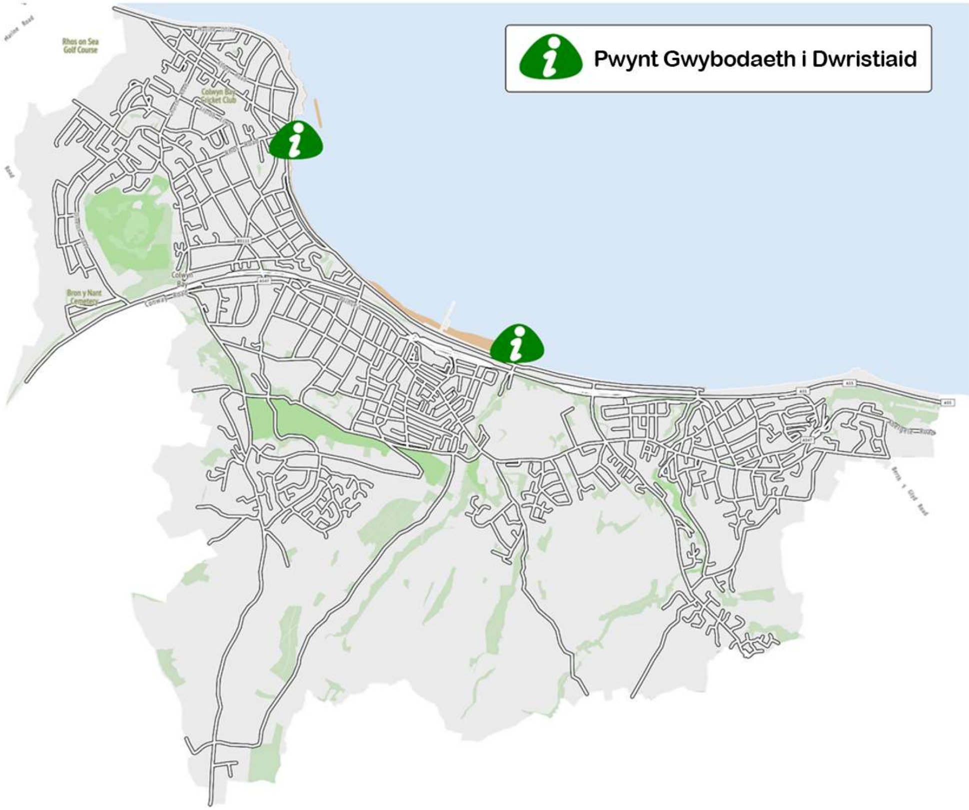

Er mwyn gwella ffyniant economaidd yr ardal, mae angen gwelliannau ychwanegol i sicrhau y gall ymwelwyr gyrraedd lleoliadau canol tref Llandrillo-yn-Rhos, Bae Colwyn a Hen Golwyn yn hawdd o'r promenâd. Dylai gwell cysylltiadau i gerddwyr sicrhau y bydd twristiaid yn dod am ymweliadau hirach ac yn dychwelyd. Byddai'r gwelliannau hyn nid yn unig yn gwella profiad yr ymwelydd ond hefyd yn gwella bywyd beunyddiol y bobl leol sy'n defnyddio'r promenâd at ddibenion iechyd a lles. Dywedwyd wrthym hefyd y gellid gwella marchnata digwyddiadau a gwyliau i sicrhau bod pobl leol yn ymwybodol o'r calendr blynyddol ac i ddarganfod beth sy'n digwydd yn lleol. Fe nodwyd bod dau Bwynt Gwybodaeth i Dwristiaid o fewn ardal y Cynllun Lle ar hyn o bryd, sef yn Rhos (dan arweiniad gwirfoddolwyr) a Phorth Eirias.

O ran llety twristiaeth, mae yna sefydliadau Gwely a Brecwast annibynnol ynghyd â gwesty cadwyn genedlaethol ac mae cynigion ar hyn o bryd i ddatblygu'r hen Ganolfan Ddinesig yn westy. Mae galw cystadleuol o Landudno sydd 5 milltir i'r gogledd-orllewin o'r Bae ac sydd â chyfoeth o ddarparwyr llety. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae mewnlifiad o lety Airbnb wedi dod ar gael gydag eiddo ar ystadau newydd a fflatiau adeiladu newydd arfordirol yn cael eu prynu fel ail gartrefi gyda photensial Airbnb. Mae hyn yn cael effaith negyddol ar brynwyr tro cyntaf sy'n cael eu prisio allan o'r ardal. Mae tystiolaeth ynghylch nifer y lletyau gwyliau yn hynod o anodd ei nodi gan nad oes angen i berchnogion eiddo ddatgan eu bod yn defnyddio eu heiddo fel llety gwyliau. Cynyddodd nifer y Llety Gwyliau hunan-gofnodedig

sy'n talu Trethi Busnes (yn hytrach na'r dreth gyngor yn ardal y Cynllun Lle) o 42 yn 2021/2 i 72 yn 2022/23 *(ffynhonnell: CBSC 2023)*. Yn ogystal â hyn, dangosodd ciplun o Airbnb gyfanswm o 136 o eiddo a oedd ar gael i'w rhentu rhwng Chwefror 2023 a Chwefror 2024 *(Airbnb, Chwefror 14eg, 2023).*

Mae'r broblem ail gartrefi yn cael ei gydnabod gan Lywodraeth Cymru sydd wedi cyflwyno cynnydd i'r lefel uchaf y gall awdurdodau lleol osod premiymau'r dreth gyngor ar ail gartrefi ac eiddo gwag hirdymor – mae cynnydd i 300% yn weithredol o fis Ebrill 2023.

Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth - Nodau

Nod: Bydd ein cymuned yn dathlu ac yn hyrwyddo treftadaeth yr ardal, gan werthfawrogi ei diwylliant Cymreig a'i hunaniaeth unigryw gyda dyheadau i chwalu rhwystrau i wneud diwylliant Cymreig yn hygyrch i bawb. Bydd ein hardal yn cynnal digwyddiadau, gwyliau, a cherddoriaeth fyw a fydd yn hygyrch i bawb.

Rhif yr Amcan	**Nodau Diwylliant, Tretadaeth a Thwristiaeth**
Amcan 1.	Datblygu a hyrwyddo Bae Colwyn fel cyrchfan gynaliadwy i dwristiaid.
Amcan 2.	Gwarchod a hyrwyddo treftadaeth, diwylliant a chyfleusterau Bae Colwyn a'i safle arfordirol unigryw yng Ngogledd Cymru
Amcan 3.	Cefnogi gwyliau a digwyddiadau ar gyfer ymwelwyr a thrigolion.
Amcan 4.	Cefnogi agwedd gytbwys tuag at ddatblygu Parc Eirias fel ased twristiaeth a chyfleuster cymunedol.
Amcan 5.	Defnyddio lleoedd gwag ar gyfer gweithgareddau diwylliannol.
Amcan 6.	Gwella a dathlu iaith, diwylliant a hunaniaeth Gymreig Bae Colwyn – gan sicrhau hygyrchedd i ymwelwyr a thrigolion
Amcan 7.	Darparu cyfleusterau ychwanegol i hyrwyddo'r ardal fel canolfan ar gyfer beicio, cerdded a theithio Gogledd Cymru.

Egwyddorion y Cynllun Lle – Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth

Cyfeirnod Egwyddor	Egwyddor	Amcan Cysylltiedig	Lle bo'n fwyaf perthnasol (os yn berthnasol)
TCH/1.	Dylai datblygiad roi blaenoriaeth i warchod neu wella adeiladau treftadaeth allweddol a nodweddion pensaernïol lle bo modd. Ni fydd datblygiad sy'n golygu colli atyniadau allweddol ym Mae Colwyn yn cael ei gefnogi oni bai nad yw bellach yn hyfyw, a gellir dangos / tystiolaeth glir i foddhad yr Awdurdod Lleol.	4	Ardaloedd gyda % uchel o landlordiaid absennol
TCH/2.	Rhoddir cefnogaeth i warchod asedau diwylliannol allweddol pwysig. Mae enghreifftiau yn cynnwys Theatr Colwyn, Theatr Bypedau Harlequin a'r Pier.	1,4,5	
TCH/3.	Ni fydd datblygiadau sy'n difrodi neu'n cael gwared ar nodweddion bach treftadaeth fel gosodiadau / ffitiadau (e.e. Ffordd yr Orsaf) neu arwyddion Haearn Bwrw (e.e. Ffordd Rhiw, Ffordd Abergele) yn cael eu cefnogi.		Promenad Rhos– paneli llwybr treftadaeth / ffynnon ddŵr
TCH/4.	Rhoddir cefnogaeth i ddigwyddiadau, gweithgareddau ac ail-ddefnyddio ciosgau ym Mharc Eirias i hyrwyddo'r parc fel cyfleuster allweddol i drigolion ac fel ased twristiaeth.	1,7	Parc Eirias
TCH/5.	Mewn egwyddor, rhoddir cefnogaeth i ddatblygiadau sy'n (Oni bai bod y datblygiadau arfaethedig yn gwrthdaro â pholisïau eraill yn y cynllun hwn.): • Darparu llety, atyniadau a chyfleusterau pwrpasol i dwristiaid • Cyfrannu at yr economi gyda'r nos • Ailddefnyddio adeiladau gwag / amlwg, yn arbennig at ddibenion diwylliannol • Hwyluso twristiaeth ar draws ardal y Cynllun Lle, yn enwedig mewn canolfannau presennol • Hyrwyddo'r iaith Gymraeg a hunaniaeth unigryw'r ardal	1,2,5,6	
TCH/6.	Pan fo angen isadeiledd dros dro ar gyfer digwyddiadau a gwyliau newydd neu bresennol – cefnogir y rhain i annog mwy o dwristiaeth am nad yw trigolion yn cael eu heffeithio'n andwyol.	2	Parc Eirias
TCH/7.	Fe roddir cefnogaeth i eiddo gwag (dibreswyl) y gellir eu defnyddio fel asedau twristiaeth e.e. Rhos Point, lle mae'r cynigion yn unol â pholisïau'r Cynllun Datblygu Lleol.	1,5	
TCH/8	Ni chefnogir datblygiad a allai niweidio'r Gymraeg a'i hunaniaeth.	6	

Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth - Prosiectau / Gweithrediadau

Cyfeirnod Gweithredu	**Camau Gweithredu / Prosiectau**	**Amcanion Cysylltiedig**	**Pryd (B/C/H)**	**Corff Arweiniol / Cydweithwyr**
TCH/A1	Cefnogi a hyrwyddo gweithgareddau presennol sy’n dathlu Pwyntiau Gwerthu Unigryw, treftadaeth, diwylliant a thwristiaeth Bae Colwyn, gan gynnwys: • Ein hagosrwydd at y môr, traeth, promenâd a choedwigoedd • Teithiau Cerdded / Llwybrau Treftadaeth ac arwyddion cysylltiedig. • Gweithgareddau sy'n hybu'r defnydd o'r promenâd • Digwyddiadau diwylliannol Cymraeg • Ein gwerth fel cyrchfan beicio a cherdded	1,2,6,7	Byr	Y Cyngor Tref **CBS Conwy** Timau Tref Ysgolion Ymweliad Menter Iaith Conwy Go N. Wales Sustrans Ymweld a Chymru
TCH/A2	Gan weithio mewn partneriaeth ag asiantaethau priodol, ymchwilio a datblygu prosiectau sy'n gwella ymwybyddiaeth o ddiwylliant a threftadaeth yn ardal Bae Colwyn, gan gynnwys gweithio ar adnabod a brandio'r Bae. Gallai prosiectau gynnwys: • Y potensial i ailddefnyddio adeilad yr orsaf ar blatfform 3 ar gyfer twristiaeth. • Ymgorffori diwylliant yn y cysylltiadau presennol rhwng y dref a’r promenâd (e.e. gwell arwyddion / celf gyhoeddus). • Nodweddion arloesol / arwyddion Croeso i Fae Colwyn o'r A55 i annog pobl i stopio ym Mae Colwyn.	1,2,3,4	Canolig i Hir	Trafnidiaeth Cymru Network Rail Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd Cymru Y Cyngor Tref CBSC Conwy Visit Wales Llywodraeth Cymru. Timau Tref Pigtown Theatre Cic
TCH/A3	Cynnal ymchwil pellach i’r angen / galw a chyfleoedd ariannu ar gyfer mentrau newydd i wella ein harlwy twristiaeth, gan gynnwys: • Argaeledd a dosbarthiad y llety twristiaeth presennol a’r galw i helpu i lywio ystyriaeth o gynigion yn y dyfodol • Lido yn Llandrillo yn Rhos • Penodi Rheolwr Twristiaeth / Adfywio / Tref Bae Colwyn i hyrwyddo'r ardal	1,2,3,4,5	Hir	Y Cyngor Tref CBSC Conwy Timau Tref Visit Wales

	• Galw / cyfleoedd am berchnogaeth gymunedol o adeiladau cyhoeddus • Defnyddio gofod ar y Pier ar gyfer byrddau gwybodaeth / gweithgareddau am dyrbinau gwynt • Yr angen am fannau cyswllt ar gyfer cartrefi modur ar hyd y promenâd ac ym Mharc Eirias. Ymchwilio i gyfleoedd ar gyfer ardal benodol dros nos.			
TCH/A4	Datblygu a chyflawni prosiectau newydd sy'n dathlu diwylliant a threftadaeth Bae Colwyn gan gynnwys: • Llwybrau treftadaeth newydd a chysylltiadau â llwybr newydd ym Mharc Eirias • Dathlu enwogion lleol megis Terry Jones a Sydney Foulkes. • Amgueddfa fechan ar gyfer treftadaeth a diwylliant lleol. • Bandstand wedi'i orchuddio • Datblygu gwaith y Llwybr Dychmygwch • Y Weinyddiaeth Fwyd – cysylltiadau â Bae Colwyn	2,3,5,6,8	Byr i Ganolig	Cymdeithas Treftadaeth Colwyn Y Cyngor Tref Cyfeillion Parc Eirias Visit Wales
TCH/A5	Cyngor Tref / CBSC i ymchwilio i'r potensial ar gyfer mannau twristiaeth / treftadaeth neu ddiwylliannol aml-ddefnydd newydd o fewn ardal y Cynllun Lle e.e. Neuadd y Dref	1,2,3,6,7,8	Byr	Y Cyngor Tref CBSC, Timau Tref
TCH/A6	Cefnogi, datblygu a hyrwyddo rhaglen eang o ddigwyddiadau ar gyfer pob oedran a gallu, megis: • Digwyddiadau diwylliannol a dathliadau bywyd stryd (e.e., noson meic agored, bwyd stryd, cerddoriaeth fyw / awyr agored, gwyliau bwyd, digwyddiadau chwaraeon) • Dathlu a hyrwyddo canmlwyddiant Parc Eirias • Gŵyl Flodau Flynyddol • Marchnad y Crefftwyr 'Best of the Bay' a 'Made in Wales' • Digwyddiad y Pedwardegau Bydd pob digwyddiad yn cael ei gyfathrebu'n effeithiol a'i farchnata i'r gymuned leol a thu hwnt i ddenu ymwelwyr.	2,3,4,5	Byr	Y Cyngor Tref CBSC, Y Farchnad Cefft Cwmni'r Farchnad Timau Tref Mynediad i Bawb i Eirias Visit Wales
TCH/A7	Bachu ar y cyfle i wella cysylltedd digidol yn yr ardal megis hybu'r defnydd o'r hysbysfyrddau electronig i hyrwyddo calendr o ddigwyddiadau fel hwb	2		Cymdeithas Treftadaeth Colwyn

Thema 3

Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles

Thema 3: Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles

Cyflwyniad

Mae’r bennod hon yn canolbwyntio ar y cyfleusterau a’r asedau pwysig sydd ar gael ar hyn o bryd yn ardal y Cynllun Lle ynghyd â’u pwysigrwydd o ran hybu iechyd a lles trigolion ac ymwelwyr.

Mae’r gymuned wedi dweud wrthym am fentrau cyffrous sydd eisoes yn digwydd yn yr ardal megis Clwb Gemau Gyda’n Gilydd dros Fae Colwyn a Chlwb Toastie ar Ffordd Rhiw sy’n brosiectau enghreifftiol y gellid edrych arnynt ar ledled ardal y Cynllun Lle.

Mae sefydliadau megis Gyda’n Gilydd dros Fae Colwyn yn unigryw ac maent yn ystyried sefydlu hwb cymunedol / safle parhaol yng nghanol y dref a allai gynnwys cyfleoedd i gynorthwyo pobl ifanc Bae Colwyn.

Mae'r gymuned yn teimlo'n falch o'r prosiectau sy'n cael eu cynnal ond hefyd yn teimlo bod llawer i'w wneud yn enwedig o ran darpariaeth ar gyfer ieuenctid yn yr ardal.

Bydd yr adran hon yn rhoi trosolwg o’r cyfleusterau a’r asedau presennol sydd ar gael ym Mae Colwyn, gan ymgorffori barn y gymuned, cyn amlinellu set o bolisïau a chamau gweithredu i fynd i’r afael â’r heriau a’r cyfleoedd a ddynodwyd.

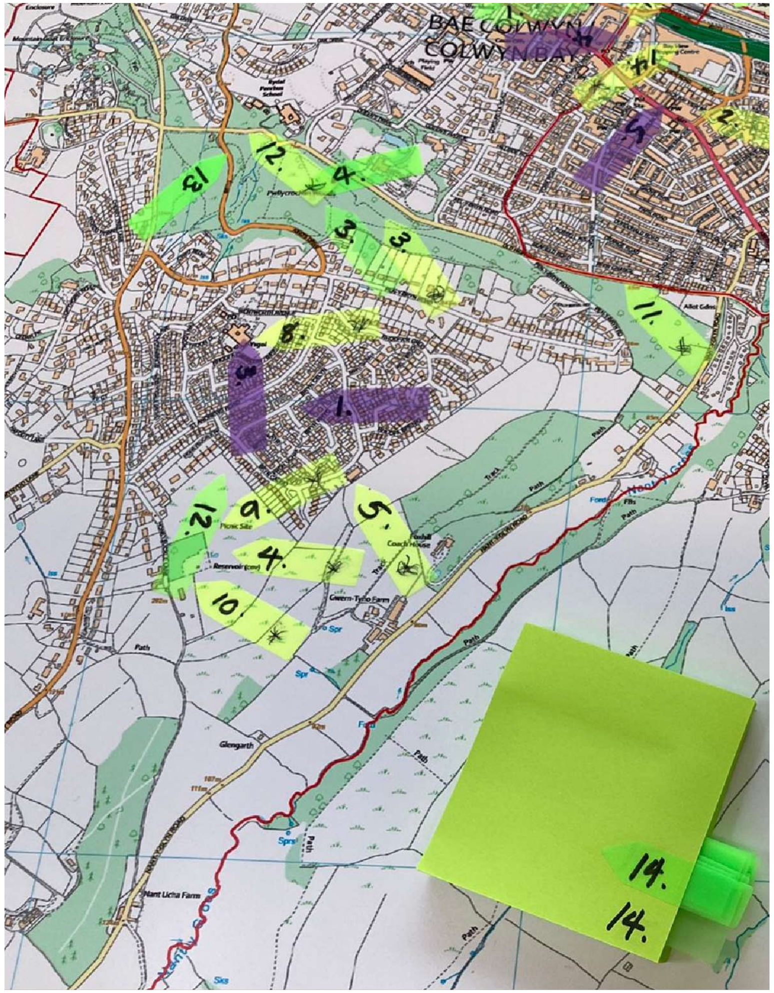

Beth ddywedodd y gymuned wrthym?

Themâu Poblogaidd:

- Cynnal a chadw a gwella cyfleusterau chwaraeon
- Paratoi gofal iechyd a gofal cymdeithasol o ansawdd da
- Creu mannau diogel
- Cyfleusterau a gweithgareddau i bobl ifanc
- Darparu mannau Chwarae o ansawdd
- Cyfleusterau a Gofod i'r Gymuned
- Gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol i'r cyhoedd
- Darparu toiledau

Maes Chwarae Porth Erias - credyd Nicholas Butterworth

Dyfyniadau gan y gymuned

"Mae angen clirio sbwriel o'r ffosydd draenio o amgylch y cae pêl-droed. Hefyd, mae angen gweddnewid y twll ymochel".

"Dylid ceisio eu barn (Meddygfeydd) ar ddatblygiadau lleol a allai effeithio ar ddarpariaeth eu gwasanaethau".

"Mae gormod o feddwon a defnyddwyr cyffuriau yn ymgynnull yma ac ar Ffordd yr Orsaf. Maent angen cefnogaeth ond maent yn wrthgymdeithasol iawn. Llawer o adroddiadau ar Facebook yn dangos hwy yno o'r peth cyntaf yn y bore. Maen nhw'n gwneud i mi deimlo'n anghyfforddus iawn wrth gerdded heibio iddyn nhw am 10yb !!!!"

"Dwi wedi gweld pobl ifanc yn chwarae Pêl-droed ar y Lawntydd Bowlio. Dwi ddim yn cymeradwyo hyn ond ble arall o fewn Parc Eirias sydd yna os nad yw'r modd gennych i ymuno â grŵp wedi'i drefnu."

"Mae Parc Llandrillo-yn-Rhos yn wych gyda'i bwll ymdrochi."

"Dyw sgwâr yn y dre ddim yn lle neis iawn; ddim yn apelio at dwristiaid na phobl leol oherwydd gweiddi ac iaith anweddus."

Adborth o'r Ymgynghoriad

Cyfleusterau Chwaraeon

- Roedd 54% o'r rhai a ymatebodd yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelu cyfleusterau hamdden a chwaraeon fel Parc Eirias.
- Mae'r cyfleusterau chwaraeon presennol yn cael eu gwerthfawrogi'n fawr, fodd bynnag, roedd llawer o sylwadau'n galw am waith cynnal a chadw ychwanegol, yn arbennig ar y caeau o amgylch Clwb Rygbi Bae Colwyn.

Darpariaeth Iechyd a Gofal Cymdeithasol

- O'r arolwg ar-lein, gofal iechyd oedd y 3ydd maes uchaf am welliant.
- Mynegodd pobl yr angen am well gofal iechyd. Fodd bynnag, mae sylwadau am ofal iechyd yn amrywio ar draws ardal y Bae. Mae Meddygfa Cadwgan yn Hen Golwyn yn cael ei hystyried yn gadarnhaol tra bod cwynion am Feddygfa Rhoslan na ellir cael manteisio ar wasanaethau.
- Mae angen cefnogaeth i ddenu meddygon teulu i weithio mewn meddygfeydd lleol lle mae diffyg staff ar hyn o bryd. Dylid ymgynghori â gwasanaethau gofal iechyd cyn cymeradwyo ceisiadau a allai effeithio ar ddarpariaeth gwasanaethau lleol.
- Mynegwyd pryderon ynghylch gofal i bobl hŷn gyda galwadau am ofal yn y cartref a gwell darpariaeth gofal i bobl hŷn.

Mannau Mwy Diogel

- Roedd sylwadau'n nodi bod trigolion yn teimlo'n anniogel neu'n anghyfforddus o amgylch y Bae oherwydd ymddygiad gwrthgymdeithasol a phroblemau gyda'r defnydd o alcohol a chyffuriau mewn mannau cyhoeddus. Meysydd allweddol o bryder: Parc Eirias, yr arglawdd, Ivy Street (maes parcio), Ffordd yr Orsaf, y tu allan i'r orsaf reilffordd.

Ymddygiad Gwrthgymdeithasol a Chyfleusterau i'r Ieuenctid

- Dim ond 28% o ymatebwyr a roddodd flaenoriaeth i ddiogelu cyfleusterau i bobl ifanc. Fodd bynnag, dywedodd 42% wrthym fod angen gwella gwasanaethau a chyfleusterau i bobl ifanc.
- Roedd sylwadau gan ymatebwyr yn amlinellu'n amlwg ddymuniad am fwy o bethau i bobl ifanc eu gwneud a mannau diogel i bobl ifanc gyfarfod. Yn enwedig mewn ymateb i grwpiau o bobl ifanc yn treulio amser ar y strydoedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol presennol. Mae'r sylwadau hyn yn sôn am bob rhan o Fae Colwyn.

Toiledau Cyhoeddus

- Roedd ymatebwyr yn gwerthfawrogi'r toiledau cyhoeddus presennol ar hyd y promenâd ac yn Llandrillo-yn-Rhos. Fodd bynnag, maent wedi nodi'r angen am doiledau mwy newydd / gwell, a gwell mynediad i doiledau anabl, yn arbennig yng nghanol y dref.

Mannau Chwarae

- Fe werthfawrogir ardaloedd chwarae gan y gymuned, yn arbennig y pwll ymdrochi yn Llandrillo-yn-Rhos. Mae'r gymuned eisiau gweld mannau chwarae o safon dda gyda chyfarpar newydd ac fe amlygwyd yr angen i gynnal a chadw'r mannau chwarae presennol.

Yr hyn a ddywedodd pobl ifanc wrthym

Dywedodd pobl ifanc wrthym eu bod eisiau’r canlynol yn y dyfodol:

- Gwell cyfleusterau yng nghanol y dref
- Gwell ddarpariaeth a gweithgareddau i ieuenctid
- Cymuned well a gwelliannau wrth deithio o gwmpas

Mae’r mannau sy’n bwysig i blant ar hyn o bryd yn cynnwys:

- Y Traeth
- Canolfan siopa Bay View
- Parc Sgrialu
- Y Sŵ Mynydd Cymreig
- Parc Eirias
- Theatr Colwyn
- Canolfan Hamdden Colwyn

Syniadau gan y Gymuned

- Darpariaeth well i wasanaethau cymorth cyffuriau ac alcohol.
- Canolfan gymunedol bwrpasol yn Llandrillo-yn-Rhos.
- Gofynnwyd am le chwarae ger canol y dref ynghyd â champfeydd awyr agored. Un awgrym oedd troi’r sgwâr gyferbyn ag Ivy Street yn barc cymunedol i blant lleol a thrac BMX.
- Roedd llawer o aelodau'r gymuned yn cefnogi cyfleusterau ieuenctid rhwng cenedlaethau, gyda phobl hŷn yn rhannu profiad a sgiliau gyda phobl ifanc ac i'r gwrthwyneb.
- Teimlai'r gymuned y byddai annog mwy o bobl yn defnyddio Ffordd yr Orsaf yn lleihau pryderon diogelwch.

Beth wnaethom ni amdano?

Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd gan y gymuned, casglwyd gwybodaeth bellach trwy ymchwil bwrdd gwaith a chasglu tystiolaeth a arweinir gan y gymuned i ddarparu gwybodaeth benodol fanylach yn ymwneud â Bae Colwyn. Roedd hyn yn cynnwys casglu data lleol ar gyfleusterau presennol mewn map asedau (gweler isod) ac archwiliad maes chwarae. Arweiniodd hyn at nodi set o amcanion ar gyfer y Cynllun Lle a ddefnyddiwyd wedyn i ddatblygu cyfres o bolisïau posibl ar gyfer y cynllun ac awgrymwyd camau gweithredu y gall y gymuned eu rhoi ar waith i fynd i'r afael â rhai o'r materion hyn.

Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles ym Mae Colwyn

Mae lles ac iechyd trigolion ardal y Cynllun Lle yn bwysig iawn.

Ers Covid-19 mae awydd cynyddol i gynnal darpariaeth ragorol i alluogi trigolion i wneud ymarfer corff, cwrdd â ffrindiau mewn mannau cymunedol diogel o safon dda ac i bobl ifanc gael mynediad i gyfleusterau chwaraeon a gweithgareddau mewn amgylcheddau diogel.

Dywedodd llawer o bobl wrthym am eu dymuniad i'r cyfleusterau presennol parhau a'u gwella, yn enwedig cyfleusterau a gweithgareddau chwaraeon gyda ffocws ar bobl ifanc, yn ogystal â darparu iechyd a gofal cymdeithasol o ansawdd uchel.

Polisïau CDLl Perthnasol

Polisi CFS/1 – Cyfleusterau a Gwasanaethau Cymunedol

Polisi CFS/6 – Diogelu Cyfleusterau Cymunedol y tu allan i'r ganolfan isranbarthol a chanol y dref.

Polisi CFS/15 – Cyfleusterau Addysgol

Dogfennau Perthnasol Eraill

- Tlodi plant, Dogfen Ymchwil y Sir, CBSC (2012)
- Data Demograffeg Byrddau Iechyd y Cyhoedd
- Map asedau T4CB a Chynllun Gyrru Newid
- Archwiliad Mannau Chwarae (CBSC)
- Astudiaeth o gyfleusterau cymunedol
- Cynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych 2023 i 2028 (Drafft)
- Asesiad o Anghenion Poblogaeth Gogledd Cymru Ebrill 2022
- Data System Siarad a Rhybudd Cymunedol Gogledd Cymru, gwefan Heddlu Gogledd Cymru

Ein Hasedau Cymunedol

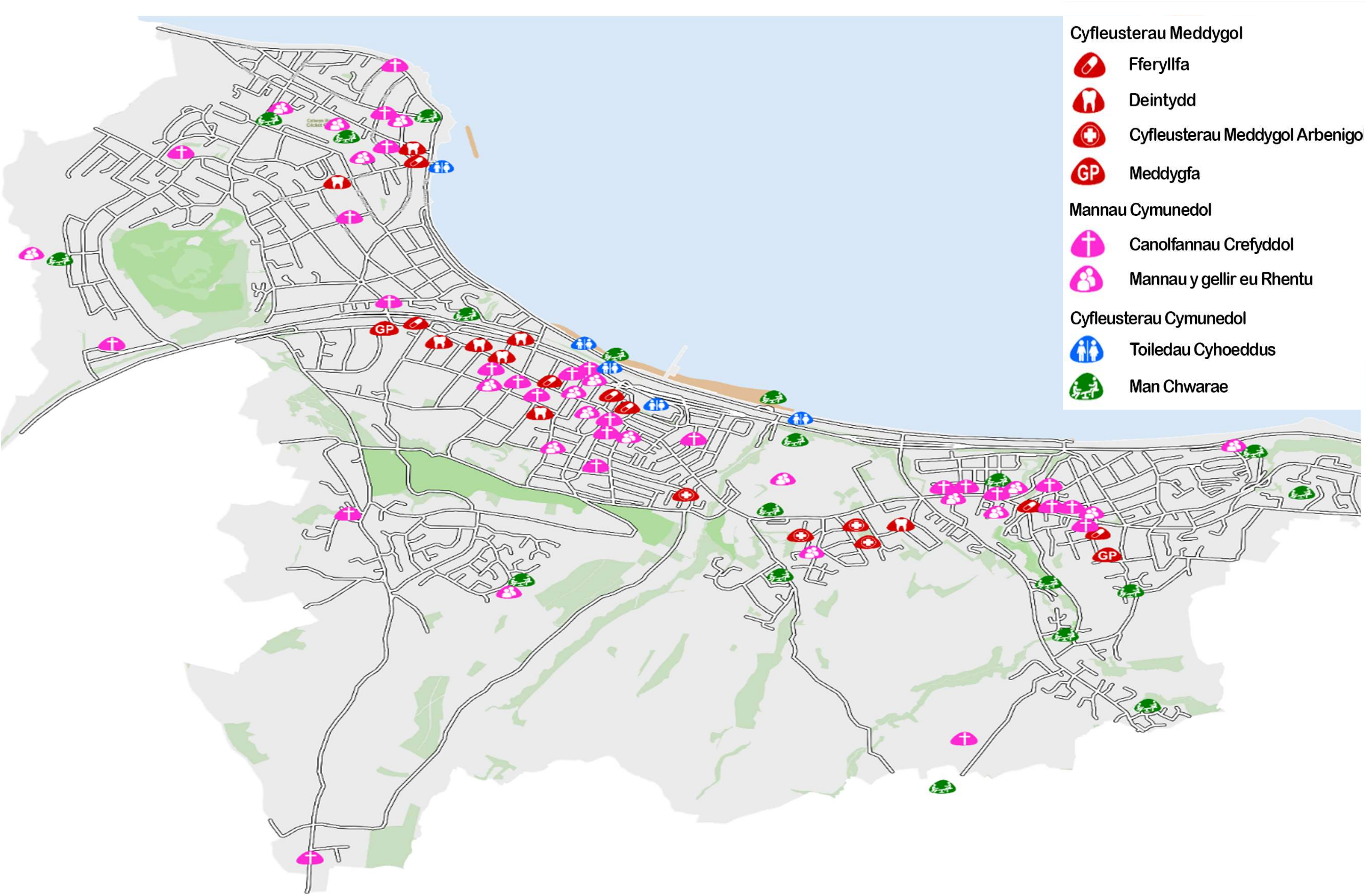

Dywedodd y gymuned wrthym fod y ddarpariaeth o chwaraeon o safon dda ar draws Bae Colwyn o bwysigrwydd mawr iddynt. Roeddynt yn gwerthfawrogi mannau cymunedol yn fawr iawn ac eisiau i doiledau fod yn hygyrch i bawb.

Fe nodwyd yn ystod yr ymgysylltu â'r gymuned fod unigrwydd ac arwahanrwydd yn peri pryder ar ôl Covid ac y byddai angen i brosiectau yn y dyfodol roi ystyriaeth arbennig i hyn, yn enwedig gyda'r genhedlaeth hŷn.

Thema arall a ddaeth i'r amlwg oedd y pryder yn y cynnydd mewn ymddygiad gwrthgymdeithasol yn enwedig yng nghanol tref Bae Colwyn - roedd hyn yn cael effaith negyddol ar bobl yn teimlo'n gyfforddus i ddefnyddio cyfleusterau gyda'r nos. Mae Cyfrifiad 2021 yn dweud wrthym mai 43.7% o'r boblogaeth yn ardal y Cynllun Lle sydd ag iechyd da iawn (gweler y siart isod) – fodd bynnag mae 21% yn dod o fewn y categorïau iechyd gweddol / gwael.

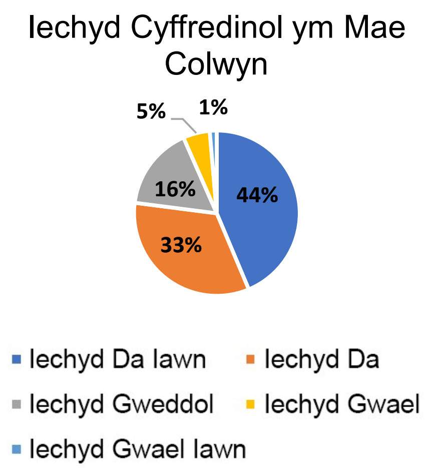

Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles – Amcanion

Nod: Bydd ein mannau diogel yn cefnogi gweithgareddau cymunedol a diwylliannol ac yn sicrhau bod darpariaeth iechyd a lles yn diwallu anghenion ein holl drigolion yn enwedig gan feithrin ein pobl iau.

Rhif yr Amcan	**Amcanion allweddol o Bennod Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles**
Amcan 1.	Cynnal a gwella cyfleusterau ym Mae Colwyn yn enwedig y rhai sy'n canolbwyntio ar ddarpariaeth ieuenctid a gweithgareddau diwylliannol
Amcan 2.	Darparu chwarae a chwaraeon o ansawdd da
Amcan 3.	Creu mannau diogel a chroesawgar i bawb
Amcan 4.	Darparu iechyd a gofal cymdeithasol o safon
Amcan 5.	Darparu mannau a chyfleusterau cymunedol o safon
Amcan 6.	Darparu toiledau hygyrch am ddim i bawb, ar draws Bae Colwyn

Egwyddorion y Cynllun Lle - Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a lles

Cyfeirnod Egwyddor	Egwyddor	Amcan cysylltiedig	Lle mae'n berthnasol
FAHW/1.	Fe gefnogir ceisiadau sy'n hyrwyddo mannau defnydd cymysg bywiog a chynaliadwy yng nghanol trefi, yn enwedig mewn ardaloedd sydd â diffyg pobl yn ymweld â nhw. Dylai hyn fod gyda'r nod o wella diogelwch, lleihau ymddygiad gwrthgymdeithasol, gwella cydlynu cymdeithasol a darparu cyfleoedd ar gyfer diwylliant, dysgu a sgiliau.	1,3,5	Canol y Dref (Ffordd yr Orsaf / Maes Parcio Canolfan Bay View / tiroedd Eglwys St Paul / maes parcio Ivy Street / Ffordd Sea View). Creiddiau manwerthu, Parc Min Y Don, Gerddi Wynn, First Avenue / Second Avenue
FAHW/2.	Fe gefnogir ceisiadau am ganolfannau a chyfleusterau ieuenctid a dylid rhoi blaenoriaeth i gyfraniadau A106 i ddarparu cyfleusterau i bobl ifanc gan gynnwys: • Mannau dan orchudd pwrpasol / mannau cyfarfod / siediau ieuenctid / clybiau ieuenctid • Cysgodfeydd ar y promenâd gyda Wi-Fi a chyfleusterau gwefru • Mannau yn yr awyr agored i bobl ifanc yn eu harddegau e.e., parkour, pêl-fasged • Mannau i fandiau • Darparu chwarae meddal / hamdden i blant • Mannau chwarae	1,2,3,5	Canol Trefi – Hen Golwyn, Bae Colwyn Llandrillo yn Rhos (mae angen cyfleusterau'n seiliedig ar ieuenctid)
FAHW/3.	Fe gefnogir ceisiadau sy'n cynyddu cyfleusterau cymunedol ar gyfer iechyd a lles, gan gynnwys y rhai sy'n:	4,5	Llandrillo yn Rhos Hen Golwyn Bae Colwyn

	• Cryfhau isadeiledd y gofal iechyd i hyrwyddo'r ddarpariaeth o wasanaeth o ansawdd da e.e., meddygfeydd. Mae hyn yn cynnwys cefnogi newid defnydd adeiladau gwag presennol. • Creu darpariaeth dan do megis chwaraeon a gemau dan do (e.e., bowlio, saethyddiaeth, yoga, golff) a hamdden (e.e., gemau laser, ystafelloedd dianc, chwarae meddal i bobl ifanc yn eu harddegau a disgos i rai dan 18 oed). I gynnwys gweithgareddau synhwyraidd / arbenigol lle bo'n berthnasol. • Darparu canolfan gymunedol bwrpasol yn ardal Llandrillo-yn-Rhos.		Unedau gwag yn Ffordd yr Orsaf
FAHW/4.	Dim ond i chwaraeon awyr agored ag i ddarpariaeth sy'n dangos dyluniad hygyrch o safon dda, sydd wedi'i oleuo'n dda ac sy'n ddiogel i bawb a roddir cefnogaeth.	3,5	
FAHW/5.	Ni gefnogir unrhyw ddatblygiadau os ydynt yn cael effaith negyddol ar ddarpariaeth / cyfleusterau chwaraeon neu le chwarae presennol.	1, 2	
FAHW/6.	Rhoddir cefnogaeth i wasanaethau cyffuriau ac alcohol newydd a phresennol yn yr ardal.	4	

Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles - Prosiectau / Camau Gweithredu

Cyfeirnod Gweithredu	Camau Gweithredu / Prosiectau	Amcan Cyswllt	Erbyn Pryd B / C / H	Corff Arweiniol / Cydweithwyr?
FAHW/A1.	Adolygu canfyddiadau cymunedol o ddiogelwch yn ardal Bae Colwyn a gweithio i liniaru pryderon cymunedol. Gall camau gweithredu gynnwys: • Adolygu goleuadau a theledu cylch cyfyng er diogelwch • Prosiect a fydd yn lleddfu materion gwrthgymdeithasol gyda'r nos • Ymgysylltu â'r heddlu cymunedol lleol i wella diogelwch	3	Byr	Tîm Plismona Bro Y Cyngor Tref Rheolaeth TCC (CBSC) Cymuned Busnes Gwasanaeth Ieuenctid Colwyn Partneriaeth T4CB / Y Cyngor Tref

	• Cefnogi gweithgareddau / darpariaethau ar gyfer pobl iau, yn enwedig gyda'r nos			
FAHW/A2.	Ymchwilio i ddarpariaeth a chyllido toiledau 24/7 newydd, yn arbennig o fewn mannau agored a mannau cyhoeddus. Dylid gosod arwyddion digonol ar gyfer pob toiled newydd.	6	Byr	CBSC, Y Cyngor Tref Fforwm Busnes, T4CB
FAHW/A3.	Ymchwilio i ffrydiau ariannu parhaus ar gyfer darparu chwarae i ieuenctid a chwaraeon.	1	B / C / H	Gwasanaeth Ieuenctid Colwyn, CBSC – Canolfan Teulu, T4BC, Cyfiawnder Ieuenctid
FAHW/A4.	Archwilio'r ddarpariaeth bresennol o gyfleusterau cymunedol a dynodi cyfleoedd a chyllid ar gyfer bylchau yn y ddarpariaeth ledled ardal y Cynllun Lle, gan gynnwys: • Gwasanaethau iechyd gan gynnwys darpariaeth cyn ac ôl-enedigol • Cyfleusterau chwaraeon / campfa / ffitrwydd i bobl ifanc (gan gynnwys awyr agored) • Caeau AstroTurf 4G / Parciau Sgrialu • Gweithwyr ieuenctid / darparu gwasanaethau ieuenctid / grwpiau plant bach • Darparu chwarae o ansawdd da (lleoliad yng nghanol y dref e.e., Ivy Street)	5, 2	B / C / H	Y Cyngor Tref, Y Bwrdd Iechyd, Gwasanaeth Ieuenctid Ysgolion, Mannau Cymunedol, Canolfan Teulu (adran canolog) Coleg Llandillo, Canolfan Hamdden Colwyn, T4CB, Cytun Gwasanaeth y Llyfrgell Cymunedol
FAHW/A5.	Ymchwilio i a chefnogi prosiectau sy'n brwydro yn erbyn arwahanrwydd ac unigrwydd e.e. Digwyddiadau 'Dewch i ni gwrdd'	3	Byr	Gwasanaeth y Llyfrgell Cymunedol (hybiau cymunedol) Y Cyngor Tref Rhwydwaith Llesiant
FAHW/A6.	Paratoi rhestr o fannau cymunedol yn ardal Bae Colwyn a hyrwyddo'r defnydd o fannau cymunedol y gellir eu rhentu i'r gymuned ehangach.	5	Byr / Canolig	Y Cyngor Tref Gwasanaeth Llyfrgell Conwy T4CB

Thema 4

Symud o Gwmpas – Colwyn Cysylltiedig

Thema 4: Symud o Gwmpas – Colwyn Cysylltiedig

Cyflwyniad

Mae mynd o gwmpas Bae Colwyn mewn modd diogel, uniongyrchol a hygyrch yn neges allweddol a ddaeth o’r cyfnod ymgysylltu cymunedol.

Bydd y bennod hon yn canolbwyntio ar y pwysigrwydd o hyrwyddo teithio llesol yn y Bae. I sicrhau, lle bo modd, y gellir gwneud siwrneiau heb ddibyniaeth ar y car a bod cerdded a beicio, os yn bosibl, yn ddull trafnidiaeth naturiol ar gyfer teithiau byr bob dydd neu ar y cyd â dulliau trafnidiaeth cynaliadwy eraill (bws a thrên). Byddai hyn o fudd nid yn unig i iechyd a lles trigolion ac ymwelwyr ond byddai’n annog gwell cysylltiadau rhwng canol y trefi a’r promenâd, sy’n ddiffygiol.

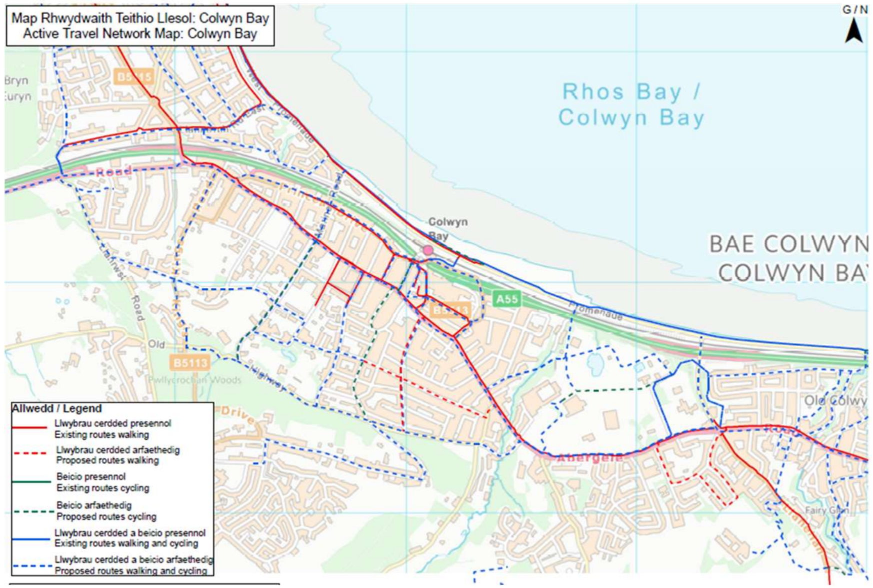

Map Teithio Llesol Bae Colwyn

Fe wnaed llawer eisoes i hyrwyddo cerdded a beicio ar hyd y Promenâd ond i’r rhai yr ydym wedi siarad â nhw mae yna heriau o hyd fel diffyg mannau gorffwys, toiledau a gwahanu defnyddwyr. Yr uchelgais yw sicrhau bod ymwelwyr sy’n cyrraedd y promenâd yn uniongyrchol yn treulio amser yn gwneud gweithgareddau eraill. Mae llawer gall ymwelwyr wneud i’r de o ardal y promenâd – caffis a bwytai, theatr ac orielau, siopau annibynnol a chyfleusterau chwaraeon eraill sydd gan yr ardal i’w cynnig. Gyda chysylltiadau da o'r promenâd gellid gwneud y teithiau hyn yn haws i drigolion ac ymwelwyr.

Mae Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013 yn gwneud hi’n ofynnol i’r Cyngor Sir hyrwyddo llwybrau teithio llesol a chyfleusterau yn y Bae. Mae llwybrau yn cael eu hystyried at y dyfodol o hyd ac mae llawer o waith wedi'i wneud yn yr ardal. Gellir dod o hyd i'r Map Teithio Llesol ar gyfer Bae Colwyn yma https://datamap.gov.wales/maps/active-travel-network-maps/ ac mae'n dangos y llwybrau cerdded a beicio presennol â llwybrau'r dyfodol.

Beth ddywedodd y gymuned wrthym ni?

Themâu Poblogaidd

1. Mynediad rhwng canol y dref a'r promenâd
2. Nifer cyfyngedig o fannau gorffwys
3. Hyrwyddo teithio llesol
4. Cyflwr gwael y ffyrdd a’r palmentydd
5. Rheoli Traffig
6. Parcio (yn enwedig ar hyd glan y môr)
7. Pedestreiddio

Dyfyniadau gan y gymuned

“Mae palmentydd garw ym mhobman; mor anodd i bobl gydag anableddau.”

“Mae’r prom yn daith gerdded wych ond does unman i eistedd ar ei hyd!”

“Gwell mynediad i’r prom, pam nad oes croesfan i gerddwyr i’r pier - croesfan beryglus”

“Mae llwybrau troed yn broblem. Gwteri yn rhedeg trwy lwybrau troed anwastad.”

“Cyfyngiadau amser parcio hirach. 1½ awr yn rhy fyr”

“Helpu busnesau bach ar y prom; gadael i bobl leol barcio am ddim ar y prom.”

Adborth Allweddol o'r Ymgynghoriad:

1. Mae'r gymuned wedi nodi materion am y cysylltiad rhwng canol y dref a glan y môr / promenâd. Mae'r rhain yn cynnwys:
    - Diffyg llwybrau uniongyrchol i gerddwyr
    - Diffyg arwyddion clir, yn enwedig i dwristiaid
    - Diffyg llinell welediad rhwng canol y dref a glan y môr

2. Mae'r gymuned wedi dynodi nifer cyfyngedig o feinciau, mannau gorffwys ac ardaloedd cysgodol, yn arbennig mewn arosfannau bysiau (h.y. Ffordd Ebberston, Heaton Place, Gerddi Diana) ac ar hyd y promenâd. Mae hyn yn eithrio rhai aelodau o'r gymuned rhag teithio llesol.

3. Mae cymunedau wedi mynegi'r pwysigrwydd o ddewisiadau teithio llesol. Fodd bynnag, mae problemau ar hyn o bryd o ran sut mae teithio llesol yn cael ei ddarparu.
    - Gwrthdaro rhwng cerddwyr a beicwyr mewn mannau a rennir, h.y., ar hyd y promenâd
    - Mae angen mwy o lwybrau cerdded a beicio a fydd yn cynyddu'r cysylltedd ar draws ardal ehangach y Bae
    - Nifer cyfyngedig o fannau croesi i gerddwyr
    - Darpariaeth gyfyngedig o drafnidiaeth gyhoeddus ar yr echel Gogledd-De

4. Mae cyflwr y ffyrdd a'r palmentydd wedi bod yn broblem a nodwyd dro ar ôl tro yn y cyswllt hwn. Mae hyn yn cynnwys ffyrdd gyda thyllau, palmentydd anwastad, llystyfiant wedi gordyfu a gwreiddiau coed ar balmentydd. Mae hyn wedi achosi pryderon diogelwch a mynediad i aelodau'r gymuned sydd ag anableddau ac sy'n oedrannus.

5. Bu problemau o ran goryrru a thraffig. Ymhlith y meysydd a nodir yw: Rhodfa Penrhyn, Cayley Embankment, Groes Road, Ffordd Ael-y-Bryn ayb.

6. Mae parcio wedi bod yn bryder cyson gyda'r gymuned. Er bod rhai trigolion yn bryderus ynghylch ansawdd y parcio sydd ar gael, mae llawer o bryderon yn canolbwyntio ar y dymuniad i barcio am ddim yng nghanol y dref ac ar hyd y promenâd, a chyfnodau parcio hirach ar gyfer siopa. Cododd y gymuned bryderon am gost parcio ar hyd y pier i bobl leol.

Syniadau’r gymuned:

- Mae'r gymuned wedi nodi'r cyfle i ddatblygu mynediad uniongyrchol i gerddwyr o'r orsaf drenau ar waelod Ffordd yr Orsaf i'r promenâd. Gallai hyn o bosibl ddefnyddio'r llwybr presennol rhwng yr hyn oedd yn blatfform 3 a'r promenâd.

- Ychwanegu mannau croesi i gerddwyr ar hyd y promenâd gan rhoi blaenoriaeth i gerddwyr. Yn enwedig rhwng y danffordd a'r pier.

- Gwahanu cerddwyr a llwybrau beicio lle mae'n bosibl i wneud hyn.

- Gostwng terfynau cyflymder er mwyn diogelwch mewn cyrchfannau allweddol.

- Lleihau traffig ar hyd y promenâd gyda bysiau gwennol rhwng y dref a'r promenâd.

- Gweithredu gwasanaeth parcio a theithio lleol i leihau traffig yng nghanol y dref.

Beth wnaethom ni amdano?

Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd gan y gymuned, casglwyd gwybodaeth bellach trwy ymchwil bwrdd gwaith a chasglu tystiolaeth a arweinir gan y gymuned i ddarparu gwybodaeth benodol fanylach yn ymwneud â Bae Colwyn. Roedd hyn yn cynnwys casglu data cyfrifiad cyfredol a chreu Map Cysylltiadau (gweler isod).

Arweiniodd hyn at nodi set o amcanion ar gyfer y Cynllun Lle a ddefnyddiwyd wedyn i ddatblygu cyfres o bolisïau posibl ar gyfer y cynllun ac awgrymwyd camau gweithredu y gall y gymuned eu rhoi ar waith i fynd i’r afael â rhai o’r materion hyn.

Symud o gwmpas ym Mae Colwyn

Ar hyn o bryd mae'r A55 a'r rheilffordd yn rhwystr ffisegol rhwng ardal adeiledig y Bae a glan y môr, gan arwain at broblemau cysylltedd i drigolion ac ymwelwyr â'r ardal. Mae'r sefyllfa hon yn golygu bod yn rhaid i bobl, ac eithrio'r rhai yn Llandrillo-yn-Rhos, ddibynnu ar fannau croesi penodol a nodir ar y map i gael mynediad i'r promenâd. Mae gwelliannau adfywio ar hyd y promenâd yn y blynyddoedd diwethaf wedi hyrwyddo'r ardal fel cyrchfan ar gyfer beicio, mynd â chŵn am dro a defnyddio amgylchedd traeth glân. Fodd bynnag, bydd llawer yn gyrru'n syth i'r promenâd heb ddefnyddio'r gwasanaethau a'r cyfleusterau yn union i'r de

Mannau croesi'r A55.

Dywedodd y gymuned wrthym eu bod yn ymfalchïo yn y lan y môr, y promenâd a'r pier ac felly mae'n hanfodol bod atebion cysyllltedd yn cael eu hystyried gan gynnwys gwell arwyddion a gwell mynediad a mannau croesi. Dangosir un groesfan o'r fath ar dudalen 71 lle mae cyswllt cerddwyr o ganol y dref ym Mae Colwyn i'r promenâd. Nid oes croesfan sebra yma i helpu cerddwyr groesi'n ddiogel.

Un prosiect sydd wedi'i godi ar sawl achlysur drwy ymgysylltu â'r gymuned yw'r posibilrwydd o ail-agor y cysylltiad rhwng Platfform 3 yr orsaf drenau a'r promenâd. Mae hwn wedi'i gau ar hyn o bryd, ond byddai'n ased gwirioneddol pe bai'n cael ei ailagor, gan hwyluso mynediad uniongyrchol i'r traeth i ymwelwyr a hwyluso'r cysylltedd rhwng y traeth a'r dref ymhellach.

Yn ogystal, byddai agor y llwybr hwn yn creu cyfle i ailagor adeilad 1 - platfform 3 ar y map cyfagos gyda defnyddiau masnachol neu gymunedol posibl. Dangoswyd diddordeb cymunedol eisoes yn adeilad 2.

Dywedodd llawer o drigolion wrthym fod cyflwr presennol y palmentydd a'r ffyrdd yn peri pryder iddynt o ran cerdded a beicio o amgylch Bae Colwyn. Roedd y rhai â phroblemau symudedd yn ei chael hi'n anodd symud o gwmpas yn ddiogel.

Mae parcio hefyd wedi bod yn bwnc o ddiddordeb yn ystod y cyfnod ymgynghori gyda llawer o drigolion yn nodi y byddai gostwng ffioedd parcio ar hyd y promenâd i hwyluso cerdded cŵn ac ymarfer corff o fantais fawr i drigolion. Yn ogystal, mae'r cyfnod a ganiateir i barcio yn aml yn rhy fyr - tynnodd siopwyr hŷn sylw at y ffaith bod 1.5 awr yn amser rhy fyr i wneud eu siopa wythnosol, yn enwedig i'r rhai â phroblemau symudedd.

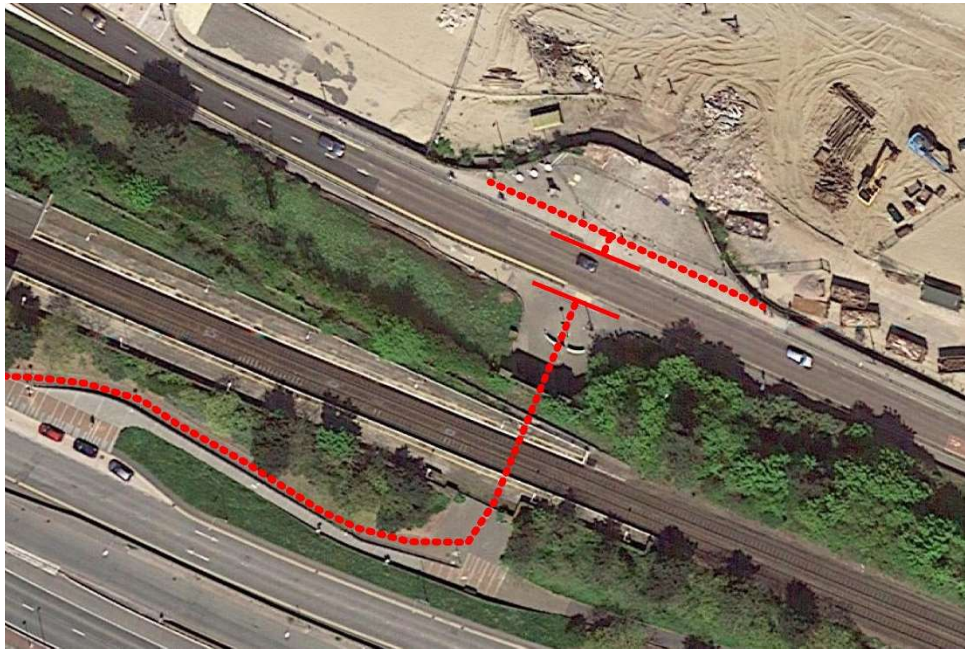

Llun o'r awyr yn dangos y danffordd i gerddwyr rhwng canol y dref a'r promenâd (a dynnwyd cyn adeiladu'r pier)

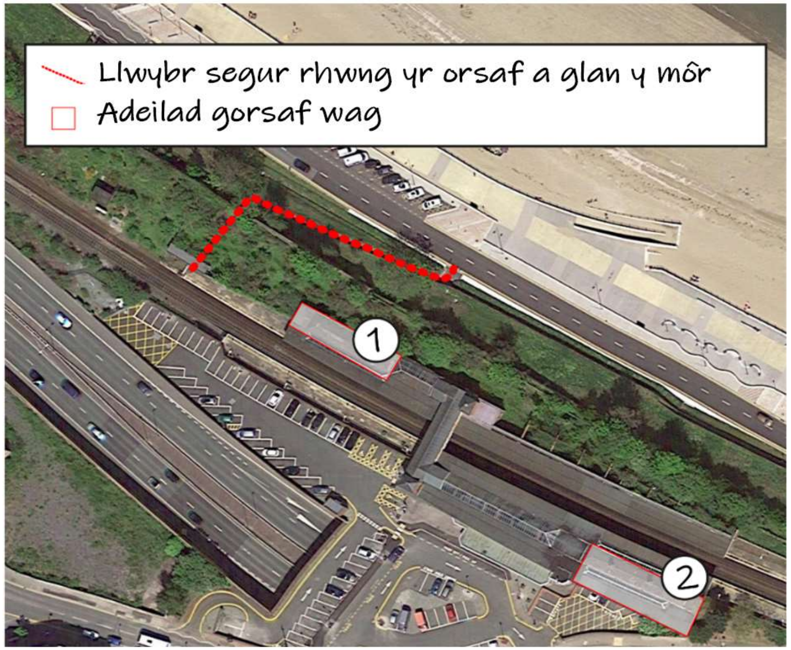

Llun or awyr yn dangos y llwybr segur presennol i gerddwyr rhwng yr orsaf reilffordd a'r promenâd.

Mae dibyniaeth y car ar gyfer cymudo yn dal yn uchel ac mae data'r cyfrifiad diweddaraf yn dangos bod 57% o gymudwyr yn teithio mewn car neu fan, a dim ond 14% o gymudwyr yn defnyddio dulliau teithio llesol fel cerdded, beicio neu ddefnyddio trafnidiaeth gyhoeddus (Cyfrifiad, 2021).

Mae'r Cynllun Lle mewn sefyllfa gref i hyrwyddo teithio llesol dros gyfnod y cynllun ac i hyrwyddo cerdded a beicio fel yr amlinellir yn hierarchaeth Llywodraeth Cymru *(Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru: Llwybr Newydd Strategaeth Drafnidiaeth Cymru Newydd 2021).* Mae'r diagram isod yn dangos y pellteroedd y mae pobl yn teithio i fynd i weithio ym Mae Colwyn – yn ddiddorol, gyda 23% bellach yn gweithio o gartref (*ffynhonnell: Cyfrifiad, 2021.)*

Polisïau CDLl Perthnasol

Polisïau Strategol: STR/1 – STR/5 (Trafnidiaeth gynaliadwy, parcio a theithio)

Dogfennau Perthnasol Eraill

- Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2014
- Canllawiau Deddf Teithio Llesol (Gorffennaf 2021) Cymru https://www.gov.wales/sites/default/files/publications/2022-01/active-travel-act-guidance.pdf
- Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol (CBSC / Trafnidiaeth Cymru)
- Gwybodaeth am Drawsnewid Trefi
- Strategaeth Teithio Llesol Canol Tref
- Astudiaeth Gyntaf o Ganol Trefi Conwy (Litchfields, Mehefin 2022)
- Cynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych 2023 i 2028 (Drafft)

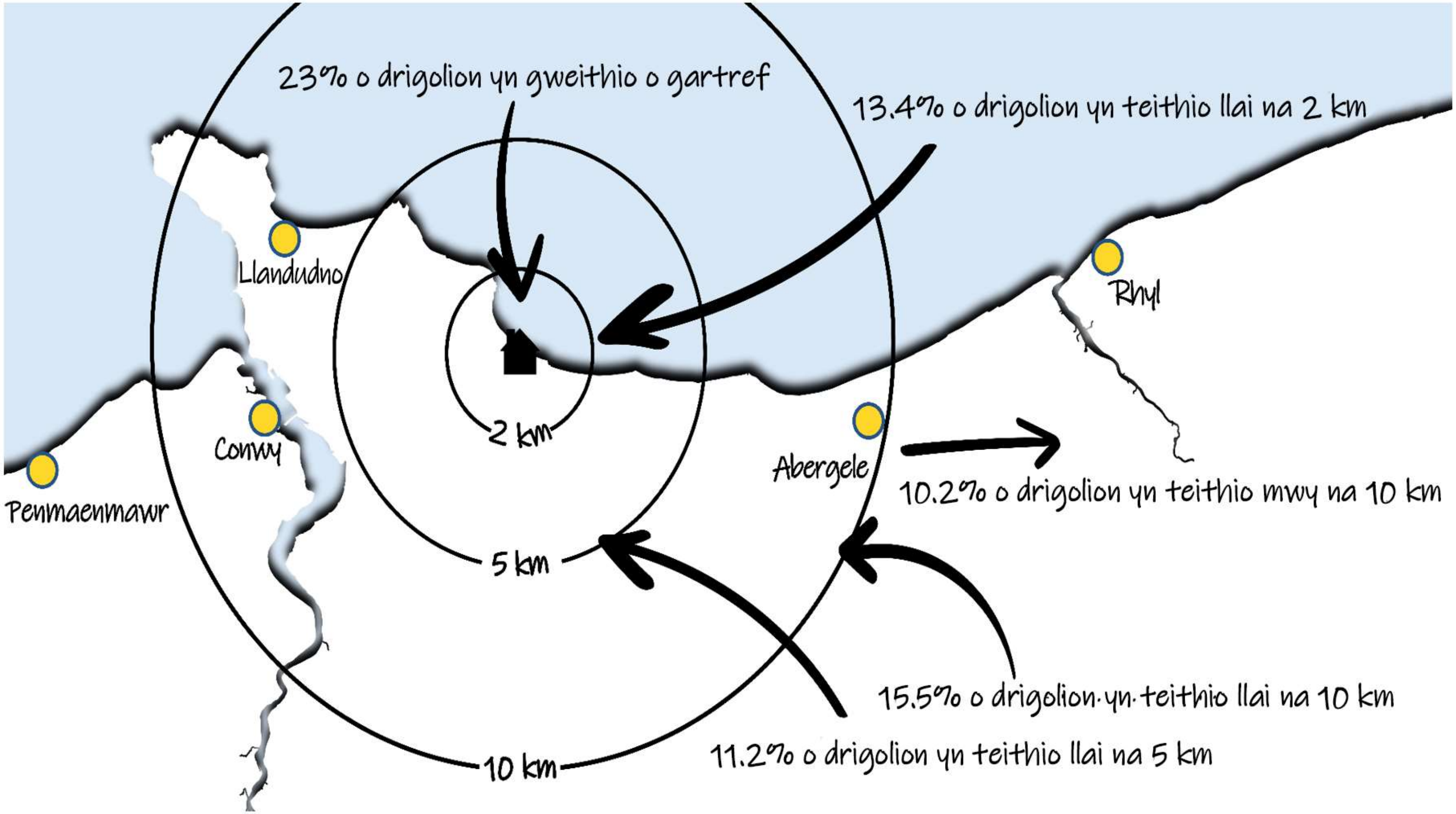

Inffograffeg yn dangos pellter cymudo preswylwyr Bae Colwyn (Data: Cyfrifiad Cenedlaethol, 2021).

Symud o Gwmpas – Colwyn Gysylltiedig - Amcanion

Nod: Bydd ein rhwydwaith lleol yn hyrwyddo cysylltedd trwy deithio llesol tra'n cadw ni'n gysylltiedig y tu hwnt i'r ardal. Byddwn yn sicrhau bod polisi trafnidiaeth cenedlaethol yn cael ei deilwra i gyd-fynd â blaenoriaethau lleol.

Rhif yr Amcan.	**Symud o Gwmpas – Amcanion Colwyn Cysylltiedig**
Amcan 1.	Gwella rhwyddineb mynediad rhwng canol y dref a'r promenâd gan sicrhau mynediad diogel i'r traeth i bawb
Amcan 2.	Hyrwyddo Teithio Llesol a darparu mannau gorffwys ychwanegol
Amcan 3.	Gwella arwyddion i gerddwyr a cherbydau a chyfleoedd i ganfod y ffordd er mwyn hyrwyddo mynediad diogel i gerddwyr, beicwyr a thwristiaid
Amcan 4.	Gwella'r ddarpariaeth parcio i bawb (twristiaid a'r gymuned leol)
Amcan 5.	Gwella rheolaeth traffig i hybu diogelwch ffyrdd gan gynnwys cyflwr ffyrdd a phalmentydd
Amcan 6.	Parhau i ddilyn Polisi Trafnidiaeth Cenedlaethol Cymru – tra'n ei deilwra i fodloni anghenion a blaenoriaethau lleol

Egwyddorion y Cynllun Lle - Symud o Gwmpas

Cyfeirnod Egwyddor	Egwyddor	Amcan Cysylltiedig	Lle mwyaf perthnasol os yn berthnasol
GA1.	Rhoi cefnogaeth i isadeiledd sy'n hwyluso cysylltedd trwy deithio llesol. Cefnogir datblygiad sy'n hwyluso cysylltiadau llesol a mentrau teithio llesol ehangach e.e. storio beiciau a raciau, mannau gorffwys pob tywydd, llwybrau beicio ychwanegol, llogi a thrwsio beiciau. Dylid gosod arwyddion clir ar bob llwybr newydd. Rhestrir ardaloedd allweddol o gysylltedd rhwng y dref a mwynderau lleol yn y golofn ar y dde.	1,2,3	Tref a glan y môr, cysylltiadau â Pharc Eirias, cysylltiadau o'r dref i'r orsaf rheilffordd, cysylltiadau ar draws yr A55
GA2.	Lle ceisir cyllid a chyfraniadau A106 gan ddatblygwyr drwy ddatblygiadau newydd – dylid hyrwyddo llwybrau cerdded a beicio newydd a gwelliannau (e.e. gwell cysylltiadau ar draws ardal y Cynllun Lle ac arwyddion).	1,2,3	
GA3.	Dylai unrhyw ddatblygiad newydd gynnwys cysylltiadau llwybrau cerdded a beicio gyda llwybrau teithio llesol presennol, tai presennol, mannau agored cyhoeddus a gwasanaethau lleol.	1,2,3	
GA4.	Bydd ceisiadau a fydd yn gwella'r rhwydwaith trafnidiaeth gyhoeddus yn cael eu cefnogi yn enwedig ar yr echel Gogledd-De lle mae darpariaeth yn anaml	2	
GA5.	Fe gefnogir cynlluniau i wella diogelwch ffyrdd yn y dyfodol sy'n rhoi blaenoriaeth i'r rhai sy'n cerdded, yn olwyno, yn defnyddio pramiau, cadeiriau olwyn a sgwteri symudedd o fewn yr hierarchaeth drafnidiaeth. Gan gynnwys gwelliannau i wyneb palmentydd a llwybrau troed lle bo’r cyflwr presennol yn achosi problemau hygyrchedd.	5	Rhodfa Penrhyn, Cayley bank, Groes Road Ffordd Ael-y-Bryn, Ffordd Abergele
GA6.	Creu parth cyrraedd i ymwelwyr â Bae Colwyn i gyfeirio a derbyn gwybodaeth am atyniadau a chyferbwyntiau.	1	Lle tu allan i’r orsaf rheilffordd

Prosiect / Camau Gweithredu - Symud o Gwmpas

Cyfeirnod Gweithredu	Camau Gweithredu / Prosiectau	Amcan Cyswllt	Erbyn Pryd (B/C/H)	Mudiad Arweiniol / Cydweithwyr?
GA/A1.	Ymchwilio i gyfleoedd am gyllid i wella arwyddion ar draws Bae Colwyn – mae enghreifftiau yn cynnwys: • Arwyddion newydd o'r A55 i gyfeirio ymwelwyr i barcio yng nghanol y dref i gael mynediad at y traeth. • Arwyddion i ddangos amseroedd cerdded / beicio a phellter ar draws y Bae e.e. 2 funud o gerdded at y traeth • Arwyddion i hyrwyddo cysylltedd rhwng y dref, y pier a glan y môr. • Arwyddion twristiaeth newydd – ymwneud ag ysgolion yn y gwaith ail-ddylunio i greu naws / brand lleol.	3	Byr	CBS Conwy Priffyrdd Y Cyngor Tref Fforwm Busnes Ysgolion
GA/A2.	Ymchwilio i'r ddarpariaeth o gadeiriau olwyn addas i'r traeth.	1	Byr	Y Cyngor Tref
GA/A3.	Sefydlu cysylltiadau â darparwyr trafnidiaeth leol e.e., Trafnidiaeth Cymru i sicrhau yn y dyfodol bod llwybrau, arwyddion, ailagor Platfform 3 i’r promenâd a gweithgareddau hyrwyddo yn cael eu blaenoriaethu.	2	Byr	Y Cyngor Tref Trafnidiaeth Cymru, Darparwyr trafnidiaeth
GA/A4.	Archwilio'r angen ac ymarferoldeb o gyflwyno system trwydded parcio ar y stryd.	4	Canolig	Y Cyngor Tref **CBS Conwy**
GA/A5.	Ymchwilio ardaloedd allweddol am fannau croesi ychwanegol e.e., Ffordd Abergele / Ffordd Conwy ac ardal tanffordd y promenâd a gweithio gyda CBS Conwy i gyflawni hyn.	5	Canolig	Y Cyngor Tref CBS Conwy
GA/A6.	Cefnogi a gweithredu’r ddarpariaeth o fannau gorffwys cysgodol newydd – yn enwedig ar hyd y Promenâd ac arosfannau bysiau yn Ffordd Ebberston, Heaton Place a Gardd Diana.	2	Byr	Y Cyngor Tref CBS Conwy

Thema 5

Hyrwyddo Colwyn Werdd

Llun: Catherine Bale

Thema 5 – Hyrwyddo Colwyn Werdd

Cyflwyniad

Credyd y Llun: Tasmin Powell

Bydd y bennod hon yn archwilio pwysigrwydd mannau agored ac isadeiledd gwyrdd ym Mae Colwyn. Mae'r gymuned wedi nodi mannau agored fel eu blaenoriaeth uchaf. Mae'r gymuned yn falch iawn o'r mannau agored yn y Bae ac maent am iddynt gael eu hamddiffyn rhag datblygiad ac iddynt gael eu gwella.

Isadeiledd Gwyrdd (GI) o fewn y Bae yw'r rhwydwaith o nodweddion naturiol a lled-naturiol, mannau gwyrdd, afonydd, a llynnoedd sy'n creu gofod rhyngddynt ac yn cysylltu lleoedd *(ffynhonnell: Polisi Cynllunio Cymru).* Mae'r llefydd hyn yn darparu ecosystemau sy'n hanfodol i bobl a natur ffynnu. Mae'r Cynllun Lle yn cydnabod y Bae am ei dirwedd amrywiol o'r arfordir a'r traethau i'w fannau agored ar dir uwch ar ymylon deheuol ardal y Cynllun Lle. Mae'n bwysig bod yr ardaloedd hyn yn cael eu gwarchod a'u gwella gyda chynefinoedd yn cael eu hadfer a rhwydwaith GI yn cael ei gynnal lle bo modd. Mae'r isadeiledd gwyrdd yn y Bae yn arbennig o bwysig ar gyfer annog a galluogi trigolion ac ymwelwyr i fwynhau ffordd iach o fyw a hybu lles.

Mae angen i'r Cynllun Lle hefyd ystyried y cysylltedd rhwng y mannau hyn er mwyn iddynt fod yn hygyrch i bawb, i fod ar gael fel llwybrau teithio llesol yn enwedig ar gyfer cerdded a beicio'n ddiogel.

Bydd yr adran hon yn rhoi trosolwg o'r ddarpariaeth o'r mannau agored presennol cyn amlinellu set o bolisïau a chamau gweithredu sydd â'r nod o gadw a hyrwyddo darpariaeth mannau agored ar gyfer y dyfodol.

Beth ddywedodd y gymuned wrthym?

Themâu poblogaidd

- Gwarchod mannau agored a bioamrywiaeth
- Dathlu a hyrwyddo mannau gwyrdd
- Gwneud defnydd llawn o fannau agored
- Rheoli sbwriel a chadw Bae Colwyn yn daclus
- Cefnogi tyfu cymunedol a rhandiroedd
- Gwyrddu a phlannu coed
- Cynhyrchu ynni adnewyddadwy
- Llystyfiant wedi gordyfu ar lwybrau troed

Adborth allweddol o'r ymgynghoriad:

- Mae mannau gwyrdd yn cael eu gwerthfawrogi'n fawr gan y gymuned, gyda 65% o ymatebwyr yr arolwg yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelu mannau agored (e.e., Bryn Euryn).
- Dywedodd dros 60 o bobl eu bod yn "caru" y mannau agored presennol. Ymhlith y mannau gwyrdd ac agored allweddol a grybwyllwyd gan y gymuned mae Parc Eirias, Bryn Euryn, Nant-y-Glyn, Fairy Glen, Tan-y-Groes.
- Ymhlith y bobl ifanc roedd diogelu mannau gwyrdd yn flaenoriaeth allweddol.
- Efallai bod Parc Eirias yn cael ei danddefnyddio ar hyn o bryd fel man gwyrdd ac agored. Mae'r gymuned wedi nodi'r angen am fwy o atyniadau i deuluoedd ac atyniadau i annog pobl i ddod i mewn i'r parc.
- Mae angen sicrhau caiff Parc Eirias ei gynnal a'i gadw (e.e., rheoli graffiti) a chefnogi darpariaeth ymarfer corff ffurfiol tra hefyd yn sicrhau gwarchod bioamrywiaeth.

Dyfyniadau gan y gymuned

Parc Eirias "ardal werdd fawr sy'n ddiogel i bawb".

Parc Eirias - Gwarchod y man gwyrdd, dim datblygiadau pellach o fewn yr ardal werdd.

"Bryn Euryn - man gwyrdd agored gwerthfawr i bobl leol ac ymwelwyr gerdded ynddo. Angen gwell hyrwyddiad - nid yw'n syndod nad yw pobl leol yn gwybod amdano."

"Angen cadw ac ychwanegu gwerth at 'natur werdd' y dref"

Mae angen mwy o gyfleusterau ar gyfer pobl ifanc ym Mharc Eirias. Roedd yn arfer bod yn fendigedig.

"Mwy o atyniadau i deuluoedd. Mae Parc Eirias wedi dod yn fan gwag heb ddim yno i deuluoedd na thwristiaid"

"Mae baw cŵn yn broblem, nid yw pobl yn trafferthu codi ar ôl eu cŵn ar y mannau gwyrdd hyn, er bod bin yno! Ac mae'n dod yn bennaf gan gŵn mawr, mae'n berygl i unrhyw un, yn enwedig plant, gamu ar y mannau glaswelltog yno."

"Mae angen cerrig ar lwybrau Bryn Cadno / Mynydd y Cŵn - Problemau baw cŵn!"

- Roedd y gymuned yn teimlo'n gryf am yr angen i reoli sbwriel a baw cŵn ar draws yr ardal gan ganolbwyntio'n benodol ar fannau gwyrdd megis Fairy Glen.
- Mae angen mwy o reolaeth a buddsoddiad yn y rhandiroedd presennol. E.e., dywedir bod angen llwybrau a chyfleusterau toiled ar Randiroedd Ffordd Dinerth.
- Roedd yr adborth ynglŷn â mannau chwarae yn galw am ardal chwarae ger canol y dref yn ogystal â gwarchod y mannau chwarae presennol rhag datblygiad a'u cynnal a'u cadw'n briodol.
- Roedd y gymuned yn cefnogi mwy o blannu coed.
- Roedd y gymuned yn cefnogi cynyddu bioamrywiaeth trwy leihau torri gwair, cefnogi blodau gwyllt.
- Roedd nifer o sylwadau a dderbyniwyd yn ymwneud â chynhyrchu ynni adnewyddadwy, yn unfrydol o blaid. Roedd cynhyrchu ynni adnewyddadwy yn arbennig o gryf ymhlith pobl ifanc gyda chefnogaeth eang i ddatblygu ynni gwynt y môr ymhellach.
- Bu pryderon am sbwriel a baw cŵn ar hyd y traeth, yn rhannol oherwydd newidiadau a achoswyd gan fwy o dywod yn y Bae.

Syniadau gan y Gymuned:

- Parc Eirias:
  - Datblygu mwy o weithgareddau ym Mharc Eirias ar gyfer twristiaid a phobl ifanc
  - Datblygu lleoedd bwyta ym Mharc Eirias
  - Datblygu canopi dros barc sglefrio Parc Eirias fel y gellir ei ddefnyddio ar ddyddiau glawog
  - Ychwanegu llifoleuadau i Barc Eirias fel y gellir ei ddefnyddio ar nosweithiau gaeafol
- Ymgorffori rhandiroedd newydd gyda chanolfannau cymunedol.
- Byrddau addysgol arfaethedig mewn mannau gwyrdd i hyrwyddo addysg bioamrywiaeth.

Beth wnaethom ni amdano?

Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd gan y gymuned, casglwyd gwybodaeth bellach trwy ymchwil bwrdd gwaith a chasglu tystiolaeth a arweinir gan y gymuned i ddarparu gwybodaeth benodol fanylach yn ymwneud â Bae Colwyn. Roedd hyn yn cynnwys casglu data lleol ac adolygu'r ddarpariaeth o randiroedd a mannau agored.

Arweiniodd hyn at nodi set o amcanion ar gyfer y Cynllun Lle a ddefnyddiwyd wedyn i ddatblygu cyfres o bolisïau posibl ar gyfer y cynllun ac awgrymwyd camau gweithredu y gall y gymuned eu rhoi ar waith i fynd i'r afael â rhai o'r materion hyn.

Colwyn Werdd

Roedd yn amlwg o'r trafodaethau bod y gymuned yn parchu'r mannau agored ym Mae Colwyn yn fawr ac eisiau eu dathlu a'u hyrwyddo lle bo modd. Mae mentrau fel Colwyn yn ei Blodau yn uchel eu parch a dywedodd 65% o'r rhai a ymatebodd i'r arolwg Cynllun Lle wrthym eu bod am i fannau agored gael eu diogelu fel blaenoriaeth. Dywedodd dros 60 o bobl wrthym eu bod yn "caru" y mannau agored presennol megis Gerddi'r Frenhines a Pharc Eirias.

Roedd y mater o gadw'r Bae yn lân ac yn daclus ac yn rhydd o sbwriel hefyd yn cael ei gynrychioli'n gryf yn y sylwadau ac er y teimlwyd bod y drefn glanhau strydoedd a glanhau traethau yn ddigonol, roedd awydd am fwy o finiau ac i wagio biniau sbwriel a biniau baw cŵn yn fwy rheolaidd ar draws yr holl ardal. Yn ddiddorol, gofynnodd y bobl ifanc (37 o sylwadau) am fwy o finiau a mwy o finiau baw cŵn fel blaenoriaeth. Ar hyn o bryd mae grwpiau codi sbwriel ym Mharc Eirias, Llandrillo-yn-Rhos, Colwyn Heights ac mae grŵp yn cael ei sefydlu yn Hen Golwyn ar hyn o bryd.

Credyd y lluniau – John Etheridge

Roedd y mannau agored allweddol a amlygwyd yn ystod ymgysylltu â’r gymuned yn cynnwys:

- Parc Eirias
- Bryn Euryn
- Nant-y-Glyn
- Bryn Cadno / Mynydd y Cŵn
- Fairy Glen
- Nant-y-Groes (Gwarchodfa Natur Nant y Groes)
- Coedwig Pwllycrochan
- Gerddi’r Frenhines
- Maes gwyrdd o gwmpas Eglwys St Paul
- Parc Min-y-Don

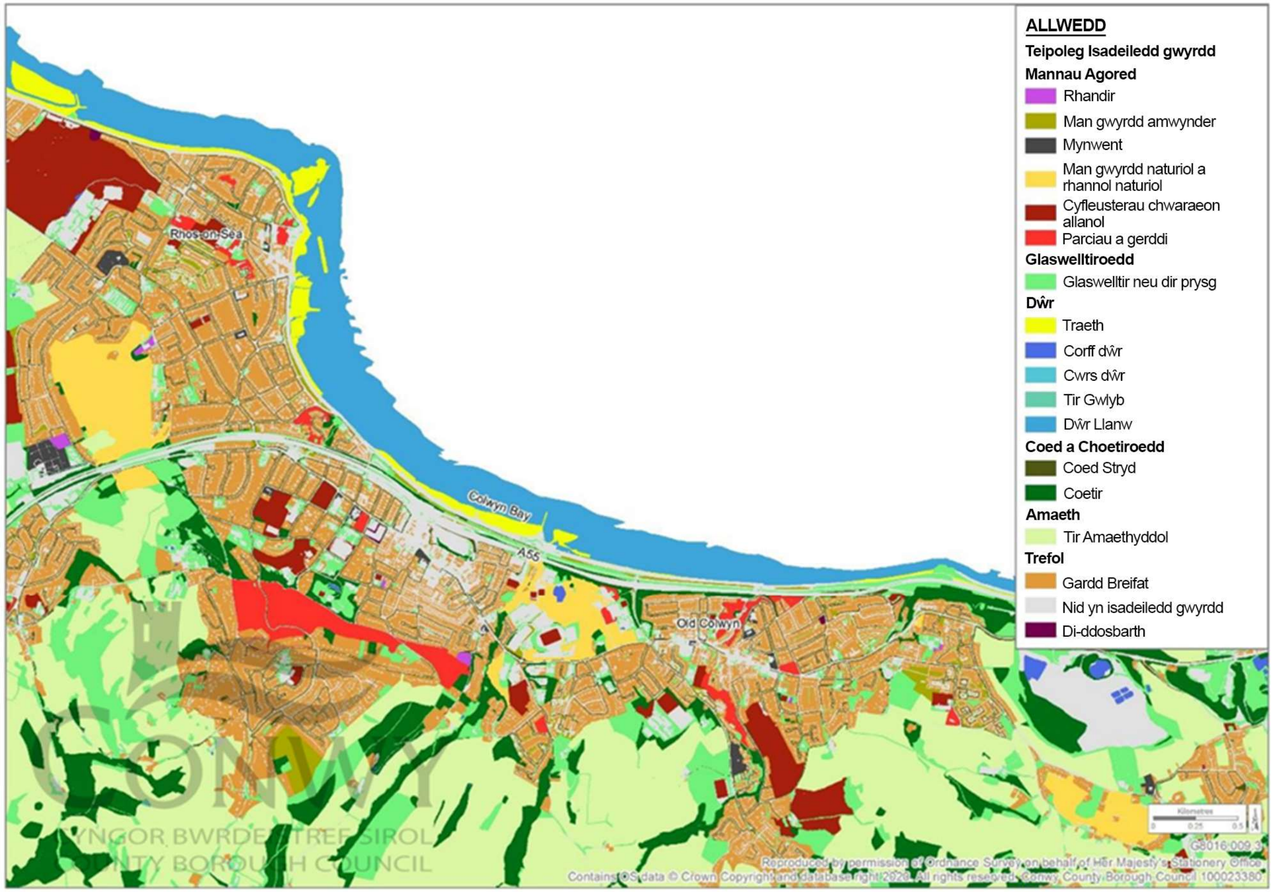

Parc Eirias

Ased allweddol o fewn ardal y Cynllun Lle yw Parc Eirias. Mae'n barc cyhoeddus 20 hectar i'r dwyrain o ganol y dref ac mae ganddo ystod o gyfleusterau hamdden fel cyrtiau tenis, llyn cychod, maes chwarae i blant, canolfan chwaraeon, stadiwm a chanolfan hamdden. Mae hwn yn fan gwyrdd arbennig o bwysig o fewn ardaloedd trefol Bae Colwyn ac mae'n ased pwysig i'r bobl sy'n byw ac yn ymweld â'r Bae. Dywedodd llawer wrthym eu bod yn dymuno gweld atyniadau’n dychwelyd i’r parc i ddefnyddio’r gofod segur ac iddo gael ei ddefnyddio at ddibenion cymunedol a thwristiaeth. Codwyd y potensial ar gyfer rhandiroedd / tyfu cymunedol hefyd. Roedd y plant y buom yn siarad â hwy hefyd yn cyfeirio at Barc Eirias fel ased pwysig iawn iddynt.

Darpariaeth Chwarae

Roedd yn ddiddorol clywed gan y gymuned leol bod y traeth a'r promenâd yn cael eu defnyddio’n anffurfiol, efallai yn fwy na mannau chwarae ffurfiol, ac felly mae’n bwysig i ystyried mynd rhagddi gyda phrosiectau a chamau gweithredu fel campfeydd awyr agored.

O ran y mannau chwarae presennol – roedd awydd cryf am fannau chwarae ac offer o safon dda ynghyd â’r angen am waith cynnal a chadw rheolaidd (e.e. “Y wifren Sip yn Rhos ddim ar waith am fisoedd”). Cyfeiriwyd hefyd at y ddarpariaeth o le chwarae yng nghanol tref Bae Colwyn gyda’r syniad o droi’r sgwâr gyferbyn ag Ivy Street yn barc cymunedol i blant lleol.

Mae CBS Conwy yn cynnal archwiliad blynyddol o'r holl fannau chwarae presennol ym Mae Colwyn sy'n adnodd defnyddiol iawn: mae 15 o fannau chwarae gydag asesiadau risg llawn yn bodoli – mae’r wybodaeth yma ar gael gan y Cyngor.

Mae ardaloedd chwarae o fewn ardal y Cynllun Lle yn cynnwys:

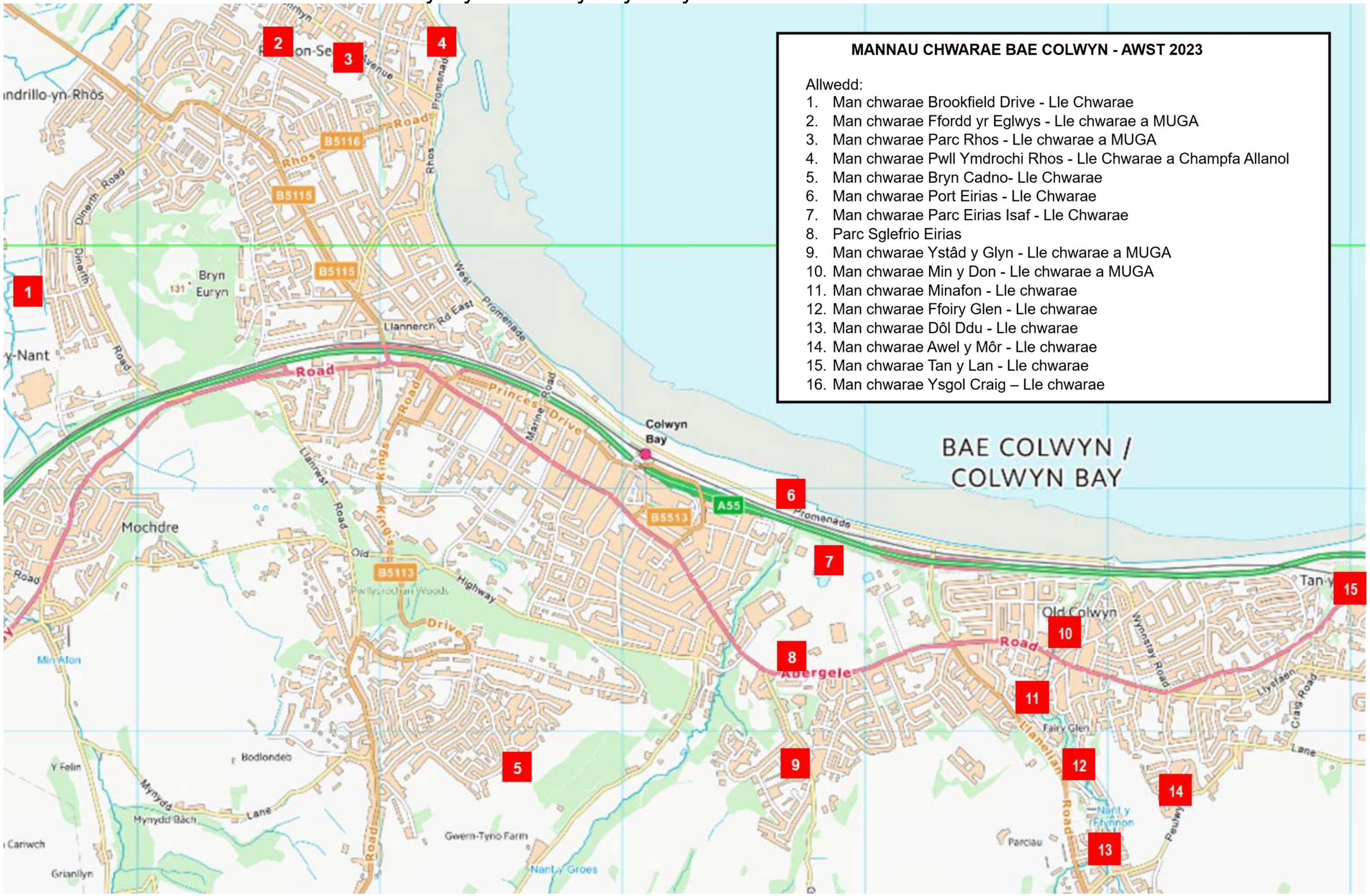

Maes Chwarae Bryn Cadno

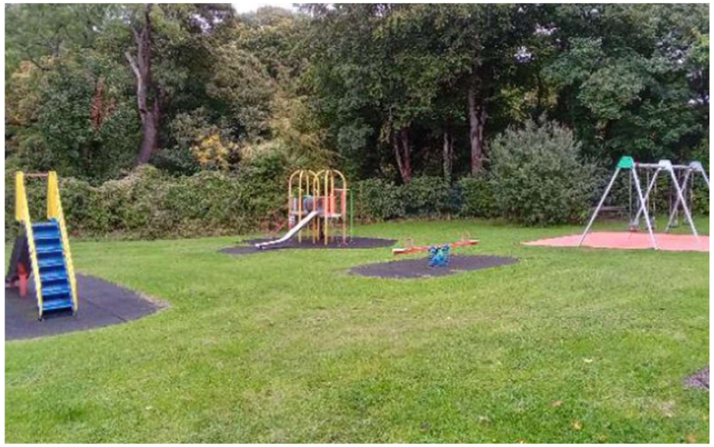

Maes Chwarae Fairy Glen

Parc Sglefrio Eirias

Maes Chwarae newydd ar Ystad Bryn y Môr – oddi ar Ffordd Dolwen

Rhandiroedd

Mae'r map gyferbyn yn dangos y dyraniad presennol o randiroedd yn ardal y Cynllun Lle. Codwyd llawer o sylwadau yn ystod yr ymgynghoriad am yr awydd am fwy o randiroedd ar draws Bae Colwyn ynghyd â chynlluniau fel Bwyd Bendigedig (cynllun garddio cymunedol dan arweiniad gwirfoddolwyr) sydd eisoes yn bodoli yn y Bae.

Mae syniadau a gyflwynwyd ar gyfer y Cynllun Lle yn cynnwys mynd i'r afael ag iechyd meddwl ac unigrwydd ac mae cynlluniau garddio o'r fath yn cael eu hannog. Prosiect enghreifftiol - https://lifeatno27.com

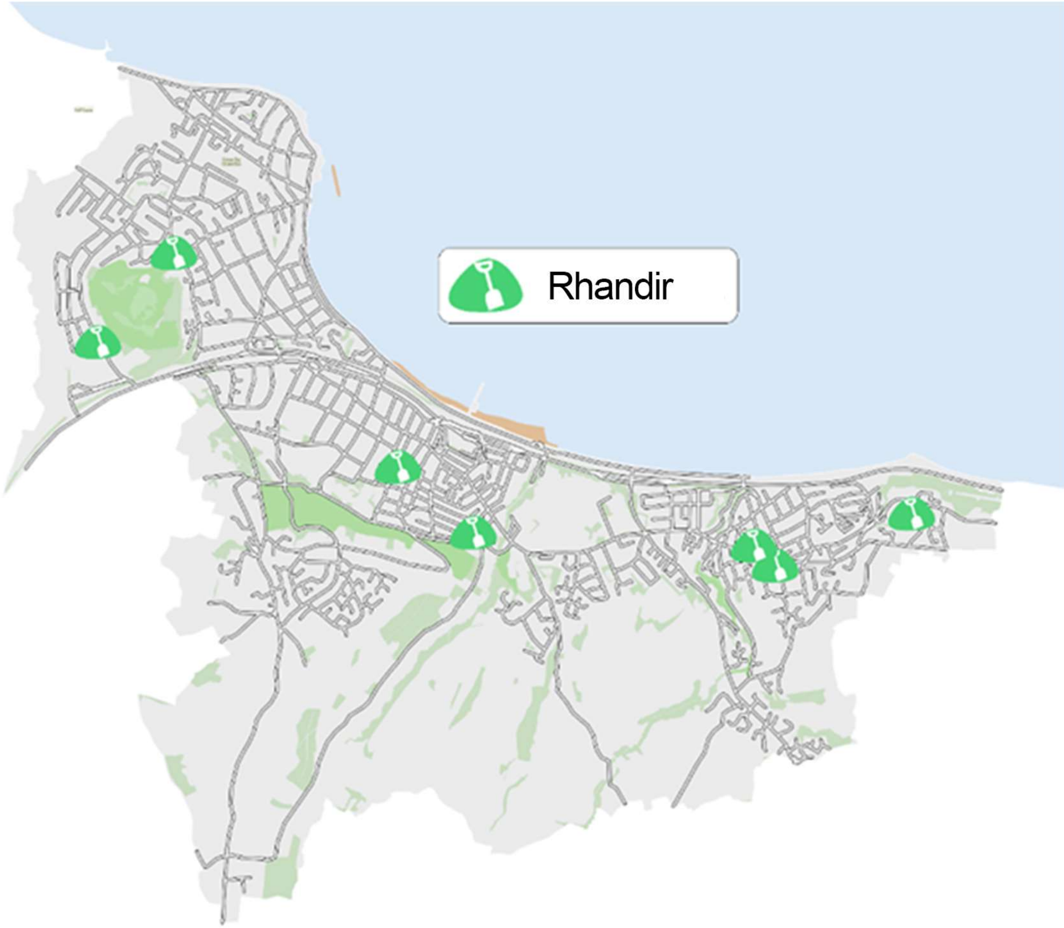

.

Ynni Gwyrdd

Mae Llywodraeth Cymru wedi dynodi’r amcan i gynhyrchu 70% o’r trydan a ddefnyddir yng Nghymru o ynni adnewyddadwy erbyn 2030, a chyrraedd allyriadau sero net erbyn 2050.

Fe nodwyd yr amcan hwn yn lleol yn CDLI Conwy gan bolisi NTE/6 sy'n nodi'r angen i hyrwyddo ffynonellau ynni adnewyddadwy lle bo'n briodol.

Mae hyn yn arbennig o berthnasol ym Mae Colwyn oherwydd bod fferm wynt Gwynt y Môr wedi'i lleoli 13km o'r arfordir ac yn cynnwys 160 o dyrbinau gwynt sy'n cynhyrchu digon o ynni ar gyfer oddeutu 400,000 o gartrefi bob blwyddyn.

Ynni Cymunedol

Dylai’r Cynllun Lle ystyried prosiectau a pholisïau sy’n hyrwyddo ynni adnewyddadwy a phrosiectau addysgol ar gyfer y genhedlaeth iau gyda chysylltiadau â fferm wynt Gwynt-y-Môr sy’n arbennig o amlwg ym Mae Colwyn.

Polisïau CDLl Perthnasol

CFS/10 – CFS/14 (rhandiroedd a mannau agored)

DP/4 – Meini prawf datblygu

NTE/1 – NTE/10 – Yr amgylchedd naturiol, lletemau glas, ynni adnewyddadwy a System Ddraenio Drefol Gynaliadwy

Canllawiau Cynllunio Ychwanegol:

SPG - LDP4 – Ymrwymiadau Cynllunio
SPG – LDP5 – Bioamrywiaeth mewn Cynllunio

Dogfennau Perthnasol Eraill

- TAN16 – Chwaraeon, Hamdden a Mannau Agored
- TAN8 – Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy
- Safbwyntiau Gwyrdd
- Cynllun Gweithredu Adfer Natur Gogledd-ddwyrain Cymru (Ecoleg CBSC)
- Rhaglen Lleoedd Lleol i Natur (CBSC)
- Siarad â ffrindiau Parc Eirias.
- Cynllun Cyflawni Bioamrywiaeth a Gwydnwch Ecosystemau (CBSC)
- Cynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych 2023 i 2028 (Drafft)
- NRW – Datganiad gan Ardal y Gogledd Orllewin
- Papur Testun 12 y CDLlA – Mannau Adloniadol
- Papur Testun 47 y CDLlA: Asesiad o Isadeiledd Gwyrdd
- Papur Testun 6 y CDLlA – Yr Amgylchedd Naturiol
- Asesiad Ymyriadau Isadeiledd Gwyrdd Canol Tref CBS Conwy – Bae Colwyn (Mehefin 2022)
- Prosiectau LNP Cymru https://gis.wwbic.org.uk/apps/lnp/?data_id=dataSource_1-LNP_webtool_public_5674%3A14861&page=Public

Hyrwyddo Colwyn Werdd - Amcanion

Nod: Bydd ein mannau agored a'n glannau yn lân, yn ffynnu ac yn hygyrch i bawb.

Amcan	Hyrwyddo Colwyn Werdd - Amcanion
Amcan 1.	Gwarchod a gwella mannau agored a bioamrywiaeth bresennol. Gwyrddu ein hardal yn greadigol a chreu cyfleoedd lles newydd yn yr awyr agored i bawb eu mwynhau.
Amcan 2.	Dathlu a hyrwyddo mannau gwyrdd ym Mae Colwyn i bawb eu mwynhau
Amcan 3.	Rheoli sbwriel a llystyfiant sydd wedi gordyfu – gan gadw Bae Colwyn yn lân, yn daclus ac yn ddiogel i bob defnyddiwr
Amcan 4.	Cefnogi a chychwyn cynlluniau tyfu cymunedol a rhandiroedd mewn partneriaeth â grwpiau newydd a phresennol megis Cyfeillion Parc Eirias.
Amcan 5.	Hyrwyddo rhywogaethau brodorol o darddiad lleol, plannu coed, cynlluniau bioamrywiaeth, coridorau gwyrdd a gwyrddu Parth Cyhoeddus y Bae
Amcan 6.	Cadw'r mannau chwarae presennol a hyrwyddo mannau chwarae diogel a chynhwysol newydd i bawb eu mwynhau o fewn yr ardaloedd adeiledig a lleoliadau ar y glannau.

Egwyddorion Cynllun Lle - Colwyn Werdd

Cyfeirnod Egwyddor	Egwyddor	Amcan Cysylltiedig	Lle bo'n berthnasol
GC1	Fe gefnogir cynlluniau a fydd yn hwyluso Bae Colwyn gwyrddach, yn enwedig y rhai sy'n: • Diogelu mannau agored cyhoeddus a mannau amwynder lleol fel Nant Eirias, Parc Eirias a Gerddi'r Frenhines rhag datblygiadau yn y dyfodol. • Creu rhandiroedd newydd, yn enwedig rhai sy'n pontio'r cenedlaethau a chreu cysylltiadau â chynllun Ysgolion Eco (e.e., Parc Eirias). • Cynnig darparu mannau agored a mannau chwarae newydd neu well • Diogelu'r arfordir tra'n ychwanegu gwerth at fannau agored presennol a pheidio ag amharu'n weledol o ran deunyddiau a ddefnyddir gan ymgorffori isadeiledd gwyrdd pan yn briodol.	1, 6	
GC2.	Bydd cynigion yn cael eu cefnogi lle maent yn: • Hyrwyddo cadw mannau agored cyhoeddus ac nid ydynt yn arwain at effeithiau negyddol (oni bai bod cyfiawnhad digonol wedi'i ddarparu gan gynnwys mesurau lliniaru derbyniol). • Peidio ag arwain at fwy o berygl i fywyd gwyllt a bioamrywiaeth yn y Bae a diogelu cynefinoedd â blaenoriaeth. • Peidio ag arwain at golli rhandiroedd / mannau tyfu presennol. • Diogelu gwrychoedd a choed.	1,2,4,5	
GC3.	Sicrhau cyllid A106 lle bo modd trwy gynigion datblygu am y defnydd bwriedig o ddarparu mannau agored / mannau chwarae newydd neu well ym Mae Colwyn.	1,5,6	
GC4.	Cefnogir cyfleoedd i hwyluso 'parciau poced' (ardaloedd bach ar gyfer mannau gwyrdd bach er mwyn llesiant, bioamrywiaeth ac ardaloedd bywyd gwyllt newydd) o fewn ardal y Cynllun Lle.	1,5	

Prosiectau / Camau Gweithredu - Colwyn Werdd

Cyfeirnod Gweithredu	**Gweithrediadau / Prosiectau**	**Amcan Arweiniol**	**Erbyn Pryd B/C/H?**	**Mudiad Arweiniol / Cydweithwyr?**
GC/A1.	Ymchwilio i ffyrdd arloesol o:: • Cynnal glanhau strydoedd a thraethau • Gwagio biniau / biniau cŵn • Darparu biniau / biniau cŵn newydd • Annog pobl i beidio â gollwng sbwriel • Annog creu grwpiau gweithredol i godi sbwriel / ymgyrch ymwybyddiaeth gyda chyfranogiad posibl gan ysgolion. *(Cynlluniau eisoes yn eu lle fel enghreifftiau – Llandrillo-yn-Rhos, Parc Eirias, Bae Colwyn)*	3	Byr	CBS Conwy Tîm y Dref Y Cyngor Tref Cadwch Gymru'n Daclus Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru – tîm ymwybyddiaeth forol
GC/A2.	Ymchwilio i'r posibilrwydd o gael prosiectau / digwyddiadau / gwyliau i hyrwyddo a dathlu mannau gwyrdd Bae Colwyn, megis: • Dathlu a hyrwyddo canmlwyddiant Parc Eirias • Sioe Flodau Flynyddol • Prosiectau i annog defnydd amrywiol o fannau agored cyhoeddus megis Bryn Euryn a Pharc Eirias. • Gŵyl fwyd lleol	2	Byr	CBS Conwy Y Cyngor Tref Cyfeillion Parc Eirias Colwyn yn ei Blodau
GC/A3.	Ymchwilio i gyfleoedd am gynlluniau i blannu coed, gan weithio gydag Eco Ysgolion lle bo modd, gan gynnwys ystyried hwyluso arboretum dynodedig yn ardal y Cynllun Lle.	5	Byr	CBS Conwy Y Cyngor Tref Ysgolion Cyfeillion Parc Eirias
GC/A4.	Ymchwilio'r galw am randiroedd a mannau tyfu newydd ym Mae Colwyn. (Cysylltu â Chyfeillion Parc Eirias a rhandiroedd Tan-y-Bryn). Syniadau am brosiectau:	4	Byr	Tîm lles - CBS Conwy, Cyngor Tref, Rhandiroedd Tan-y-Bryn, Cyfeillion Parc Eirias,

	• Sesiynau garddio cymdeithasol • Ehangu Cynllun Bwyd Bendigedig			Bwyd Bendigedig Conwy
GC/A5.	Gweithio gydag aelodau Eglwys Sant Paul i sicrhau bod mannau gwyrdd yn parhau i fod ar gael i'r cyhoedd.	1,2		Eglwys St Paul Cyngor Tref
GC/A6.	Creu partneriaethau i hyrwyddo cerdded ym mannau agored Bae Colwyn e.e., taflen Coed Pwllycrochan a phrosiect 'llesiant mewn mannau gwyrdd'	2	Byr	Cyngor Tref, CBS Conwy – tîm cefn gwlad a mynediad / tîm lles, Grŵp Treftadaeth Colwyn, Cerdded Conwy
GC/A7.	Sicrhau bod mannau chwarae'n cael eu cynnal a'u cadw'n rheolaidd ac edrych am gyfleoedd i ariannu mannau chwarae diogel a chynhwysol newydd gan gynnwys canol y dref – gweithio gyda CBS Conwy i gyflawni hyn drwy arian A106.	6	Byr	Cyngor Tref, CBS Conwy
GC/A8.	Ymchwilio i syniadau am fannau chwarae ar y glannau a'r potensial i ymgorffori rhwystrau gwynt.	6	Canolig	Cyngor Tref
GC/A9.	Ymchwilio i unrhyw fannau problemus o lystyfiant yn gordyfu ac yn rhwystro mynediad – cysylltu â CBS Conwy am atebion a chamau gweithredu.	3	Byr	Cyngor Tref, CBS Conwy
GC/A10.	Ymgysylltu ag Ymddiriedolaeth y Pier am brosiectau lles awyr agored a phrosiectau addysgol / twristiaeth sy'n gysylltiedig yn arbennig â fferm wynt Gwynt-y-Môr y gellir ei gweld o'r pier a'r platfform newydd ym mhen pellaf y Promenâd yn Hen Golwyn.	1	Byr	Cyngor Tref, Ymddiriedolaeth y Pier
GC/A11.	Ymchwilio i'r potensial ar gyfer goleuadau gwell ym Mharc Eirias (gan sicrhau nad oes unrhyw effeithiau andwyol ar drigolion a rhywogaethau a warchodir o ran llygredd golau).	3		Ecolegydd CBS Conwy Cyfeillion Parc Eirias

Thema 6

Busnes, Manwerthu a Sgiliau

Thema 6 – Busnes, Manwerthu a Sgiliau

Cyflwyniad

Mae'r bennod hon yn canolbwyntio ar agweddau pwysig y sector busnes a manwerthu ym Mae Colwyn ynghyd â dysgu a sut y gellir gwella sgiliau'r rhai sy'n dymuno aros a gweithio yn yr ardal sydd yn nod pwysig yn y Cynllun Lle.

Mae'r gymuned yn cydnabod bod cael economi leol ffyniannus yn ysgogydd allweddol i sicrhau llwyddiant o fewn ardal y Cynllun Lle. Mae'r gymuned wedi dweud wrthym am eu dymuniad i weld cymysgedd amrywiol o gyfleoedd manwerthu a busnes. Fodd bynnag, ar hyn o bryd mae'r rhagolygon o fewn y prif graidd manwerthu yn dangos bod nifer o unedau manwerthu gwag yn cynnyddu'n sylweddol a llawer o gadwyni cenedlaethol yn symud allan o ganol y dref.

Yn ystod cyfnod y Cynllun Lle bydd yn bwysig canolbwyntio ar sut y gall busnesau bach a chanolig eu maint adfer ac adeiladu'n gynaliadwy.

"Mae busnesau bychain Cymru yn chwarae rhan hanfodol wrth gefnogi cymunedau lleol, creu cyfoeth a chyflogaeth, ysgogi arloesedd a helpu Cymru i addasu ac ymateb i heriau" (Ffederasiwn Busnesau Bach www.fsb.org.uk).

Mae'r Cynllun Lle yn gyfle i ailedrych ar yr hyn sy'n gweithio a'r hyn nad yw'n gweithio ac i fuddsoddi yn y dyfodol. Mae angen buddsoddi yn ardal y Bae i wella canlyniadau i'r gymuned leol ac o ran sgiliau ac addysg dylai'r Cynllun Lle ystyried dulliau o ddiogelu twf economaidd at y dyfodol gyda rhaglenni adfywio effeithiol. Mae gan yr ardal goleg addysg uwch ac mae llawer o gysylltiadau y gellid eu gwneud gyda'r ganolfan ddysgu hon a fyddai o fudd i'r gymuned leol.

Bydd yr adran hon yn rhoi trosolwg o'r cyfleusterau a'r asedau presennol sydd ar gael ym Mae Colwyn, gan ymgorffori barn y gymuned, cyn amlinellu set o bolisïau a chamau gweithredu i fynd i'r afael â'r heriau a'r cyfleoedd a nodwyd.

Beth ddywedodd y gymuned wrthym?

Themâu Poblogaidd

- Busnesau annibynnol a bach
- Gwell mynediad i siopau
- Marchnadoedd lleol
- Cynnig manwerthu
- Cyflogaeth leol
- Llenwi unedau manwerthu gwag
- Dysgu
- Gwarchod y ciosgau ar hyd y promenâd

Adborth allweddol o’r ymgynghoriad:

1. Roedd 65.2% o’r rhai a ymatebodd yn cytuno dylai “Gwelliannau i'r ardaloedd siopa a'u bywiogrwydd” fod yn flaenoriaeth ar gyfer gwelliant.
2. Mae'r gymuned wedi nodi bod ardal Bae Colwyn wedi colli brandiau’r stryd fawr. O ystyried hyn fe welir bod siopau annibynnol ac unedau bach newydd yn gyfle ar gyfer dyfodol Bae Colwyn. Cytunodd 46% y dylid gwarchod siopau annibynnol.
3. Dywedwyd bod y farchnad Crefftwyr yn dod â bywyd yn ôl i'r strydoedd ar y penwythnos - mae yna awydd i wneud cysylltiadau cryfach gyda'r gymuned Crefftwyr.
4. Mae marchnad dydd Mawrth ar hyn o bryd yn cael trafferth i ddenu masnachwyr. Fe welwyd bod angen rhoi blaenoriaeth i wella hyn gan y gymuned.

Dyfyniadau gan y gymuned

“Angen siopau annibynnol”

“Dod â siopau bach annibynnol yn ôl”

“Yn gyffredinol, mae mynediad gwael i siopau ac adeiladau i bobl â chymhorthion anabledd.”

“Annog diwydiant ysgafn, busnesau i ddod i’r ardal”

“Llai o fusnesau mawr, mwy o fusnesau bach”

“Gwella Bae Colwyn, o ran siopau, llenwi unedau gwag gyda busnesau lleol”

“Siopau Annibynnol megis Conwy. Mwy o siopau celfyddydau, fferm, siopau dros dro mewn adeiladau mawr.

“Dod â’r farchnad yn ôl i Ffordd yr Orsaf fel yr oedd amser maith yn ôl. Y bobl sy’n byw yn y Bae yn colli’r stondinau bob dydd.”

“Mae busnesau angen cefnogaeth gyda pharcio, cefnogaeth weledol gan y Cyngor Tref, gostyngiad trethi + gwell cyfleusterau.”

“Cadw ciosgau’r promenâd ar agor. Maen nhw’n opsiwn cost isel i bobl na allant fforddio’r caffis yn y dref.”

“Y prom o Hen Golwyn i Landrillo-yn-Rhos - Cadwch y Ciosgau”

“Mae’n adfail ac yn ddolur llygad (Gwesty’r Imperial) ac mewn man mor amlwg, mae’n gosod y naws ar gyfer ymweliad rhywun i Fae Colwyn”.

5. Mae'r gymuned wedi amlinellu eu dymuniad am arlwy manwerthu ehangach o fewn y brif ardal siopa. Roedd hon hefyd yn thema gref ymhlith pobl ifanc.
6. Roedd 35% yn blaenoriaethu diogelu busnes a chyflogaeth leol yn yr ardal.
7. Roedd y gymuned eisiau mynediad at gyflogaeth ystyrlon sy'n talu'n well.
8. Roedd yr unedau manwerthu gwag, yn enwedig o amgylch ardal Ffordd yr Orsaf, yn thema a godwyd dro ar ôl tro gan y gymuned. Roeddynt am i'r unedau gael eu defnyddio eto.
9. Mynegodd rhai aelodau o'r gymuned mai landlordiaid absennol oedd yn gyfrifol am yr unedau manwerthu gwag.
10. Fe amlygwyd y broblem bresennol o gael mynediad cadeiriau olwyn i fusnesau gan bobl gydag anableddau a ymatebodd.
11. Pwysleisiodd y gymuned bwysigrwydd addysg, hyfforddiant ac ychwanegu sgiliau ar gyfer pob cenhedlaeth.
12. Roedd y gymuned yn gwerthfawrogi'r ciosgau ar hyd y promenâd oherwydd eu lleoliad a'u fforddiadwyedd.
13. Roedd nifer sylweddol o'r sylwadau'n canolbwyntio ar Ffordd yr Orsaf gyda sylwadau negyddol am y ffordd yn gyffredinol.
14. Roedd y sylwadau'n canolbwyntio'n bennaf ar y cynnig manwerthu cyfyngedig sydd ar y stryd, y nifer o siopau gwag a'r angen i gefnogi busnesau bach i gymryd yr awenau dros yr eiddo.

Syniadau gan y gymuned

Siopau gwag:

- Llenwi unedau gyda busnesau bach a lleol
- Lleihau maint yr unedau mwyaf
- Bod yn fwy hyblyg o ran defnyddiau yng nghanol y dref (prif ardal siopa), er mwyn caniatáu mwy o hamdden a chyfyngu ar y rhwystrau cynllunio a wynebir gan fusnesau bach ar hyn o bryd

Ot

Cefnogi busnesau annibynnol a bach:

- Trethi busnes llai
- Arian sbarduno / benthyciadau cychwyn
- Unedau manwerthu llai sy'n fwy hylaw / fforddiadwy i fusnesau bach

Syniadau eraill:

- Pwysleisiodd y gymuned yr angen am ymglymiad gan y gymuned a busnes ac i wirfoddoli wrth adfywio
- Roedd y gymuned eisiau cefnogi busnes arloesol a allai arwain at gyflogaeth leol, yn enwedig cyflogaeth i bobl iau a gwella sgiliau gweithwyr lleol.
- Gwella cysylltiadau rhwng pobl leol, busnesau a chyfleusterau addysg yr ardal

Beth wnaethom ni amdano?

Yn seiliedig ar yr adborth a dderbyniwyd gan y gymuned, casglwyd gwybodaeth bellach trwy ymchwil bwrdd gwaith a chasglu tystiolaeth a arweinir gan y gymuned i ddarparu gwybodaeth benodol fanylach yn ymwneud â Bae Colwyn. Roedd hyn yn cynnwys arolwg o unedau manwerthu ac ymchwil arall a gyflwynir isod.

Arweiniodd hyn at nodi set o amcanion ar gyfer y Cynllun Lle a ddefnyddiwyd wedyn i ddatblygu cyfres o bolisïau posibl ar gyfer y cynllun ac awgrymwyd camau gweithredu y gall y gymuned eu rhoi ar waith i fynd i'r afael â rhai o'r materion hyn.

Busnes, Manwerthu a Sgiliau ym Mae Colwyn

Mae ardal y Cynllun Lle yn cynnwys 3 ardal siopa benodol yn Llandrillo-yn-Rhos, Bae Colwyn a Hen Golwyn. Mae pob un yn wahanol ac yn denu trigolion ac ymwelwyr ar gyfer eu hystod o wasanaethau.

Mae CDLI Conwy yn nodi Bae Colwyn fel Canol Tref o fewn yr hierarchaeth manwerthu ochr yn ochr â Chonwy, Abergele, Llanrwst, Llandudno a Chyffordd Llandudno. Mae'r Hierarchaeth yn cynnwys yr ardaloedd canlynol sydd hefyd o fewn ffin y Cynllun Lle:

- Bae Colwyn (*Canol y Dref*)
- West End Bae Colwyn, Hen Golwyn, Llandrillo-yn-Rhos *(Canolfannau Ardal)*
- Bae Colwyn Uchaf (*Canolfan Leol / Pentref*)

Fe nodwyd hefyd mai Bae Colwyn yw'r mwyaf o'r 5 canol tref a ddynodwyd ar draws Conwy (Adroddiad Litchfields (2022) ac mae'n amlygu bod y diffyg ymwelwyr a buddsoddiad preifat yn y dref yn rhwystrau allweddol a'r

Polisïau CDLI Perthnasol

EMP/1 – EMP/4: Datblygu swyddfeydd a diwydiant

DP/8 – Prif Gynllun Bae Colwyn

CFS/2 – CFS/8: Manwerthu

CTH/1 – CTH/4: Treftadaeth ddiwylliannol ac asedau

Dogfennau Perthnasol Eraill

- Arolwg Masnachol Gyda'n Gilydd Tros Fae Colwyn (Gwesty'r Park Hotel i Goed Pella)
- Cynllun Datblygu Lleol – CBSC
- Cynllun Busnes BID Bae Colwyn
- Tîm Tref Bae Colwyn – mapio data
- CDLI - Papur Testun 3: - Manwerthu a Chanol y Dref
- Astudiaeth Gyntaf o Ganol Trefi Conwy (Litchfields Mehefin 2022)
- "Gweledigaeth ar gyfer Trefi Cymru" Ffederasiwn Busnesau Bach – Mawrth 2022
- "Lleoliad Perffaith ar gyfer Busnes a Thwf" Strategaeth Twf Economaidd Sir Conwy 2017-2027
- "Creu Conwy – Creu Spark" – Strategaeth Ddiwylliannol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Conwy 2021 – 2026
- Cynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych 2023 i 2028

gystadleuaeth gyda Llandudno yn broblem wrth geisio denu brandiau stryd fawr.

Fel llawer o ganolfannau siopa ledled Cymru – mae effeithiau Covid-19 yn amlwg ar draws canol y dref, canolfannau ardal a chanol pentrefi lleol – gyda siopau gwag yn dod yn nodwedd llawer rhy gyfarwydd. Mae’r ychydig flynyddoedd diwethaf wedi cael effaith andwyol ar swyddi a busnesau a nawr yw’r amser, drwy’r Cynllun Lle a pholisïau cynllunio’r CDLl a phrosiectau / camau gweithredu, i ganolbwyntio ar adferiad hanfodol.

Amlygodd y cam ymgynghori cymunedol lawer o heriau sy’n wynebu busnes a manwerthu gan gynnwys:

Darnio / Cysylltedd::

- Gwella cysylltiadau teithio llesol o ganol y dref i'r Promenâd / y traeth ac i Barc Eirias (ar hyd Ffordd Abergele i Goed Pella) - roedd 22% o ymatebwyr yr Arolwg Cynllun Lle eisiau mwy o lwybrau cerdded a beicio

Meysydd Parcio i geir a Thraffig:

- Y posibilrwydd o wneud safle Neuadd y Farchnad yn faes parcio.
- 19% yn sôn am faterion traffig yng nghanol y dref sydd angen eu gwella.

Diogelwch

- Ymddygiad gwrthgymdeithasol yn amlwg yng nghanol y dref yn enwedig gyda'r nos.

Landlordiaid Absennol

- Er bod CBS Conwy yn ymwybodol o fater hanesyddol landlordiaid absennol, nid yw hyn yn fater amlwg ar hyn o bryd gyda dulliau yn eu lle i ddwyn landlordiaid i gyfrif. (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Mawrth 2023).

Y Farchnad:

- Y dirywiad yn y nifer / amrywiaeth o stondinau marchnad.

Cau siopau a gwasanaethau:

- Cau siopau annibynnol bach a chadwyni cenedlaethol.
- Cau cyfleusterau megis toiledau cyhoeddus oherwydd ymddygiad gwrthgymdeithasol (e.e. Maes Parcio Ivy Street).
- Dymuniad i gadw'r ciosgau ar hyd y Promenâd.
- Roedd 65% o ymatebwyr yr Arolwg Cynllun Lle eisiau gwelliannau i'r ardaloedd siopa a gwella eu bywiogrwydd.

Adeiladau gwag:

- Adfywio ac adnewyddu safleoedd segur allweddol megis Gwesty'r Imperial (rhestredig Gradd II).
- Rhos Point – adeiladau gwag mewn lleoliad gwych ar lan y môr. Roedd 67% o ymatebwyr yr arolwg Cynllun Lle ar-lein eisiau datrys problem siopau gwag.

Ym mis Mawrth 2023, fel rhan o'r sesiynau casglu tystiolaeth, fe wnaed arolwg o'r siopau presennol yn ardal Ffordd yr Orsaf, Ffordd Penrhyn a Ffordd Abergele (gweler y map isod) gan Grŵp Llywio'r Cynllun Lle. Mae'r map hwn yn nodi'r defnydd cynllunio presennol o unedau gyda'r mwyafrif yn berthnasol i'r categori defnydd siop A1. Mae gan A3, Bwyd a Diod, bresenoldeb cryf ac fe ddangosir yr unedau sy'n wag ar hyn o bryd hefyd.

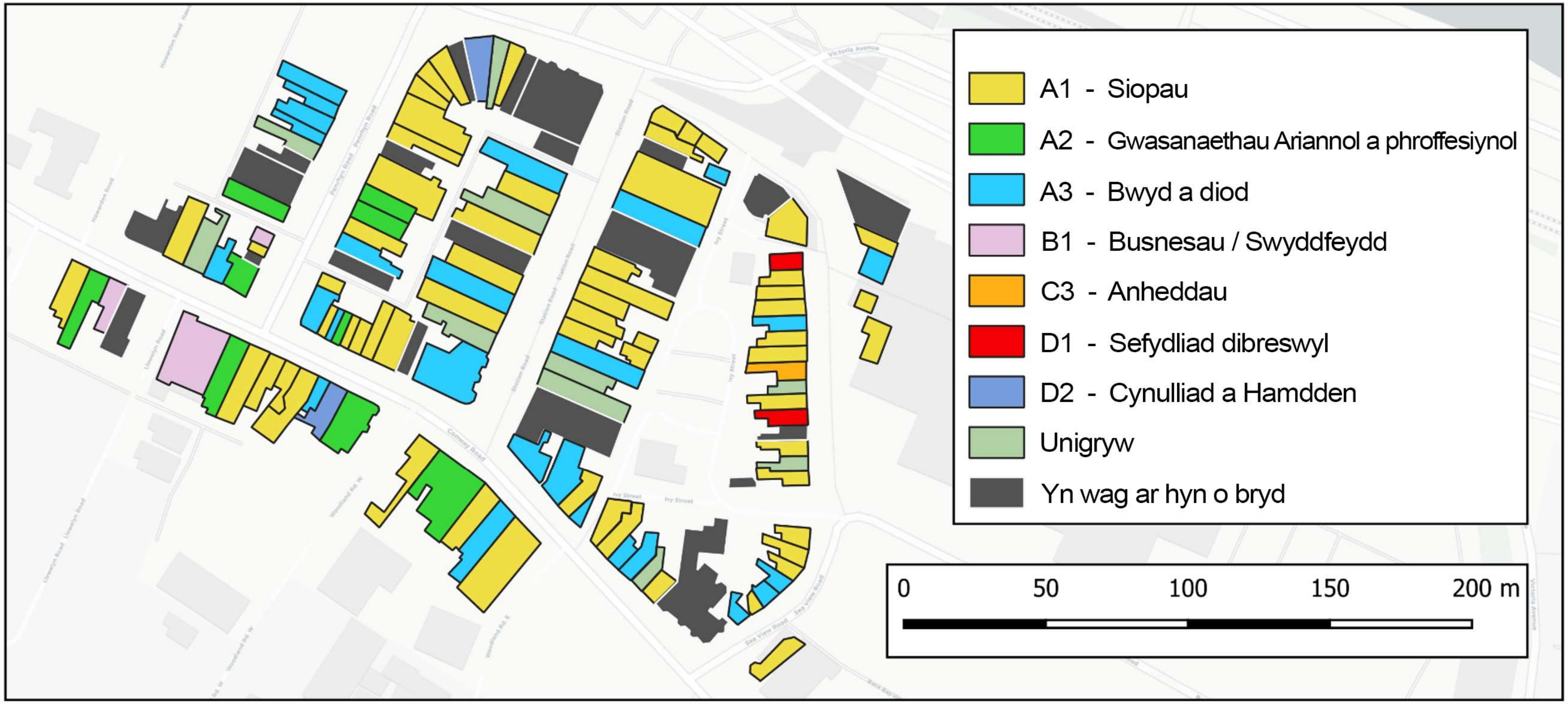

Mae data a gafwyd gan GBS Conwy yn nodi bod gan Fae Colwyn oddeutu 260 o unedau manwerthu a gwasanaeth gydag oddeutu 35 wedi'u nodi i fod yn unedau gwag (cyfradd gwacter o tua 13%). Mae gan Hen Golwyn oddeutu 72 o unedau gydag 11 ohonynt yn wag (graddfa o oddeutu 15%) ac mae gan Landrillo-yn-Rhos oddeutu 90 o unedau gydag 1 ohonynt yn unig yn wag. (CBS Conwy 2023). Mae'n ddiddorol nodi mai ychydig iawn o leoedd gwag sydd gan Landrillo-yn-Rhos sy'n dangos ei phoblogrwydd fel canolfan ardal boblogaidd.

Mae archwiliad agosach o strydoedd unigol i'w weld isod (CBSC Mawrth 2023):

Lleoliad	Nifer yn wag	Nodiadau
Ffordd Conwy	1	
Ffordd Penrhyn	4	
Rhodfa'r Tywysogion	4	Yn cynnwys Gwesty'r Imperial
Ffordd yr Orsaf	6	2 ohonynt yn unedau manwerrthu mawr
Ffordd Abergele	6	
Ffordd Greenfield	5	
Ffordd Sea View	2	
Canolfan Bay View	6	(Yn cynnwys Brighthouse)

Canolfan Leol Llandrillo-yn-Rhos

Mae hon yn ganolfan fywiog gydag ystod o fusnesau annibynnol. Dyma'r ganolfan leol ddynodedig fwyaf o ran nifer yr unedau manwerthu a gwasanaethau (Litchfields Mehefin 2022). Mae'n ganolfan gryno gyda chysylltiadau ardderchog â glan y môr ac mae'n denu ystod o ddefnyddwyr lleol a thwristiaid

Canolfan Leol Hen Golwyn

Mae gan y ganolfan hon ystod o adnoddau manwerthu a gwasanaethau a dyma'r ail ganolfan leol ddynodedig fwyaf ar draws y Sir (Astudiaeth Litchfields Mehefin 2022). Mae'n ganolfan linellol gyda chysylltiadau gwael â glan y môr ac yn ei hanfod mae'n ganolfan i drigolion gyda llai o ymwelwyr yn ei defnyddio.

Adfywio Bae Colwyn a Ffordd yr Orsaf

Fe grëwyd Ffordd yr Orsaf ym 1887 fel prif stryd siopa’r dref a bu’n ganolbwynt canolfan siopa boblogaidd yng Ngogledd Cymru hyd at y 1960au (ffynhonnell: www.colwynbayheritage.org.uk).

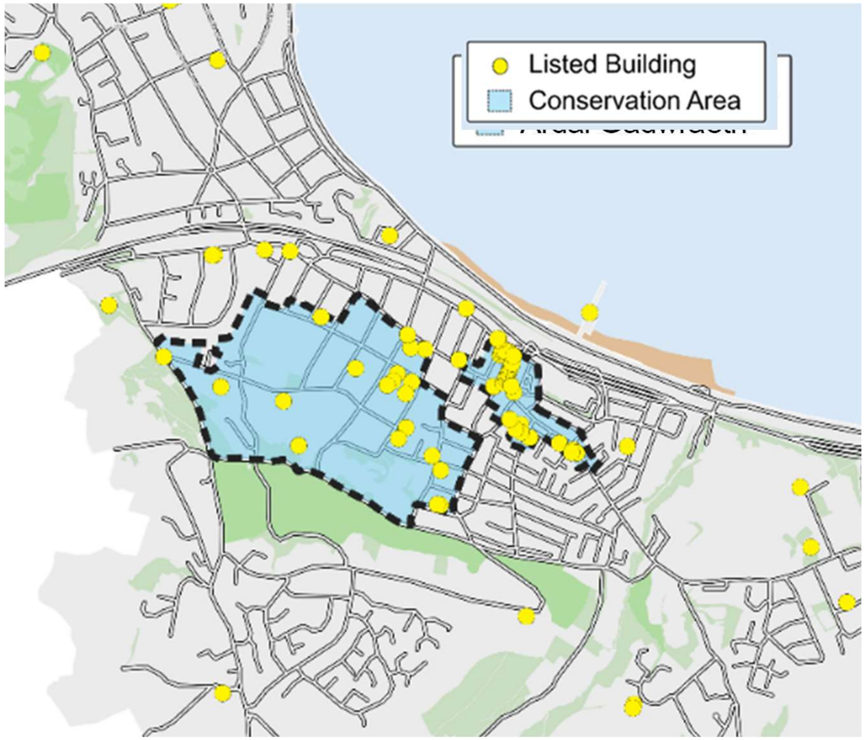

Erys nodweddion gwreiddiol llawer o'r adeiladau, yn enwedig ar y lloriau uwch. Yn nodweddiadol o lawer o adeiladau masnachol Bae Colwyn oedd canopïau haearn bwrw a gwydrog, gyda mynedfeydd rhwng ffenestri siopau crwm - yn anffodus, ychydig sydd ar ôl heddiw (ffynhonnell: www.colwynbayheritage.org.uk).

Yn ystod y cyfnod ymgysylltu â'r gymuned, daeth Heol yr Orsaf a'r cyffiniau i'r amlwg yn y nifer o ymatebion a gafwyd. Roedd barn gref i gadw'r stryd i gerddwyr yn unig tra bod eraill am weld y stryd yn cael ei hailagor i gerbydau er mwyn dod ag ymdeimlad o weithgaredd a mynediad rhwydd.

Roedd teimladau cryf mai Ffordd yr Orsaf yw’r stryd gyntaf a welwch wrth ymweld â’r ardal o’r orsaf ac mae’n edrych yn ddi-gariad ac wedi mynd â’i ben iddo ar hyn o bryd. Mae'r map yn dangos nifer yr adeiladau rhestredig ar Ffordd yr Orsaf ynghyd â ffin yr ardal gadwraeth. Fe wnaed nifer o astudiaethau o ganol tref Bae Colwyn dros y blynyddoedd – gyda’r nod o ddatblygu prosiect i wella canol y dref. Barn bresennol CBS Conwy yw y bydd y gwaith hwn yn ffurfio dull graddol a bydd gwaith dylunio'n cael ei gomisiynu gan CBS Conwy yn ystod 2023. (Mae cyllid wedi'i glustnodi o

ddyraniad Trawsnewid Trefi). Yn ogystal, mae Trafnidiaeth Cymru hefyd wedi bod yn edrych ar welliannau i gwrt blaen yr Orsaf ac mae prosiect i ad-drefnu'r ardal yn mynd rhagddo. Mae *Astudiaeth Canol Trefi yn Gyntaf* (Litchfields Mehefin 2022) wedi edrych ar effeithiau COVID, gofod swyddfeydd, adeiladau adfeiliedig a'r potensial i ddatblygu yn yr ardal ac mae cynlluniau gweithredu ar gyfer unedau gwag yn cael eu rhoi ar waith gan CBS Conwy. At hyn, mae cyngor Litchfields yn cael ei roi ar waith yn ardal y CDLl.

Syniadau Cynllun Lle a chyfleoedd ar gyfer Ffordd yr Orsaf – rhifau fel y nodir ar y map isod:

1. Y posibilrwydd o ailagor y llwybr i gerddwyr o'r promenâd i'r orsaf / Ffordd yr Orsaf.
2. Defnyddio safle tir llwyd ar gyfer maes parcio ac ail-lunio cwrt blaen yr orsaf.
3. Y Pier – gwella cysylltiadau o'r orsaf a Ffordd yr Orsaf.
4. Cyfle i adnewyddu Gwesty'r Imperial.
5. Cyfleoedd yn Ffordd yr Orsaf:

    - Dylai Ffordd yr Orsaf fod yn fan hyblyg, gyda llai o ffocws ar fanwerthu (defnydd cymysg). Denu busnesau bach annibynnol arbenigol – creu hunaniaeth unigryw / ymgyrch farchnata
    - Datrys problemau sy'n ymwneud â pharcio ar Ffordd yr Orsaf lle mae defnyddwyr yn gweld bod y system bresennol yn ddryslyd ac ansicrwydd ynghylch bolardiau ac amserau defnydd
    - Gofynion parcio i bobl gydag anableddau a ffioedd parcio fforddiadwy
    - Creu man cymdeithasol ar gyfer digwyddiadau a marchnadoedd a chwrt bwyd / seddi
    - Cynnig manwerthu cryf gyda phwyslais ar siopau annibynnol
    - Ffocws ar letygarwch - cryfhau economi gyda'r nos / denu teuluoedd ifanc / Caffi Diwylliant
    - Siopau Dros Dro – cymhellion
    - Cyfleusterau i ieuenctid
    - Ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol
    - Adfer adeiladau i gadw a gwella ansawdd pensaernïol presennol Ffordd yr Orsaf

6. Y farchnad – hyrwyddo ac ehangu stondinau – i Faes Parcio Ivy Street – cyfleoedd i ail-gyflunio a gwneud gwell defnydd o'r gofod.
7. Gwell cysylltiadau i gerddwyr o'r dref i Barc Eirias.

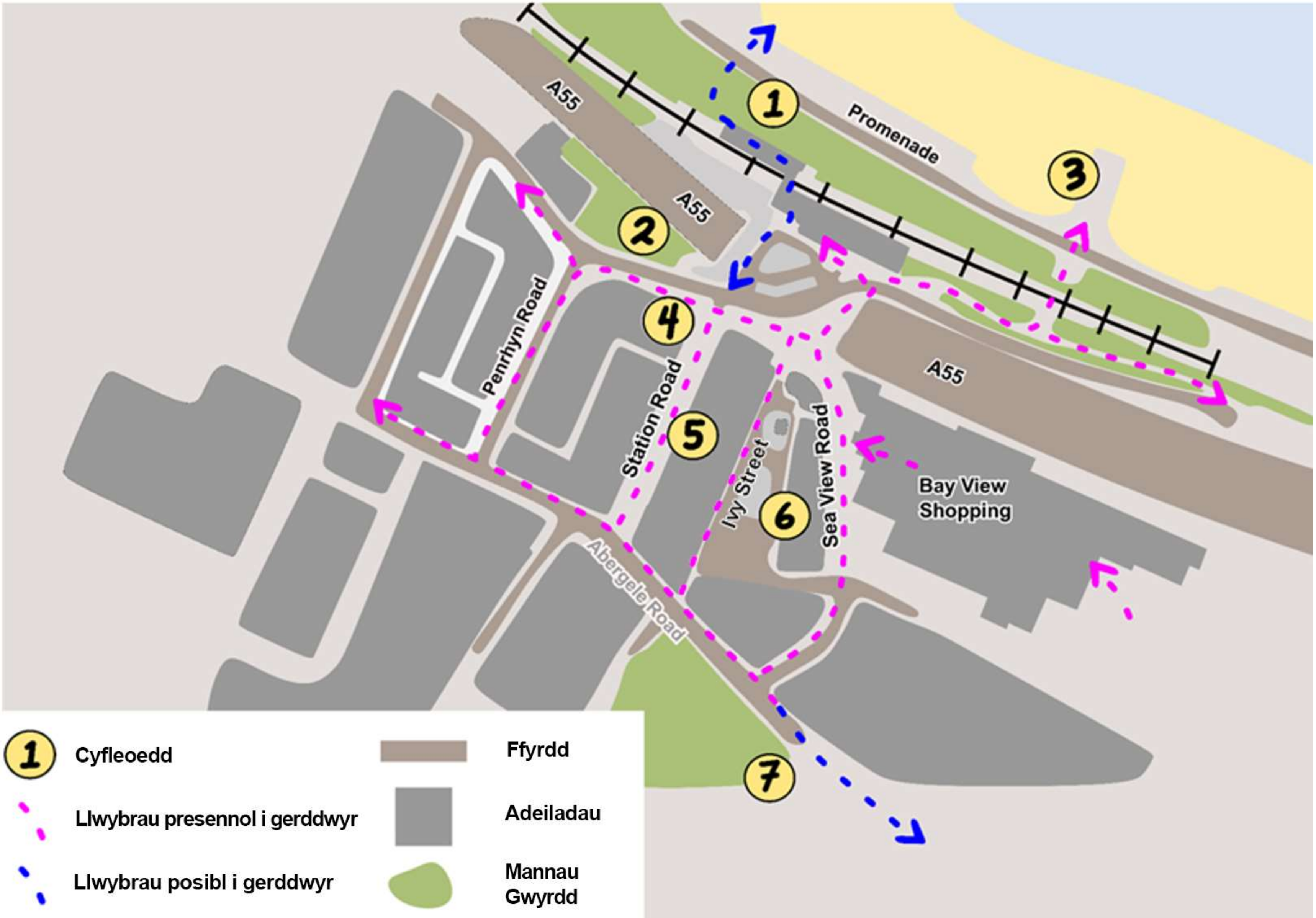
A55
A55
A55
Promenade
Penrhyn Road
Station Road
Ivy Street
Sea View Road
Bay View Shopping
Abergele Road
1
2
3
4
5
6
7
Cyfleoedd
Llwybrau presennol i gerddwyr
Llwybrau posibl i gerddwyr
Ffyrdd
Adeiladau
Mannau Gwyrdd

Cyfleoedd Cyllid

- Cyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer canol trefi gwyrddach
- Cyllid Codi'r Gwastad
- Trawsnewid Trefi
- Cronfa Ffyniant Gyffredin
- Cyfleoedd Timau Tref (yn arwain ar Strategaeth Ddiwylliant ar gyfer Bae Colwyn)
- Cyllid y Loteri
- Cyllid Creu Cynllun Lle Llywodraeth Cymru

Cyfleoedd i Ddysgu

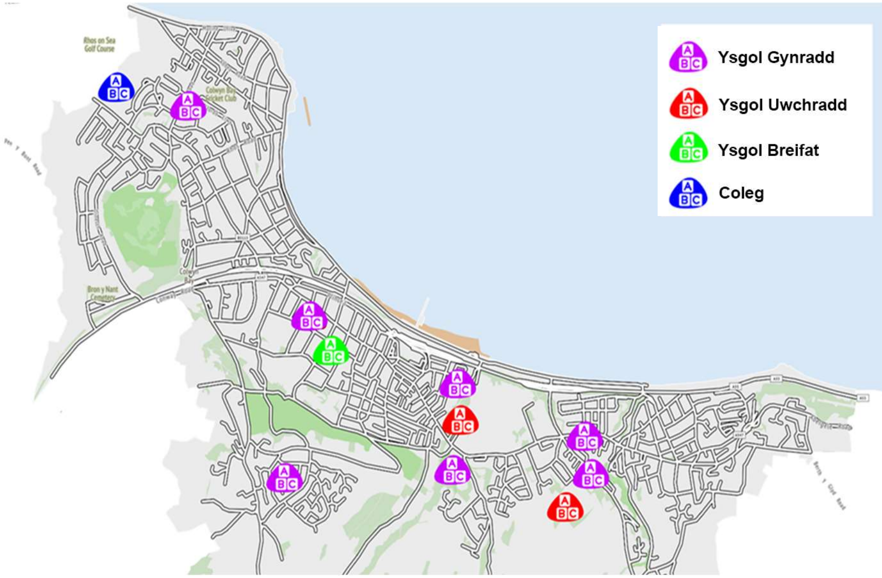

Yn ystod y cyfnod ymgysylltu Pwysleisiodd y gymuned bwysigrwydd addysg, hyfforddiant ac ychwanegu sgiliau ar gyfer pob cenhedlaeth.

Dylai'r Cynllun Lle geisio annog cyfleoedd cyflogaeth neu brentisiaeth i bobl ifanc ym Mae Colwyn lle bo hynny'n bosibl.

Mae 7 ysgol gynradd (un ohonynt yn gyfrwng Cymraeg), 2 ysgol Uwchradd, un ysgol breifat ac un Coleg Addysg Uwch o fewn ardal y Cynllun Lle. Mae llawer o blant sy'n manteisio ar addysg ym Mae Colwyn yn teithio o ardaloedd cyfagos ac ymhellach i ffwrdd. Mae'n bwysig cofleidio'r pwyslais cryf ar addysg a dysgu yn yr ardal a cheisio dal gafael ar dalent ifanc lle bynnag y bo modd.

Mae Coleg Llandrillo wedi'i leoli o fewn ardal y Cynllun Lle ac mae ganddo gysylltiadau agos â Phrifysgol Bangor. Mae'r campws addysg bellach yn Llandrillo yn Rhos yn darparu ystod o gyrsiau gradd i fyfyrwyr lleol (ffynhonnell: *Perfectly Placed for Business and Growth" Conwy County's Economic Growth Strategy 2017-2027)*. Mae cyfle i wella cysylltiadau rhwng Coleg Llandrillo a busnesau yn yr ardal a fyddai o fudd i'r economi leol, twf ac arloesedd yn yr ardal.

Busnes, Manwerthu a Sgiliau - Amcanion

NOD: Bydd ein strydoedd mawr yn brysur, yn cefnogi busnesau lleol ac economi leol gref. Bydd ein trigolion yn cael y cyfle i ddatblygu sgiliau newydd a manteisio ar swyddi o ansawdd uchel.

Amcan	**Busnes, Manwerthu a Sgiliau - Amcanion.**
Amcan 1.	Gweithio gyda phartneriaid i ymchwilio dulliau arloesol o ddarparu unedau llai a haws eu rheoli a fyddai'n addas ar gyfer siopau annibynnol, busnesau bach newydd, hwb busnes a gofod i swyddfeydd.
Amcan 2.	Hyrwyddo blaenau siopau gweithredol ac agored a rhagor o ymwelwyr
Amcan 3.	Hyrwyddo addysg, hyfforddiant, ychwanegu sgiliau a chyfleoedd cyflogaeth i bawb
Amcan 4.	Hybu nifer y masnachwyr marchnad, y mathau o farchnadoedd, digwyddiadau a gwyliau a gynigir ym Mae Colwyn
Amcan 5.	Gwella darpariaeth manwerthu a gwasanaethau yng nghanol y dref
Amcan 6.	Rhoi cyfleoedd i fusnesau gymryd yr awenau dros eiddo segur yn y Bae.
Amcan 7.	Hwyluso a hyrwyddo Diwylliant Caffi o fewn canol y dref
Amcan 8.	Gweithio gyda phartneriaid am ddyfodol cynaliadwy tymor hir ar gyfer Ffordd yr Orsaf yn cynnwys ei statws presennol o fod ar gyfer cerddwyr yn unig
Amcan 9.	Cefnogi'r Fforwm Busnes i greu llais cryf a rhagweithiol dros fusnesau ar draws Bae Colwyn

Egwyddorion y Cynllun Lle - Busnes, Manwerthu a Sgiliau

Cyfeirnod Egwyddor	Egwyddor	Amcan Cysylltiedig	Ble? os yn berthnasol
BRL1.	Bydd cynigion datblygu ar gyfer unedau gwag yn cael eu hystyried yn ffafriol, yn enwedig lle mae hyn yn cynhyrchu unedau busnes bach / busnesau newydd, hwb busnes / cyfathrebu, gofod swyddfa neu well darpariaeth o wasanaethau. Gall hyn gynnwys isrannu a chymysgedd o ddefnyddiau mewn eiddo mwy yn y craidd manwerthu, gan gynnwys lloriau uwch. Mae'r Cynllun Lle yn cefnogi cymysgedd eang o gynigion (gan gynnwys hamdden a chreadigol) ar yr amod nad ydynt yn cael effaith andwyol ar amwynder preswyl.	1,2,6	
BRL2.	Rhoddir cefnogaeth i gynigion sy'n hyrwyddo blaenau siopau gweithredol ac agored yng nghanol y dref a defnyddiau dros dro a fydd yn cynyddu nifer yr ymwelwyr a bywiogrwydd. Syniadau am brosiectau: • Mannau bwyta yn yr awyr agored • Siopau dros dro a mannau masnachu prawf • Allfeydd bwyd dros dro mewn strwythurau dros dro	2,5,7	
BRL3.	Bydd ceisiadau datblygu a fydd yn creu cyfleoedd am gyflogaeth neu brentisiaeth ar gyfer grwpiau o ystod o oedrannau ym Mae Colwyn yn cael eu hystyried yn ffafriol.	3	
BRL4.	Bydd cynigion i ehangu a hyrwyddo'r farchnad grefftwyr bresennol yn cael eu hystyried yn ffafriol gyda dyhead yn y dyfodol am Ardal Artisan ar Ffordd Abergele.	4	
BRL5.	Bydd ceisiadau i ddefnyddio mannau ar y stryd ar gyfer diwylliant caffis, gweithgareddau, chwarae, digwyddiadau a seddi awyr agored yn cael eu cefnogi i greu mannau hybrid hyblyg a gwelliannau i'r strydlun.	7	

Prosiectau / Camau Gweithredu - Busnes, Manwerthu a Sgiliau

Cyfeirnod Gweithredu	Gweithrediadau / Prosiectau	Amcan Cysylltiedig	Erbyn Pryd (B/C/H)	Corff Arweiniol / Cydweithwyr??
BRL/A1	Gweithio gyda'r Fforwm Busnes, Busnes Cymru a Ffederasiwn Busnesau Bach i ymchwilio i ddulliau o ddarparu gwell sgiliau technegol a chymorth i fusnesau ar draws ardal y Cynllun. Syniadau am brosiectau: • Cyfleoedd i rwydweithio / siaradwyr gwadd • Grŵp gweithredu ar eiddo gwag • Cefnogi busnesau newydd / trethi busnes • Cefnogaeth tasg weinyddol • Canllawiau gofynion trwyddedu • Prydlesi hyblyg i fusnesau newydd • Wi-Fi fforddiadwy i fusnesau / rhwydwaith Wi-Fi i'r dref	3	Byr	Cyngor Tref **Fforwm Busnes** Busnes Cymru Ffederasiynau ar gyfer Busnesau Bach Colegau Asiantau masnachol
BRL/A2	Ymgymryd â gwaith arolwg o loriau uchaf unedau canol tref i ganfod y nifer sy'n wag ar hyn o bryd a gweithio gyda landlordiaid / perchnogion i hyrwyddo defnyddiau arloesol.	1,5,6	Byr	**CBS Conwy** Landlordiaid Fforwm Busnes Asiantau masnachol
BRL/A3	Gweithio gyda CBS Conwy, landlordiaid ac Asiantau i nodi defnyddiau / addasiadau arloesol ar gyfer adeiladau e.e. Siopau dros dro.	5,6	Byr	CBS Conwy **Cyngor Tref** Fforwm Busnes
BRL/A4	Gweithio gyda'r Fforwm Busnes i ymchwilio i'r cyfle am Ardal Artisan ar Ffordd Abergele neu leoliad addas (e.e. Ffordd yr Orsaf / Ffordd Sea View). Archwilio hefyd y cyfle i gefnogi llwyddiant amrywiaeth o farchnadoedd megis marchnadoedd ffermwyr, bwyd stryd, marchnadoedd rhad a marchnadoedd celf a diwylliant lleol.	4	Byr	CBS Conwy Cyngor Tref Fforwm Busnes Masnachwyr y farchnad Y sector creadigol Tîm y Dref

BRL/A5	Ymchwilio'r cyfleoedd i sefydlu cynllun hyrwyddiadau lleol / teyrngarwch lleol gyda siopau	5	Canolig - Hir	Cyngor Tref CBSC Fforwm Busnes
BRL/A6	Ymchwilio i gyfleoedd i wneud cais am gyllid ar gyfer gwelliannau i flaenau siop ac i adnewyddu adeiladau.	2	Byr - Canolig	**CBS Conwy**
BRL/A7	Gweithio gyda'r Fforwm Busnes i ymchwilio cyfleoedd cyllid i benodi Llysgennad Busnes / Rheolwr Tref i gefnogi llwyddiant busnesau lleol a hyrwyddo rhannu syniadau / cyfathrebu.	5	Byr - Canolig	**Cyngor Tref** Fforwm Busnes Tîm y Dref
BRL/A8	Ymchwilio i gyfleoedd cadw a chyflogaeth i bawb. Mae syniadau yn cynnwys: • datblygu sgiliau yn y diwydiannau creadigol • cyrsiau sgiliau bywyd • denu pobl ifanc yn ôl i'r ardal • meithrin cysylltiadau â'r coleg lleol • cyfeirio gyrfaoedd, prentisiaethau, a chyfleoedd yn lleol ar gyfer newidiadau gyrfa. • Hyrwyddo a denu swyddi o safon	3	Canolig	Coleg lleol CBS Conwy Cyngor Tref Fforwm Busnes
BRL/A9	Y Cyngor Tref i hyrwyddo cadw a datblygu'r ciosgau presennol ar y promenâd yn ogystal â chefnogi cyfleoedd i agor busnesau newydd ar hyd y promenâd	1,2	Hir	Cyngor Tref Fforwm Busnes **CBS Conwy**
BRL/A10	Y Cyngor Tref i gysylltu â ChBSC i drafod opsiynau ar gyfer Ffordd yr Orsaf gan ystyried yr ymgysylltu a wnaed gyda'r gymuned a sefydlu tîm prosiect.	8	Hir	**Cyngor Tref** Fforwm Busnes CBS Conwy
BRL/A11	Canolbwyntio ar gynnig manwerthu amrywiol a busnesau annibynnol unigryw – i ddarparu arlwy manwerthu sy'n wahanol i drefi cyfagos		Canolig	Cyngor Tref Fforwm Busnes **CBS Conwy**

5. Cyflawni'r Cynllun Lle

Cyflwyniad

Mae'r Cynllun Lle hwn yn dwyn ynghyd fisoedd lawer o waith gan Grŵp Llywio'r Cynllun Lle a phartneriaid yn dilyn cyfnod o ymgysylltu cymunedol â rhanddeiliaid a'r gymuned leol ar draws Bae Colwyn. Mae'r Cynllun yn amlinellu nifer o awgrymiadau am egwyddorion, prosiectau a chamau gweithredu er mwyn gweithredu llawer o'r dymuniadau a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori.

Os bydd yn llwyddiannus, bydd y Cynllun Lle yn cynhyrchu canlyniadau cadarnhaol i'r gymuned leol a'r rhanddeiliaid sy'n bartneriaid yn y prosiect. Fodd bynnag, rhaid ystyried sut y bydd egwyddorion a chamau gweithredu'r Cynllun Lle yn cael eu datblygu.

Rhoi'r Cynllun Ar Waith

Mae Cyngor Tref Bae Colwyn a Grŵp Llywio'r Cynllun Lle wedi paratoi'r Cynllun Lle mewn arddull sy'n dynodi'r Mudiadau Arweiniol a Chydweithwyr. Er mwyn i'r Cynllun fod yn llwyddiannus mae'n rhaid gweithio mewn partneriaeth ag eraill. Mae Cyngor Tref Bae Colwyn mewn partneriaeth â Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn edrych am gyfleoedd i gaffael cyllid tuag at adnoddau ar gyfer camau nesaf y Cynllun Lle *"Cynllun Lle Bae Colwyn – Rhoi'r Cynllun Ar Waith"* a'r gobaith yw y bydd y cyllid yn cael ei ddyfarnu er mwyn hwyluso gweithrediad effeithiol y Cynllun.

Nod y prosiect hwn yw adeiladu ar y cyfleoedd a nodwyd ac adeiladu gweledigaeth gydweithredol ar gyfer yr holl randdeiliaid, gan weithio mewn partneriaeth, gyda'r nod cyffredin o adfywio Bae Colwyn. Yr amcanion a fwriedir yw:

Cam 1 (Hydref 2023 - Mawrth 2024)

Amcan 1: Ymgorffori a chodi ymwybyddiaeth a chefnogaeth i'r Cynllun Lle.

Amcan 2: Cychwyn a chefnogi 6 grŵp gweithredu cymunedol a rhanddeiliaid gyda themau, i ddatblygu a chyflawni'r blaenoriaethau a'r camau gweithredu yn y cynllun.

Yn y pen draw, mater i'r grwpiau gweithredu unigol fyddai ystyried blaenoriaethau a chasglu rhagor o wybodaeth sydd ei hangen i lunio cynigion pendant y gellid eu datblygu wedyn drwy astudiaethau dichonoldeb a / neu gynigion prosiect fel rhan o gam 2 (nid yw hyn yn atal sefydlu digwyddiadau a gweithgareddau fel rhan o gam 1).

Bydd Cam 1 yn sicrhau bod y cymorth cywir yn ei le i'r camau gweithredu hyn gael eu cychwyn a'u cefnogi gan gynrychiolwyr y cymunedau a'u helpu i ddeall ymhellach y materion, y gofynion a'r cyfrifoldebau ar gyfer datblygu prosiectau penodol Cam 2. Rhan o Gam 1 fydd ymchwilio i ba adnoddau sylfaenol sydd eu hangen fel y gall Cyngor Tref Bae Colwyn sefydlu strwythur i gefnogi'r Cynllun Lle. Bydd Cam 1 yn cloi gydag adroddiad am y prosiect a fydd yn crynhoi'r cynnydd a wnaed yn erbyn y ddau amcan, yn cynnwys astudiaethau pellach a wnaed ac yn darparu argymhellion manwl ar gyfer Cam 2.

Cam 2 (Ebrill 2024 - Mawrth 2025)

- Paratoi astudiaethau dichonoldeb ar y prif flaenoriaethau fel y penderfynwyd ei bod yn angenrheidiol yng ngham 1.
- Paratoi cynigion am gyllid cyfalaf ac adnoddau i gyflawni mentrau cadarn a nodwyd yn y cynllun a'r gwaith blaenorol.

Fe ragwelir y bydd angen cyllid pellach ar gyfer cam 2 yn seiliedig ar ganfyddiadau'r gwaith yng ngham 1. Mae'n debygol y bydd cyllid cam 2 yn cynnwys cymorth uniongyrchol ar gyfer datblygu ceisiadau am gyllid a, lle bo'n briodol, comisiynu astudiaethau dichonoldeb, lluniau cysyniadol a gwaith technegol cysylltiedig i gefnogi ceisiadau am gyllid ar gyfer prosiectau penodol. Mae'n debygol y bydd cam 2 yn arwain at gynigion am gyllid cyfalaf a refeniw.

Y canlyniadau a fwriedir ar gyfer Cam 1 a 2 fydd:

- Gwell ymglymiad a grymuso o'r cymunedau, lle mae'r ddarpariaeth yn canolbwyntio ar anghenion pobl, a lle bydd cymunedau yn cael eu cynnwys wrth ddylunio a darparu prosiectau, gweithgareddau a gwasanaethau sydd o fudd iddynt.
- Sefydlu a chryfhau rhwydweithiau cymunedol effeithiol gan ganolbwyntio ar ar gyflawni gwelliant.
- Cryfhau ymdeimlad o hunaniaeth gymunedol yn Ardal Bae Colwyn.
- Cryfhau bywiogrwydd tref Bae Colwyn fel canolbwynt ar gyfer rhyngweithio cymunedol.

6. Cynllun Datblygu Lleol Newydd 2018 - 2033

Mae CBS Conwy yn paratoi Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLIN) am y cyfnod 2018 - 2033. Bydd y cynllun hwn yn dyrannu tir sydd i'w ddatblygu a thir sydd i'w warchod ac yn cynnwys polisïau a roddir sail i benderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Mae'r Cynllun Lle hwn wedi cynnig dull ar gyfer cyfranogiad a gwybodaeth leol a chasglu tystiolaeth i lunio a llywio datblygiad polisiau i Fae Colwyn. Fe welir isod yr eitemau yr hoffai'r gymuned iddynt gael eu hystyried fel rhan o'r gwaith o baratoi'r CDLIN:

Manwerthu a Chanol y Dref. Ystyried lleihau maint yr ardal manwerthu, hyrwyddo blaenau siopau gweithredol ac agored, adfywio Ffordd yr Orsaf a chyflwyno Ardal i Grefftwyr ar Ffordd Abergele. Annog ailddefnyddio adeiladau gwag a lloriau uwchben yng nghanol y trefi.

Tai. Hwyluso cymysgedd mwy o ddeiliadaethau a thai fforddiadwy. Annog datblygwyr i weithio'n uniongyrchol gyda'r gymuned i gynhyrchu briffiau dylunio. Ystyried annog defnyddio'r safleoedd mewnlenwi a nodir yn y cynllun hwn a chynlluniau am dai a arweinir gan y gymuned.

Treftadaeth ac asedau diwylliannol. Gwarchod adeiladau treftadaeth pwysig, nodweddion pensaernïol ac asedau diwylliannol allweddol megis Theatr Colwyn, Theatr Bypedau Harlequin a'r Pier.

Twristiaeth. Cefnogi datblygiadau twristiaeth newydd yn ardal y cynllun.

Yr Iaith Gymraeg. Ystyried polisïau sy'n cefnogi'r defnydd o'r Gymraeg.

Defnyddio mannau cymysg. Ystyried polisïau i gefnogi mannau amlbwrpas bywiog a chynaliadwy a mannau defnydd cymysg.

Cyfleusterau cymunedol. Ystyried polisïau sy'n annog mannau chwarae a chyfleusterau hygyrch i bobl ifanc. Cefnogi cyfleusterau ar gyfer iechyd a lles gan gynnwys canolfan gymunedol yn Llandrillo yn Rhos.

Teithio Llesol. Cefnogi gwell cysylltiadau a mentrau teithio llesol megis storio beiciau, mannau gorffwys pob tywydd, llwybrau beicio ac ati.

Cysylltedd. Ystyried polisïau sy'n hwyluso gwell cysylltedd rhwng canol y dref, glan y môr, Parc Eirias a'r orsaf reilffordd a rhoi mwy o bwyslais ar wella rhwydweithiau trafnidiaeth gyhoeddus, yn enwedig y rhai sy'n rhedeg o'r Gogledd i'r De. Ystyried 'parth cyrraedd' y tu allan i'r orsaf reilffordd.

Mannau Agored. Ystyried nodi Nant Eirias, Parc Eirias, Gerddi'r Frenhines a Bryn Euryn fel mannau agored i'w diogelu ac annog creu mannau agored newydd a 'pharciau poced'.

Rhandiroedd. Ystyried polisïau sy'n cefnogi cadw a thwf darparu rhandiroedd.

Bioamrywiaeth. Gwrthsefyll datblygiadau sy'n cael effaith andwyol ar fywyd gwyllt, bioamrywiaeth a gwrychoedd.

Cyflogaeth a Sgiliau. Ystyried cyfleoedd i gefnogi cyflogaeth a datblygu sgiliau yn well.

7. Adran 106 – Syniadau am Brosiectau

Isod fe welir rhestr o syniadau am brosiectau y gallai'r Cyngor Tref eu cynnig, yn ystod y cam ymgynghori ar geisiadau cynllunio, i'w hystyried am gyllid A106 (mae'r prosiectau hyn yn cysylltu â phrosiectau / camau gweithredu o bob pennod).

Pennod - Thema:	Syniadau am brosiectau gyda chyllid A106	Rhif y tudalen(nau)
Tai a Datblygu yn y Dyfodol	Cynlluniau tai a arweinir gan y gymuned	39
	Darpariaeth chwarae newydd	60-64, 83-85, 89-91
Diwylliant, Treftadaeth a Thwristiaeth	Ailddefnyddio Platfform 3 Gorsaf y Rheilffordd	51, 69, 71, 76
	Llwybrau treftadaeth / llwybrau newydd	52
	Amgueddfa	52
	Bandstand dan do	52
	Llwybrau teithio llesol – llwybrau beicio a cherdded	27, 39, 74-76
	Gwell arwyddion	51, 74 - 76
	Arwyddion Croeso i Golwyn	
	Ail-ddefnyddio unedau mawr gwag	40, 50-52, 62
	Gwelliannau i'r pier – byrddau dehongli / seddau	52, 76
	Lido newydd – Llandrillo-yn-Rhos	51
Cyfleusterau, Asedau, Iechyd a Lles	Goleuadau newydd a theledu cylch cyfyng (TCC)	63
	Prosiectau i atal ymddygiad gwrthgymdeithasol / gwella diogelwch	
	Darparu toiledau 24/7	
	Bylchau yn y ddarpariaeth – cyfleusterau chwaraeon / gwasanaethau iechyd / campfa a ffitrwydd i bobl ifanc / campfeydd awyr agored / darpariaeth ar gyfer grwpiau plant bach / cae Astroturf 4G / parc sglefrio / man chwarae cymunedol yng nghanol tref Colwyn e.e. Ivy Street	64
Symud o Gwmpas	Darparu arwyddion newydd (arwyddion twristiaeth ac arwyddion ar gyfer gwell cysylltedd)	51, 74 - 76

	Cadeiriau olwyn sy'n hwylus i'r traeth	76
	Mannau croesi newydd – Ffordd Abergele / Ffordd Conwy a'r promenâd ger y danffordd	
	Mannau gorffwys cysgodol newydd – ar y promenâd ac arosfannau bysiau allweddol ar Ffordd Ebberston / Heaton Place / Gerddi Diana	

Colwyn Werdd	Darparu biniau newydd i sbwriel a baw cŵn	90-91
	Cynlluniau plannu coed	90
	Darparu rhandiroedd / mannau tyfu newydd	90-9 1
	Cynnal a chadw'r mannau chwarae presennol	91, 90
	Darparu mannau chwarae newydd (mannau diogel a chynhwysol)	91
	Darparu mannau chwarae / rhwystrau gwynt ar lan y môr– y traeth a'r promenâd	
	Prosiectau addysgol / twristiaeth ar y pier (cysylltiadau â fferm wynt Gwynt y Môr)	
	Gwell goleuadau – Parc Eirias	
	Darparu mannau chwarae / lles newydd	

Busnes, Manwerthu a Sgiliau	Darparu marchnad	106-107
	Cynllun gwella i flaenau siopau	
	Ciosgau newydd ar hyd y promenâd	107
	Gwelliannau i Ffordd yr Orsaf – arwyddion, gwaith adfywio, gwella'r ddarpariaeth parcio, parcio i'r rhai gydag anableddau, mannau cymdeithasol ar gyfer y farchnad, cwrt bwyd, seddau	50, 62-63, 106
	Gwell cysylltiadau i gerddwyr o ganol y dref i Barc Eirias	50, 52, 90-91
	Cyswllt newydd i gerddwyr o'r traeth i Ffordd yr Orsaf (ailagor y llwybr presennol)	75-76

8. Cyfeiriadau ac Atodiadau

Cyfeiriadau / Atodiadau fesul testun

Mae gwybodaeth ychwanegol am gynhyrchu'r Cynllun Lle hwn ar gael ar www.colwynplaceplan.com

Data ar gyfer Ardal Bae Colwyn	
Canlyniadau Cyfrifiad 2021	https://census.gov.uk/census-2021-results
Data AirBNB	Ciplun o restrau Bae Colwyn a gyrchwyd ar 14eg Chwefror 2023. Rhestrau cyfredol: https://shorturl.at/bnEX3
Tai Gwag	Data Adeiladau Gwag Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy – darparwyd gan eu Swyddog Tai Gwag (Mawrth 2023)
Perchnogaeth Tir	Data'r Gofrestrfa Tir: https://use-land-property-data.service.gov.uk/
Gwerthoedd Eiddo	Data rhestru Rightmove a gyrchwyd ym mis Mawrth 2023. Rhestrau cyfredol: https://shorturl.at/gjpCK
Iechyd a Lles	
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol	Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i fudiadau cyhoeddus yng Nghymru ystyried effeithiau hirdymor penderfyniadau ac ymdrin â materion allweddol megis tlodi, anghydraddoldeb iechyd a newid yn yr hinsawdd: https://www.futuregenerations.wales/about-us/future-generations-act/
Cynllun Llesiant Lleol 2023-2028	Cynllun ar gyfer ble y gall Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych gefnogi cyflawni nodau llesiant: https://conwyanddenbighshirelsb.org.uk/well-being-plan/
Iechyd Cyhoeddus Cymru	*Gweithio gyda'n gilydd i gael Cymru Iachach – Ein Strategaeth Hirdymor 2023 – 2035, Iechyd Cyhoeddus Cymru: https://phw.nhs.wales/about-us/working-together-for-a-healthier-wales/*
Economi, Adfywio a Thrafnidiaeth	
Cronfa Ffyniant Gyffredin	Manylion am gyllid codi'r gwastad llywodraeth y DU a all ddarparu cyllid a buddsoddiad ar gyfer prosiectau ledled y DU: https://www.gov.uk/government/publications/uk-shared-prosperity-fund-prospectus/uk-shared-prosperity- cronfa-prosbectws

Adeiladu Lleoedd Gwell	Yn nodi blaenoriaethau Llywodraeth Cymru ar gyfer cynllunio i wella lleoedd yng Nghymru: https://gov.wales/sites/default/files/publications/2020-07/building-better-places-the-planning-system-delivering-resilient-and-brighter-futures.pdf
Strategaeth Twf Economaidd Conwy 2017-2027	Yn nodi'r weledigaeth a'r strategaeth neu dwf economaidd yng Nghonwy ar gyfer 2017-2027 – Cygnor Bwrdeistref Conwy 2017: https://conwybusinesscentre.com/wp-content/uploads/1c76a1_05524f66b9d240c6b10c881837adef9e.pdf
Cynllun Rheoli Cyrchfan Conwy 2019 - 2029	Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r cynllun i gefnogi twristiaeth yng Nghonwy, ac i osod Conwy ar lwyfan y byd fel cyrchfan i dwristiaid - Cyngor Bwrdeistref Conwy 2019: https://www.conwy.gov.uk/en/Council/Strategies-Plans-and-Policies/Destination-Conwy/documents/Destination-Conwy-Management-Plan-2019-2029.pdf
Strategaeth Ddiwylliant Creu Conwy 2021 - 2026	Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r strategaeth i ymgorffori'r celfyddydau a diwylliant ym mywyd cymunedol ar draws Conwy – Cyngor Bwrdeistref Conwy 2021: https://conwyculture.com/content/files/Creu-Conwy-%E2%80%93-Cultural-Strategy-for-Conwy-County-Borough-2021-2026_2021-12-14-120251_fbys.pdf
Strategaeth Drafnidiaeth	Llywodraeth Cymru: Llwybr Newydd; Strategaeth Drafnidiaeth Newydd i Gymru, 2021: https://www.gov.wales/llwybr-newydd-wales-transport-strategy-2021
Cynllunio	
Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040	Cynllun datblygu sy'n gosod y cyfeiriad datblygu ar gyfer Cymru gyfan, ac yn nodi blaenoriaethau cenedlaethol megis gweithredu ar yr hinsawdd: https://gov.wales/sites/default/files/publications/2021-02/future-wales-the-national-plan-2040.pdf
Llawlyfr Cynlluniau Datblygu, Argraffiad 3, 2020	Yn rhoi canllawiau manwl ar gyfer paratoi cynlluniau datblygu: https://gov.wales/sites/default/files/publications/2020-03/development-plans-manual-edition-3-march-2020.pdf
Polisi Cynllunio Cymru, Argraffiad 11, 2021	Canllawiau polisi cynllunio cenedlaethol:: https://gov.wales/sites/default/files/publications/2021-02/planning-policy-wales-edition-11_0.pdf
Cynllun Datblygu Lleol Conwy 2007 – 2022	Mae'r Cynllun Datblygu Lleol yn gosod gweledigaeth a chynllun manwl ar gyfer ble y dylai datblygiad ddigwydd yng Nghonwy: https://shorturl.at/cirS7 Sylfaen Tystiolaeth – Tai:: https://shorturl.at/lmnRX Briff Datblygu Tŷ Mawr – CDLl37 Canllawiau Cynllunio Atodol Gorffennaf 2018 https://shorturl.at/lmrT3

Cynllun Datblygu Lleol Newydd Conwy	Bydd yn disodli'r Cynllun Datblygu Lleol presennol yn y pen draw: https://www.conwy.gov.uk/en/Resident/Planning-Building-Control-and-Conservation/Replacement-LDP/Replacement-Local-Development-Plan.aspx Papur Cefndir 47 y CDLl Newydd – Asesiad o Isadeiledd Gwyrdd (tudalennau 36 i 39):https://shorturl.at/hnISW
Treftadaeth	
Colwyn Bay Through Time	Graham Roberts (2009). ASIN B00DBA2LQM.
Adeiladau Rhestredig	Data Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth – CBSC: https://datamap.gov.wales/maps/active-travel-network-maps/
Treftadaeth Ar-lein	Treftadaeth Bae Colwyn Ar-lein: https://colwynbayheritage.org.uk/
Eraill	
Deddf Teithio Llesol	Mae'r ddogfen hon yn darparu canllawiau i hwyluso teithio llesol fel cerdded, beicio a thrafnidiaeth gyhoeddus – Llywodraeth Cymru 2021: https://gov.wales/sites/default/files/publications/2022-01/active-travel-act-guidance.pdf
Siarter Creu Lleoedd	Crynodeb o ystyriaethau allweddol ynglŷn â chreu lleoedd yng Nghymru: http://dcfw.org/placemaking/placemaking-charter/
Argyfwng Hinsawdd Llywodraeth Cymru	https://gov.wales/welsh-government-makes-climate-emergency-declaration
Argyfwng Natur Senedd Cymru	https://research.senedd.wales/research-articles/cop15-time-to-tackle-the-nature-emergency/
Twristiaeth	Llwybr Dychmygwch– ap rhyngweithiol a ddatblygwyd gan y gymuned: https://www.imaginetrail.com/
Garddwriaeth	Bywyd yn Rhif. 27 Therapi Garddwriaethol: https://lifeatno27.com
Busnes	Ffederasiwn Busnesau Bach: www.fsb.org.uk

Rhestr o Randdeiliaid

Fe hoffai Pwyllgor Llywio’r Cynllun Lle ddiolch i’r rhanddeiliaid a’r cynrychiolwyr cymunedol a ganlyn am gymryd rhan yn natblygiad y cynllun hwn (sylwer nad yw’r rhestr hon yn llawn):

Cyngor Tref Bae Colwyn

Radio Bayside

Tîm Iechyd Cyhoeddus Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr

Bryn Woodlands House

Yr Eglwys yng Nghymru

Ymddiriedolaeth Pier Victoria Colwyn Cyf.

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy– amryw o adrannau

Cynlas Cyf

Dementia Cyfeillgar Llandrillo yn Rhos

Cyfeillion Llandrillo yn Rhos

Hafod-y-Bryn

Home-Start Conwy

Bwyd Bendigedig Colwyn

Le Sport

Lichfields

Cyngor Cymuned Llysfaen

Menter Iaith Conwy

Cyngor Cymuned Mochdre

Heddlu Gogledd Cymru

Rhwydweithio ar gyfer Ymwybyddiaeth Fyd-eang o Integreiddio Amlddiwylliannol (NWAMI)

Ymddiriedolaeth Datblygu Gogledd Cymru

Oriel Colwyn

Cymdeithas Trigolion Hen Golwyn

Tawelwch Meddwl

Iechyd Cyhoeddus Cymru

Clwb Rotari Llandrillo-yn-Rhos

Clwb Beicio Llandrillo-yn-Rhos

Richard Baddely A’i Gwmni

Ysgol Rydal Penrhos

Ysgol Gynradd Gatholig St Joseph

Eglwys St Paul Bae Colwyn

TAPE Cerddoriaeth a Ffilm i’r Gymuned

Gyda’n Gilydd Tros Fae Colwyn

Canolfan Gymunedol Bae Colwyn Uchaf

Diolch yn arbennig hefyd i Swyddog Ymgysylltu Strategol a Chynllun Lle Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (aelod o'r Tîm Polisi Cynllunio Strategol), a gymerodd ran yn y broses o'r cychwyn cyntaf ac a fynychodd gyfarfodydd y Grŵp Llywio yn rheolaidd.